

Santarvės premierių konferencija paįro

Francija dabar galės pulti Vokietiją

Gal 30 žmonių žuvo

Tikisi susitaikinti su angliakasiais

Santarvės premierių konferencija suiro

Paėjimas esąs "draugiškas". Dabar Francija liuosai galės spausti Vokietiją.

PARYŽIUS, sausio 4. — Santarvės premierių — Anglijos, Francijos, Italijos ir Belgijos — konferencija apie Vokietijos kontribucijas, kuri tęsėsi tris dienas, šiandien suėjo, neįstengusi išspręsti kontribucijos klausimo. Konferencija suėjo Anglijai nesutaukiant su Francija klausime kaip išreikalauti iš Vokietijos kaip galima didžiausią kontribuciją. Anglijos delegacija ryto grįžta į Londoną. Francijos ir Belgijos atstovai tęs pasitarimus apie tai kokių bendrų principų turi dvi šalys turėti prieš Vokietiją ir pasibaigus pasitarimams išleis bendrą pareiškimą.

Konferencija suėjo tuoj prieš 7 val. šį vakar. Ji tapo pertraukta "draugiškai".

"Tai yra draugiškas pertraukimas konferencijos," sakė išeidamas Anglijos premieras. "Mes ryto dabar grįštame namo. Francija dabar veiks viena, be mūsų".

Formalinis premiero Bonar Law pareiškimas, išleistas prieš pat paėjimą konferencijos sake, jog Anglija skaito, kad jei Francijos pasiūlymai būtų įvykinti, tai jie veikiausiai būtų pražūtingi visos Europos ekonominiam gyvenimui. Tuo pačiu laiku jis užtikrino valdžią, kad Anglijos žmonės, pasilieka pilnai draugiški Francijai.

I tai atsakydamas premieras Poincaré pareiškė, kad tolimas svarstymas Anglijos pasiūlymų dar labiau įtikrino francuzus, kad tai yra suaukinimas Versailles sutarties ir didelis sumažinimas Francijai priklausantių skolų, ko Francija priimti negali. Poincaré

taip jau pareiškė, kad Francijos valdžia ir žmonės irgi pasilieka draugiški Anglijai.

Po pietinėj pertraukoj išleistas francuzų pranešimas rodo, kad ir tada konferencija ištikrųjų jau buvo paėjusi, bet tapo nutarta ją tęsti prašančios Belgijos delegacijai ir Anglijos delegacijai prašant, kad kiekviena delegacija atskirai apsvaistytų Anglijos ir Italijos pasiūlymą.

Francijos ultimatumas.

Pasak Anglijos delegatų, prasidedant šiandiniui posėdžiui, Francijos premieras Poincaré perskaitė stačiai ultimatumą Anglijai, griežtai reikalaujantį arba kad ji priimtų Francijos pasiūlymus, arba juos atmetų ir pertrauktų konferenciją.

Prieš antrą posėdį Italijos delegacija padavė naujus pasiūlymus, stengiamosi kaip nors sutaukinti Angliją su Francija ir neprileisti konferencijos paėjimo. Bet ir tai nieko nepadėjo ir vėliau konferencija paėjo.

Francija veiks viena.

Konferencijai paėjus be jokio susitarimo, Francija galės veikti viena ir niekieno netrukdoma galės spausti Vokietiją ir statyti jai tokias sąlygas, kokios Francijai patinka. To ji jau senai norėjo.

Manoma dabar, kad visą kontribucijos klausimą Francija paves dabar maršalui Foch, kuris po sausio 15 d. galės pulti Vokietiją ir pagelba ginklo jėkoti iš jos skolos.

Francija jau pirmiau yra nutarusi pulti ir užimti Vokietijos turtingiausią industrinį ir kasyklų distriktą Ruhr, jei premierių konferencija paėitų. Dabar ji tai galės liuosai padaryti. Francija jau turi su rinkiniais inžinierius ir ekspertus vesti Vokietijos dirbtuves ir kasyklas, taip jau turi sukoncentravusi kariuomenę puolimui.

Užėmimas to distrikto gali privesti Vokietiją prie galutinio sumukimo, o tai atsilieps ant visados Europos ekonominio gyvenimo, taigi ir pačios Francijos. Abelnai, šios konferencijos paėjimas gali turėti rusčių pasekmių visai Europai.

Vokietija nepriimsianti Francijos sąlygų

Priešinsis Ruhr okupacijai iki pastaros.

PARYŽIUS, sausio 4. — Vokietijos valdininkai sako, kad prie jokių aplinkybių Vokietija nepriims Francijos sąlygų ir jos pleno išrišimui kontribucijos klausimo užgriebiant Vokietijos industrinį distriktą Ruhr. Jeigu Vokietija gaus ultimatumą, tai ji jį atmes.

Jeigu Francija pagelba kariuomenės užims Ruhr baseiną ir bandys uždėti mokesčius palei Reiną, tai Vokietija priešinsis tam pasyviai ir griebis sabotazą, kad tik neprileidus Francijai vykinti savo plenus, kurinos Vokietija skaito, kaip pasikesinimą ant teisių nepriklausomos šalies.

Vokietija yra įsitikinusi, kad be jos sutikimo Francija niekad negalės surinkti 1,000,000,000 auks. markių, kurias Poincaré tikisi gauti pagelba savo pleno.

Kadangi Anglijos plenas tapo atmetas, tai Vokietija savo pleno, kuris vietomis buvo panašus į Anglijos ploną, visai santarvei nė nebesiulsi. Ji skaito, kad pasiūlymas pleno tik dar labiau sukiršintų Franciją ir galbut taip jau Belgiją ir Italiją.

Gal 30 žmonių žuvo sugriuvus tiltui

KELSO, Wash., sausio 4. — Kabanis tiltas per Cowlitz upę pereitą naktį sugriuvo deklės susikimšimo, kuris pasidarė ant tilto užsigrūdus automobiliams. Tiltas neatlaikė to sunkumo ir laikiusios tiltą geležinės virvės nutruko.

Apskaitoma, kad mažiausia 100 žmonių pakliuvo upėn, bet kiti išsigelbėjo, tačiau 30 žmonių pasigendama ir manoma, kad jie yra žuvę. Daug žmonių liko sužeista. Žuvusiųjų lavonų dar nesurasta.

Tikisi susitaikyti su angliakasiais

Kasyklų savininkai padavė naujus pasiūlymus.

CHICAGO. — Kad angliakasių streiko šiemet nebus, buvo atvirai pranašaujama Congress hotely, kur angliakasių atstovai derasi su kasyklų savininkais apie naują kontraktą del algų sąlygų, kuris turės užimti vietą dabartinio kontraktų, kuris užsibaigia kovo 31 d.

Tas pranašavimas remiamas nuomone, kad angliakasiai priims kasyklų savininkų pasiūlymą, kuriuo būtų įsteigta keletas mažų distriktų, vieton dabartinio centralinio lauko.

Valdžiai prigrumojus, kad ji įsimaitys į konferenciją, jei kasyklų savininkai neįstengs susitaikinti su angliakasiais,

Iš angliakasių bylos

Mušeikos pirmieji pradėjo šaudyti į angliakasių, sako liudytojai.

MARION, Ill., sausio 4. — Šiandien buvo labai nesmagi diena kapitalistų bernams — prokurorams vietos teisme, kur yra teisiami penki angliakasiai už užmušimą vieno streiklaužio laike Herrino riaušių pereinatis metais.

Vienas liudytojas, Grover Kelly paliudijo, kad jis matė kaip prasidėjo kova su streiklaužiais ir mušeikomis. Jis sakė, kad atėjo burys streikuojančių angliakasių netoli kasyklos tikslu iššauti į streikaučius streiklaužius. Nors niekur angliakasių ir buvo ginkluoti, bet jie buvo nusitarę nieko nedaryti ir tik tarėsi pasiųsti porą streikierių pasikalbėti su streiklaužiais. Tuo gi laiku į angliakasių pradėta šaudyti iš krumų. Angliakasiai į šūvius neatsakinėjo ir jie į kasyklą nešaudė. Tik kada krito užmuštas angliakasis Henderson, kiti angliakasiai pradėjo šaudyti į kasyklą. Kelly taip jau liudijo, kad prasidėjus šaudimui penki streiklaužiai pabėgo iš kasyklos ir jis pats pagelbėjo dviems paimti traukini.

Ragina palikti senąsias algas.

WSA WASHINGTON, sausio 4. — Komisija kasyklų savininkų ir angliakasių atstovų, kuri dabar laiko susirinkimą Chicagoje, ragina palikti senąsias algas ir darbo sąlygas ir po balandžio 1 d., kad davus progą naujai anglių komisijai užbaigti savo tyrinėjimus.

Autoritetingai sakoma, kad komisija mananti, jog kasyklos turi dirbti ir po bal. 1 d., kada dabartinis kontraktas užsibaigia ir palikti senąsias algas ir darbo sąlygas iki tokio laiko, kol nebus pilnai iširta industrijos padėtis ir nebus rekomenduota kokių nusistatymo laikytis ateity.

10 I. W. W. narių nuteista

Juos rasta kaltais už peržengimą anti-sindikalistinių įstatymų.

SACRAMENTO, Cal., sausio 4. — Dešimt I. W. W. narių šian die tapo rasti kaltais už peržengimą Californijos valstijos kriminalinio-sindikalizmo. Juri išnešė nuosprendį po 21 valandos tarimosi.

Jie buvo pirmiau jau du kartu teisiami, bet abu kartu jury nesutaukė del jų kaltumo ar nekaltumo.

Pritaria suvienijimui siuvėjų

BALTIMORE, Md., sausio 4. — Amalgamated Clothing Workers or America pildomasis komitetas šiandien užgryrė kepurų ir skrybėlių dirbėjų unijos (United Cloth Hat and Cap Makers of America) plėnais visus siuvėjus — 400,000 darbininkų, suvienyti į vieną uniją.

Rusijos artistai New Yorke.

NEW YORK, sausio 4. — 59 geirausi Rusijos aktorai ir aktorės iš Maskvos Dailės teatro, vadovaujami paskilbusio Konstantino Stanislavskio, atvyko į New Yorką. Jie duos Amerikoje keletą perstatymų, kad supažindintus amerikiečius su Rusijos daile.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, sausio 4 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.65
Austrijos 100 kronų	14
Belgijos 100 frankų	\$6.53
Danijos 100 frankų	\$20.52
Finų 100 markų	\$22.55
Prancijos 100 frankų	\$7.14
Italijos 100 lirų	\$5.17
Lietuvos 100 litų	\$10.00
Lenkų 100 markių	14
Norvegijos 100 kronų	\$19.05
Olandų 100 guldenų	\$39.70
Šveicarių 100 markių	\$18.95
Švedijos 100 kronų	\$26.96
Vokietijos 100 markių	14

Vėl traukia teisman gubernatorių

SPRINGFIELD, Ill., sausio 4. — Prieš Illinois gubernatorių Len Small, leit-gubernatorių Sterling ir valstijos izdininką Russell tapo užvesta civilinė byla, reikalaujanti atsiskaitymo su valstija. To reikalauja generalinis valstijos prokuroras Brundage ir teismas nusprendė, kad kaltinamieji turi priduoti pilną apyskaitą iki kovo 1 dienai.

Tai yra tąsa pirmesnės bylos, kur gubernatorius Small buvo kaltinamas pasisavinime valstijos pinigų, nes kada jis buvo valstijos izdininku jis nepridavęs valstijos izdan reikiamų palukanų už valstijos pinigų.

Turkai šaukia visus prie ginklo

LONDONAS, sausio 4. — Turkijos valdžia išleido dekretą, kuriuo visi paliuosutose teritorijose sveiki vyrai yra pašaukiami prie ginklo — kariuomenėn, sako Konstantinopolio žinia.

Jieško caro brangmenų.

NEW YORK, sausio 4. — Federaliniai agentai užtiko pėdsakų, kurie rodo, kad 1920 m. tapo slapta atgabenta caro brangmenų už 4 ar 5 milijonus dolerių ir kad tos brangmenys yra palaidotos viename grabe National kapinyse, Brooklyne, kartu su vienu juveiviu. Kadangi kapinės yra dabojamos kareivių dieną ir naktį, tai manoma, kad brangmenys dar ir dabar ten tebėra. Bus prašoma leidimo atkasti lavoną ir pajieškoti grabe ty brangmenų.

Nulinčiavo negrą.

HATTIESBURG, Miss., sausio 3. — Goveda vakar Lawrence paėmė iš traukinio negrą Ben Webster ir jį pakorė ant tilto kitame miestelyje.

Užmušė 4 žmones

MUNCIE, Ind., sausio 4. — Wm. Miller, 30 m., šiandien nušovė savo pačią ir tris savo vaikus, ir paskui pats nusišovė. Jų lavonus rado kaiminai. Kada atvyko koroneris, lavonai dar buvo šilti. Koroneris spėjė, kad Miller išėjo iš proto ir tada papildė žmogudystę. Namas buvo uždarytas, taip jau ir langai. Jokių žymių kovos nėra. Bet kiti sako, kad Milleris sakė, kad kas tai jį sekiojė.

Tris žmonės sudegė

Sudegė lietuvių mergaitė. CHICAGO. — Mrs. Ida Mar-sik, 85 m., 2851 Millard Ave., sudegė, kada užsidedė jos drabužiai jai kuriant pečių.

Lelija Užsieniučė, 4 metų, 31-156 St., sudegė jos drabužiams užsidedus nuo krosnies. Ji mėtė popierėlius į krosnį ir nuo jų užsidedė jos drabužėliai.

Helen Kuta, 5 m., 1821 Cul-lerton Ave., pasimirė nuo žaidimų užsidedus nuo krosnies. Ji mėtė popierėlius į krosnį ir nuo jų užsidedė jos drabužėliai.

SEATTLE, Wash., sausio 3.

— I čia atvyko gen. Ivanov, kuris prieš pat revoliuciją buvo Rusijos armijų komanduo-tojas. Jis čia apsigyvensias, pramoksias anglų kalbos ir pasijieškosias darbo.

LANETT, Ala., sausio 3.

— Keli vaikai liko sužeisti ir apdegę gaisre mokykloje. 2 vaikai veikiausiai mirs.

WEST FRANKFORT, Ill.

sausio 4. — Peter Schroers, 50 m., nušovė savo pačią ir pabėgo.

Šiandien — giedra ir biskį šalčiau.

Saulė teka 7:19 v., leidžiasi 4:32 v. Mėnuo teka 6:40 v. v.

Priminimas

Jūs, žinoma, vis siųsite pinigus Lietuvon, nes Jus riša su Lietuva tukstančiai ryšių ir reikalau.

Šie žodžiai yra Jums tik priminimas: nepamirškite siuntinėti pinigų Lietuvon: tame yra jūsų giminių ir Lietuvos išganymas. Ir siųsdami siųskite pinigus Lietuvon per Naujienas, nes čia yra jūsų gyvybės centras šioj šalyj.

Kada dabar jau yra įvesti Lietuvoje savi pinigai, tai kiekvienas pasiūstas iš Amerikos doleris turės tokią pat pastovią vertę, kada jis bus išmainytas į litus. Išties, Amerikos lietuvių doleriai palaikys litus augstame kurse.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon litais, doleriais ir markėmis. Lietuvoj vienok, pagal valdžios paliepimo, pinigai išmokami yra tik litais.

Siųskit per Naujienas pinigus Lietuvon. To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai.

Santarvės premierių konferencija paįro

Francija dabar galės pulti Vokietiją

Gal 30 žmonių žuvo

Tikisi susitaikinti su angliakasiais

Santarvės premierių konferencija suiro

Pajrimas esąs "draugiškas". Dabar Francija liuosai galės spausti Vokietiją.

PARYŽIUS, sausio 4. — Santarvės premierių — Anglijos, Francijos, Italijos ir Belgijos — konferencija apie Vokietijos kontribucijas, kuri tęsėsi tris dienas, šiandien suėjo į paskutinę dieną, tačiau ji neįvyko. Po pietinėj pertraukos išleistas francūzų pranešimas rodo, kad ir tada konferencija ištikrų jau buvo pajūsi, bet tapo nutarta ją tęsti prašant Belgijos delegacijai ir Anglijos delegacijai prašant, kad kiekviena delegacija atskirai apsvaistytų Anglijos ir Italijos pasiūlymą.

Francijos ultimatus.

Pasak Anglijos delegatų, prasidėjus šandiniui po pietinėj pertraukos, Poincaré perskaitė staciai ultimatumą Anglijai, griežtai reikalaujantį arba kad ji priimtų Francijos pasiūlymus, arba juos atmes ir pertrauktų konferenciją.

Prieš antrą posėdį Italijos delegacija padavė naujus pasiūlymus, stengiamosi kaip nors sutaukinti Angliją su Francija ir neprileisti konferencijos pajūmo. Bet ir tai nieko negelbėjo ir vėliau konferencija paįro.

Francija veiks viena.

Konferencijai pajūrus be jokio susitarimo, Francija galės veikti viena ir niekieno netrukdoma galės spausti Vokietiją ir statyti jai tokias sąlygas, kokios Francijai patinka. To ji jau senai norėjo.

Manoma dabar, kad visa kontribucijos klausimą Francija paves dabar maršalui Foch, kuris po sausio 15 d. galės pulti Vokietiją ir pagalba ginklo jėkoti iš jos skolos.

Francija jau pirmiau yra nutarusi pulti ir užimti Vokietijos turtingiausią industrinį ir kasyklų distriktą Ruhr, jei premierių konferencija pajūrtų. Dabar ji tai galės liuosai padaryti. Francija jau turi surinkusius inžinierius ir ekspertus vesti Vokietijos dirbtuves ir kasyklas, taip pat turi sukoncentravusius kariuomenę puolimui.

Užėmimas to distrikto gali privesti Vokietiją prie galutinio susmukimo, o tai atsilieps ant visados Europos ekonominio gyvenimo, taigi ir pačios Francijos. Abelnai, šios konferencijos pajūrimas gali turėti rusų pasekmių visai Europai.

Vokietija nepriimsianti Francijos sąlygų

Priešinsis Ruhr okupacijai iki pastaros.

PARYŽIUS, sausio 4. — Vokietijos valdininkai sako, kad prie jokių aplinkybių Vokietija nepriims Francijos sąlygų ir jos pleno išrišimui kontribucijos klausimo užgriebiant Vokietijos industrinį distriktą Ruhr. Jeigu Vokietiją gaus ultimatumą, tai ji jį atmes.

Jeigu Francija pagalba kariuomenės užims Ruhr baseiną ir bandys uždėti mokesčius palei Reing, tai Vokietija priešinsis tam pasyviai ir griežtai sabotuotų, kad tik neprileidus Francijos vykinti savo plenus, kurinos Vokietiją skaito, kaip pasikesinimą ant teisių nepriklausomos šalies.

Vokietija yra įsitikinusi, kad be jos sutikimo Francija niekada negalės surinkti 1,000,000,000 auks. markių, kurias Poincaré tikisi gauti pagalba savo pleno.

Kadangi Anglijos plenas tapo atmetas, tai Vokietija savo pleno, kuris vietomis buvo panašus į Anglijos ploną, visai santarvei nė nebesiulymsianti. Ji skaito, kad pasiūlymas pleno tik dar labiau sukiršintų Franciją ir galbut taip pat Belgiją ir Italiją.

Gal 30 žmonių žuvo sugriuvus tiltui

KELSO, Wash., sausio 4. — Kabantis tiltas per Cowlitz upę pereitą naktį sugriuvo dėl susikimšimo, kuris pasidarė ant tilto užsigrūdus automobiliams. Tiltas neatlaikė to sunkumo ir laikiusios tiltą geležinės virvės nutruko.

Apskaitoma, kad mažiausiai 100 žmonių pakliuvo upėn, bet kiti išsibėgėjo, tačiau 30 žmonių pasigendama ir manoma, kad jie yra žuvę. Daug žmonių liko sužeista. Žuvusiųjų lavonų dar nesurasta.

Tikisi susitaikyti su angliakasiais

Kasyklų savininkai padavė naujus pasiūlymus.

CHICAGO. — Kad angliakasyklų streiko šiemet nebus, buvo atvirai pranašaujama Congress hotely, kur angliakasyklų atstovai derasi su kasyklų savininkais apie naują kontraktą dėl algų sąlygų, kuris turės užimti vietą dabartinio kontraktų, kuris užsibaigia kovo 31 d.

Tas pranašavimas remiamas nuomone, kad angliakasyklų priims kasyklų savininkų pasiūlymą, kuriuo būtų įsteigta keletas mažų distriktų, vieton dabartinio centralinio lauko.

Valdžiai prigrumojus, kad ji įsimašys į konferenciją, jei kasyklų savininkai neįstengs susitaikinti su angliakasiais,

kasyklų savininkai sujudo ir padavė naujus pasiūlymus, kurie nors nėra tobuli, bet svarstyti.

Pasiūlymas sugrupuotų 15 atskirų kasyklų distriktų į 3 ar 4 distrikts, kuriuose algų sutartis būtų daromos atskirai kiekvienam distriktui. Rubėžiai tų distriktų dar nenustatyti.

Abi pusės stengiasi pasiekti susitarimo ir manoma, kad jei tokis susitarimas įvyktų, tai jis pirmiausia bus paduotas valdžiai jos užgyrimui.

Ragina palikti senąsias algas.

WSAINGTON, sausio 4. — Komisija kasyklų savininkų ir angliakasyklų atstovų, kuri dabar laiko susirinkimą Chicagoje, ragina palikti senąsias algas ir darbo sąlygas ir po balandžio 1 d., kad davus progą naujai anglių komisijai užbaigti savo tyrinėjimus.

Autoritetingai sakoma, kad komisija mananti, jog kasyklų turi dirbti ir po bal. 1 d., kada dabartinis kontraktas užsibaigia ir palikti senąsias algas ir darbo sąlygas iki tokio laiko, kol nebus pilnai išstirta industrijos padėtis ir nebus rekomenduota kokių nusistatymo laikytis ateity.

10 I. W. W. narių nuteista

Juos rasta kaltais už peržengimą anti-sindikalistinių įstatymų.

SACRAMENTO, Cal., sausio 4. — Dešimt IWW narių šandien tapo rasti kaltais už peržengimą Californijos valstijos kriminalinio sindikalizmo. Jų išnešė nuosprendį po 21 valandos tarimosi.

Jie buvo pirmiau jau du kartu teisiami, bet abu kartu jury nesutaukė dėl jų kaltumo ar nekaltumo.

Pritaria suvienijimui siuvėjų

BALTIMORE, Md., sausio 4. — Amalgamated Clothing Workers or America pildomas komitetas šiandien užgrybė kepurų ir skrybėlių dirbėjų unijos (United Cloth Hat and Cap Makers of America) ploną visus siuvėjus — 400,000 darbininkų, suvienyti į vieną uniją.

Rusijos artistai New Yorke.

NEW YORK, sausio 4. — 59 geirausi Rusijos aktoriai ir aktorės iš Maskvos Dailės teatro, vadovaujami paskilbusio Konstantino Stanislavskio, atvyko į New Yorką. Jie duos Amerikoje keletą perstatymų, kad supažindintų amerikiečius su Rusijos dailė.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, sausio 4 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais taip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.65
Austrijos 100 kronų	46
Belgijos 100 frankų	\$6.53
Danijos 100 frankų	\$20.52
Finų 100 markių	\$2.55
Prancijos 100 frankų	\$17.14
Italijos 100 lirų	\$5.17
Lietuvos 100 litų	\$10.00
Lenkų 100 markių	36
Norvegijos 100 kronų	\$19.05
Olandų 100 guldenų	\$39.70
Šveicarių 100 markių	\$18.95
Švedijos 100 kronų	\$26.96
Vokietijos 100 markių	14c

Iš angliakasyklų bylos

Mušeikos pirmieji pradėjo šaudyti į angliakasyklus, sako liudytojai.

MARION, Ill., sausio 4. — Šiandien buvo labai nesmagi diena kapitalistų bernams — prokurorams vietos teisme, kur yra teisiami penki angliakasyklų už užmušimą vieno streiklauijo laike Herrino riaušių pereiniais metais.

Vienas liudytojas, Grover Kelly paliudijo, kad jis matė kaip prasidėjo kova su streiklauijais ir mušeikomis. Jis sakė, kad atėjo burys streiklauijau angliakasyklų netoli kasyklos tikslu iššaukti į streiklą ir streiklauijus. Nors niekur angliakasyklų ir buvo ginkluoti, bet jie buvo nusistatę nieko nedaryti ir tik tarėsi pasiūti porą streikierių pasikalbėti su streiklauijais. Tuo gi laiku angliakasyklų pradėta šaudyti iš krūmų. Angliakasyklai į švius neatsakinėjo ir jie į kasyklą nešaudė. Tik kada krito užmuštas angliakasyklas Henderson, kiti angliakasyklai pradėjo šaudyti į kasyklą. Kelly taip pat liudijo, kad prasidėjus šaudimui penki streiklauijai pabėgo iš kasyklos ir jis pats pagelbėjo dviejus paimti traukini.

Jie sakė, kad kasyklos viršininkas McDowell prigrumojęs, kad jei jie bandys pabėgti, juos nušaus streikieriai, jei patys mušeikos nesusps bėgančiųjų nušauti. Tai atsitiko dieną prieš streiklauijų skerdynes.

W. A. Thornton, buvęs tuo laiku Mariono policistas, liudijo, kad jis kartu su generalinio adjutanto pasiuntiniu, pulk. Hunter apsilankė kasykloje, kur jie kalbėjosi su McDowell. Jie rado viešą kelią užtvirtą spigliuotomis vielomis ir juos į kasyklą nulydėjo ginkluoti mušeikos. Pulk. Hunter paklausė kodėl užtvirtas kelias ir ką reiškia mušeikos, į ką McDowell atsakė, kad jis rengiasi operuoti kasyklą ir kad jis apsaugos nuosavybę visomis pajėgomis. Pulk. Hunter tada patarė jam atidaryti kelią, paleisti mušeikas ir elgtis su piliečiais kiek geriau, į ką McDowell atšovė: "Aš manau, kad mes žinome savo biznį". Mušeikų viršininkas sakė, kad jie neturi kulkasvaizdžių, bet turi rankinių granatų, kurios gali užmušti 1,000 žmonių. Bet kiti pirmiau liudijo, kad jie buvę kasykloje ir matę du kulkasvaizdžius ir to mušeikos visai neslepė, bet dar didžiaus.

Du liudytojai liudijo, kad jie girdėjo telefonu McDowell pasikalbėjimus su kitais žmonėmis, kur McDowell sakė, kad jie nepaiso angliakasyklų atėjimo, nes jie gali išžudyti 1,000 žmonių, bet jis netikis, kad tiek angliakasyklų galėtų susirinkti.

Kaltinamųjų angliakasyklų advokatai teisme paskelbė, kad jie tikisi, jog byla bus atiduota į jury rankas apie sausio 20 d., nes nebus statoma daug liudytojų, kuriuos pirmiau manyta statyti ir bus pasitenkinta tik pačiais svarbiaisiais liudytojais.

MAYVILLE, Wis., sausio 4. — Nuo sprogimo dulkių užsidėgė Buerger Maltung Co. grūdų sviras ir sandėlis. Nuostoliai siekia \$200,000.

Vėl traukia teisman gubernatorių

SPRINGFIELD, Ill., sausio 4. — Prieš Illinois gubernatorių Len Small, leit-gubernatorių Sterling ir valstijos izdininką Russell tapo užvesta civilinė byla, reikalaujanti atsiškaiymo su valstija. To reikalauja generalinis valstijos prokuroras Brundage ir teismas nusprendė, kad kaltinamieji turi priduoti pilną apyskaitą iki kovo 1 dienai.

Tai yra tas pirmesnis bylos, kur gubernatorių Small buvo kaltinamas pasisavinime valstijos pinigų, nes kada jis buvo valstijos izdininku jis neprisidavęs valstijos izdan reikiama palukanų už valstijos pinigų.

Turkai šaukia visus prie ginklo

LONDONAS, sausio 4. — Turkijos valdžia išleido dekretą, kuriuo visi paluosuotose teritorijose sveiki vyrai yra pašaukiami prie ginklo — kariuomenė, sako Konstantinopolio žinia.

Jieško caro brangmenų.

NEW YORK, sausio 4. — Federaliniai agentai užtiko pėdsakų, kurie rodo, kad 1920 m. tapo slapta atgabenta caro brangmenų už 4 ar 5 milijonus dolerių ir kad tos brangmenys yra palaidotos viename grabe National kapinyse, Brooklyne, kartu su vienu ju reiviui. Kadangi kapinės yra dabojamos kareivių dieną ir naktį, tai manoma, kad brangmenys dar ir dabar ten tebėra. Bus prašoma leidimo atkasti lavoną ir pajieškoti grabe ty brangmenų.

Nulinčiavo negrą.

HATTIESBURG, Miss., sausio 3. — Goveda vakar Lawrence paėmė iš traukinio negrą Ben Webster ir jį pakorė ant tilto kitame miestelyje.

Užmušė 4 žmones

MUNCIE, Ind., sausio 4. — Wm. Miller, 30 m., šiandien nušovė savo pačią ir tris savo vaikus, ir paskui pats nusišovė. Jų lavonus rado kaiminai. Kada atvyko koroneris, lavonai dar buvo šilti. Koroneris spėjė, kad Miller išėjo iš proto ir tada papildė žmogžudystę. Namas buvo uždarytas, taip pat ir langai. Jokių žymių kovos nėra. Bet kiti sako, kad Milleris sakė, kad kas tai jį sekiojas.

Tris žmonės sudegė

Sudegė lietuvių mergaitė. CHICAGO. — Mrs. Ida Maršik, 85 m., 2851 Millard Ave., sudegė, kada užsidedė jos drabužiai jai kuriant pečių.

Lelija Užsieniūtė, 4 metų, 31—156 St., sudegė jos drabužiams užsidedus nuo krosnies. Ji mėtė popierėlius į krosnį ir nuo jų užsidedė jos drabužėliai.

Helen Kuta, 5 m., 1821 Culbertson Ave., pasimirė nuo žaidimų pavieto ligoninėje. Jos drabužėliai užsidedė jai žaidžiant degtukais.

SEATTLE, Wash., sausio 3. — Į čia atvyko gen. Ivanov, kuris prieš pat revoliuciją buvo Rusijos armijai komandotojas. Jis čia apsigyvensias, pramoksis anglų kalbos ir pasijieškosias darbo.

LANETT, Ala., sausio 3. — Keli vaikai liko sužeisti ir apdegę gaisre mokykloje. 2 vaikai veikiausiai mirs.

WEST FRANKFORT, Ill., sausio 4. — Peter Schroers, 50 m., nušovė savo pačią ir pabėgo.

Šiandien — giedra ir biskį šalčia. Saulė teka 7:19 v., leidžiasi 4:32 v. Mėnuo teka 6:40 v. v.

Priminimas

Jūs, žinoma, vis siųsite pinigus Lietuvon, nes Jus riša su Lietuva tukstančiai ryšių ir reikalų.

Šie žodžiai yra Jums tik priminimas: nepamirškite siuntinėti pinigų Lietuvon: tame yra jūsų giminių ir Lietuvos išganymas. Ir siųsdami siųskite pinigus Lietuvon per Naujienas, nes čia yra jūsų gyvybės centras šioj šalyj.

Kada dabar jau yra įvesti Lietuvoje savi pinigai, tai kiekvienas pasiūstas iš Amerikos doleris turės tokią pat pastovią vertę, kada jis bus išmainytas į litus. Išties, Amerikos lietuvių doleriai palaikys litus augstame kurse.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon litais, doleriais ir markėmis. Lietuvoj vienok, pagal valdžios paliepimo, pinigai išmokami yra tik litais.

Siųskit per Naujienas pinigus Lietuvon. To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Petnyčioj, Sausio 5 d.

Drg. K. Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas ir buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys kalbės Ivanovo Salėje, 2101 — 137th St., Indiana Harbor, Ind. Pradžia 7:00 val. vakare. Draugai, ateikite visi į prakalbas.

Nedėlioje, Sausio 7 d.

Drg. K. Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas ir buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys kalbės Town of Lake, J. Elias Salėje, 4600 So. Wood St. Pradžia 2 val. po pietų. Įžanga lėšų padengimui — 15c. Draugai darbininkai, ateikite visi į prakalbas. Rengia LSS. Pildomasis Komitetas.

Kas Dedas Lietuvoj

Inž. St. Kairio paskaita.

Kaunas. — Sekmadienį, 10 gruodžio 3 val. po pietų Rotušės salėje Seimo narys inž. St. Kairys laikė paskaitą tema "Busimoji Lietuva ir inteligento darbininko padėtis visuomenėje."

Reikia pažymėti, kad paskaita buvo labai įdomi ir turininga ir į susirinkusius, kurie beveik išimtinai buvo raštinių darbininkai, padarė gilių įspūdį. Savo arti dvejų valandų paskaitoje gerb. prelegentas tiksliai apibūdino dabartinę Lietuvos stovį, jos numatomą plėtotę ateityje ekonomijos, pramonės ir apšvietos srityse, dabartinę ir ateities Lietuvos darbininko inteligento padėtį visuomenėje ir t. t.

Trumpai suglaudus, paskaitos išvada tokia: Europos buržuazinio pasaulio valstybių politikoje aštrūs konfliktai, kurie galėtų pakenkti Lietuvos ekonomijai išvystymui, nenumatytai, todėl Lietuvai bus galimybės išplėsti savo ūkį, pramonę ir kitose progreso sferose. Įvykdytą St. Seimo prarastoj žemės reforma, turės sutvirtinti stambius Lietuvos ūkis ir per tai pakils žemės našumas, pagerės gyvulininkystė, pienininkystė, paukštininkystė ir t. t. Kylančios ir pletojančios krašto ūkiui bei pramonei Lietuvoj atsiradę daug naujų jmonių, gi aptarnavimui tų visų jmonių galima tikėtis, kad inteligentių jėgų bus reikalinga bent 5 syk daugiau negu dabar. Taigi už ko-
kį 5-10 metų Lietuvoj atsir-
ras keliolika tūkstančių ma-
žųjų ir vidutinių inteligentų —
tikrų proletarų. Aukštasis
mokslas kaip dabar taip ir
ateityje, galima spėti, tebus pri-
einamas tik turtingiesiems
sluogams.

Medžiaginiai tokie intelligen-
tai-proletarai nebus tinkamai
aprupinti ir už tinkamą at-
lyginimą jiems prisiė kovoti.
Del pasekmingsnės kovos in-
teligentiams reikėtų daugiau
krypti į kairę, burtis į profes-
nes sąjungas, o labiausiai į kla-
sinės partijas. Tik susiorganizu-
zavus tvirtai į partijas tebusių
tinkamąs galimybes pasek-
mingiau kovoti už geresnį bu-
vį. Susisipietimas į tokias poli-
tines partijas yra neišvengiama
butenybė.

Pet. Klimka.

Radviliškis.

Spalio 29 įvyko Radviliškio
gyventojų bendras susirinki-
mas, dalyvaujant apie 600 pi-
liečių.
Buvo svarstoma:
1) Butų klausimas. Iš pi-
liečių pranešimo paaiškėjo, jog
tas klausimas tvarkomas na-
mų savininkų sulig savo nuo-
monės. Valsčiaus Taryba šal-
tai žiuri į šito svarbaus kla-
simo tvarkymą, todėl nuomi-
ninkų ir savininkų tarpe san-
tikiai labai aštrus. Nuoma už
tutus imama sulig namų sa-
vininkų nuožiuos.

Po klausimu nutarta:
a) Pareikalauti iš Valsčiaus
Tarybos perrinkti taip vadina-
mą butų komisiją, pakeičiant
netinkamus asmenis tinka-
mais.

b) Valsčiaus Taryba turi iš-
dirbti ir apskelbus įvykdyti gy-
venime butų kambarių ir kitų

gyvenimo patalpų nuomavimo
taisykles dedant savo nutari-
mo pamatą jau išleistą val-
džios ir St. Seimo įstatus šitam
klausimui tvarkyti.

c) Griežtai reikalauti iš vyk-
domųjų organų pildyti V. T.
išdirbtas taisykles ir traukti
nepildančius teisman.

2) Kova su šmugeliu. Iš pi-
liečių pranešimų matoma, kad
visokių rūšių šmugelninkai ir
supirkinėtojai gauda už mies-
telio rybų važiuojančius tur-
gus kaimiečius ir supirkinėja
maistą šmugelio kainomis. To-
kiu būdu dirbtinai keliama
kainos.

Nutarta:
d) Pareikalauti iš V. T.
griežtai uždrausti tokių supirki-
nėjų ir išdirbti tam tikras
bausmės taisykles šmugelnin-
kams bausti. V. T. turi reika-
lauti iš milicijos organų griež-
tai vykdyti kovą su tokiais su-
pirkinėtojais ir juos sugavus,
rekvizuoti pirktąjį maistą per-
duodant j kooperatyvą išpar-
duoti žmoniskomis kainomis.
Pasikartojančius šmugelninkus
ištempti iš Radviliškio vals-
čiaus.

3) Turgaus tvarka miestely.
Šmugelninkai ir supirkinėto-
jai užpuola kaimiečių vežimus
turgavietėse ir keldami kuodi-
žiausio triukšmo, beveik ati-
ma nuo moterų atvežtąjį mai-
stą, kišdami pinigų ir rankas ir
neprileisdami prie vežimų pap-
rastų piliečių pirkti maisto.

Nutarta:
e) V. T. turi uždrausti iki
12 valandos supirkinėtojų
bei šmugelninkams supirkinė-
ti maistą, apie ką turi būti iš-
kabinta tam tikra iškaba tur-
gavietėse ir apskelbta kaina. V.
T. turi įvesti metrinės siste-
mos svarus ir mastus. V. T.
turi pareikalauti, kad visose
krautuvėse ir kromeliuose vi-
soms prekėms būtų pastaty-
tos kainos. Nepildantieji turi
būti baudžiami sulig tam tik-
rų įstatymų iki konfiskacijos
prekes konfiskuojant.

f) Šiuos punktus V. T. turi
įgyvendinti ir paskelbti visiems
miestelio gyventojams dvejų
savaičių laike. ["S.-d."]

Kupiškis.

Ketvirtadienį, gruodžio 7 d.
Kupiškio buvo didelis turgus
ir privežta daug maisto pro-
duktų. Produktų buvo šokių
kainos: rugių pudui L3—
L3.50, kviečių pudui L5.50—
L6, žirnių pudui L4.50—L5,
miežių pudui L3—4, vėjų pu-
dai L3.50—L4, semenų pudui
L3—8.50, linams mokių L20
—28 už pudą; sviesto svarui
sudyto L2, nesudyto šviežio
L2.50, lašinių svarui L2.

Pažymėtina, kad ukininkų
gaminiai paskutiniuose laiku
pradėjo pigti, o krautuvėse,
kaip manufaktura, oda ir kiti
pramonės dirbiniai brangsta.
Del to labai nepatenkinti kai-
miečiai-ukininkai skundžiasi
savo sunkia padėtimi ir savo-
tikiai labai aštrus. Nuoma už
tutus imama sulig namų sa-
vininkų nuožiuos.

Po klausimu nutarta:
a) Pareikalauti iš Valsčiaus
Tarybos perrinkti taip vadina-
mą butų komisiją, pakeičiant
netinkamus asmenis tinka-
mais.

b) Valsčiaus Taryba turi iš-
dirbti ir apskelbus įvykdyti gy-
venime butų kambarių ir kitų

už pudą be žodžio mokėdavo
4 litus, kviečiams 6 litus, li-
nams 20—30 litų ir t. p. Gi
dabar, kada mums įsakta
mokėti valdžiai mokesnius, ru-
giams pudui bemoka 3 litus,
kviečiams 5 litus 50c, linams
patiemis geresiems bemoka 25
—28 litus už pudą.

Be to ukininkai budami
įbauginti valstybės puolimu abe-
joja ir savųjų lity pastovumui
ir laikinųjų nelabai nori nei
imti už parduodamasias pre-
kes, nes, girdi jie tebusią apy-
vartoj tik lig Naujų Metų, tai
esą duokit tikrųjų lity, kurie
labiau yra užtikrinti, kad ne-
žus, nes mus lig šiol jau labai
skaudžiai pamokino rusų rub-
liai bei vokiečių markės —
neviengą tiesiog paleido uba-
gais.

—Liet. pilietis.

Patvirkimas.

Lukšiai (Šakių aps.) — Luk-
šių miestely spalio mėnesį bu-
vo šitoks atsitikimas valsčiaus
raštinej. Raštinės viršininkas
ir sekretorius buvo išėjęs kaž-
kur su reikalais; taigi ir mi-
licijos nebuvo namie nė vie-
no, raštinėj buvo paliktas tik-
tai sargas Užupis. Taigi tas
sargas susigavo dvylikos metų
mergaite, įsitempė ją į raštinę
ir pradėjo draskyti, uždėjęs
padušką ant burpos, kad ji ne-
išrėktų. Bet kaip tik tuo kar-
tu pasitaikė ateiti į raštinę
žmogui, kuris ir pamatė, ką
sargas išdarinėja su mergeite.
Žmogus tuojau suskato šauk-
ti miliciją, bet jai nesant ant
vietos, griebėsi prie telefono ir
pranešė milicijos viršininkui.
Milicija greitai laiku pribuvo
ir areštavo sargą. Teismas jį
nuteisė penkiems metams sun-
kaus darbo. —X. S. S.

Diena 36c-37c (ir taksai).
Vakaras 40c-30c (ir taksai).

Monroe gat. arti State
Bepertoginis Vodevilus
Šeštad., Sekmad.
Šventėms
45 ir 22c (ir taksai).
Seim. rateliams
10c (išskiriant šeštad.,
sekmad. ir šventes).

8 Dideli komediniai aktai ir
krut. paveikslai.
"Kur gauni pilną pinigų vertę."

Visas pilnas eis švietimo tikslams.
Muzika Jazz Band. Tikietas 35c.
Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 7 val. vak. Įžanga 75c. ypatai
Puiki Muzika. — Visus prašome atsilankyti, busite užganėdinti.
Kviečia Valdyba.

Domės! Domės! Domės!
KONCERTAS IR BALIUS
Rengiamas
Rusų Literatinio Dramos Kluubo
Septintadienį, Sausio 7 d., 1923 m.
KOSCIUSZKOS SVETAINĖJE
Kampas 48 ir Wood gatvės.
Labai įdomus programos bus išpildytas vieno geriausio vaidybių Chicagoj.

Programa.
1. Rusų Lit. Dramos Kluubo Stygų Orkestra vedama p. Dedzuno
2. Deklamacija lenkų kalba S. Boss
3. Koncertina solo p. Novack
4. Deklamacija mažųjų kalba p. Porobey
5. Smuikas solo Ukrainės Mergaitės
6. Gitarra solo p. Dedzuno
7. Trio M. Brusco, C. Matveličuk ir K. Tzibula
8. Akompanuojant p-lei A. Pika
9. Solo M. Brusco
10. Solo K. Tzibula

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

AR JUSŲ KUDIKIS MIEGA GERAI

Tyklus ir ramus miegojimas reiškia, jogei jūsų kūdikis yra sveikas ir gerai maitinamas. Jeigu jis yra nepasilejęs ir nuolatos verkia, tai gali-
mas daiktas, kad valgis, kurį jūs duodate kūdikiui yra jam netinkantis. Jeigu jūs negalite savo kūdikio žindyti, bandykite duoti

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)
Tuom pasidoma čysta, sveika, lengvai padaroma maista, kuris yra pastata taikant šiuos kūdikių ir tvirtą ir gerą su-
brendimą.

Išdirpkite ir pasiūskite šita apgarsi-
nima i Borden Company, New York
ir gausite pilnus patarimus ir auro-
dymus, kaip jį vartoti lietuvių kal-
boj visal veltui, taigpi ir puikią kū-
dikų knygą.

DEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVIŲ Šeimyniškas Vakarėlis
Puiki Vakarienė su Programu
RENGIA LIETUVOS DUKTERŲ DR-JA
Subatoj, Sausio 6 d., 1923 m.
MILDOS SVETAIN.,
3142 S. Halsted St.
Pradžią 7 val. vak. Įžanga 75c. ypatai
Puiki Muzika. — Visus prašome atsilankyti, busite užganėdinti.
Kviečia Valdyba.

Domės! Domės! Domės!
KONCERTAS IR BALIUS
Rengiamas
Rusų Literatinio Dramos Kluubo
Septintadienį, Sausio 7 d., 1923 m.
KOSCIUSZKOS SVETAINĖJE
Kampas 48 ir Wood gatvės.
Labai įdomus programos bus išpildytas vieno geriausio vaidybių Chicagoj.

Programa.
1. Rusų Lit. Dramos Kluubo Stygų Orkestra vedama p. Dedzuno
2. Deklamacija lenkų kalba S. Boss
3. Koncertina solo p. Novack
4. Deklamacija mažųjų kalba p. Porobey
5. Smuikas solo Ukrainės Mergaitės
6. Gitarra solo p. Dedzuno
7. Trio M. Brusco, C. Matveličuk ir K. Tzibula
8. Akompanuojant p-lei A. Pika
9. Solo M. Brusco
10. Solo K. Tzibula

Pradžią 3 val. po pietų. Po programai šokiui.

Krutami Lietuvos Paveikslai
Ir Dantės Aprašymas Apie PRAGARĄ
Pamatykite Lietuvą, kaip ji šiandien išrodo
Bus rodoma Sausio 5 d., 1923 m.
LIBERTY HALL
kampas 14 St. ir 49th Ct., Cicero, Ill.
SAUSIO 8 d., 1923 m., MILDOS SVETAINĖJE, CHICAGO
SAUSIO 9 d., 1923 m., GARY, IND. PARAP. SVETAINĖJE
SAUSIO 13 d., 1923 m., SPRINGFIELD ILL. PARAP. SVETAINĖJE
SAUSIO 17 d., 1923 m., ROCKFORD ILL. MENDELSON SVET.
Paveikslus rodis Lietuvių Teatro Bendrovė.

Koncertas ir Balius
Su išdaliniu dovanų
Rengia Chicago Lietuvos Savitarpinės Pasalpos Draugija
Septintadienį, Sausio 7tą dieną, 1923
SCHOENHOFFENO DIDŽIOJOJ SVETAINĖJ,
Kampas Milwaukee ir Ashland Ave.
Duryrs atsidarys 6:30 val. vak. Programas prasidės 7 val. vakarą.
Gerbiama visuomenė yra prašoma nepamiršti šito puikaus va-
karo, kuris turės puikiausią programą su dainomis, šokiais, due-
tais, mandalinistais, chorais ir visokiais kitais pamarginimais. At-
silankę nesigailėsite. Tikietų kaina 50c ir 75c.
Kviečia Komitetas.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.
Ašine skyriaus mes laikas nuo laiko gydomame rei-
kiamas motinoms būdams maitinti ir maitinti jas-
nų kūdikių.
Kūdikio aprūpinimas ir pe-
nėjimas yra dalykas gyvos
svarbos žmogui ir todėl
je mes žaistume, kad tai
yra dalykas, kurį mes ta-
rime reguliariai lankom
tarpais atitviri ir laisvai
peržiūrėdami.

STRAIPSNIS I
Motinystės Atsakomybė
Tukstančiai kūdikių kasmet miršta nuo apleidimo. Jie šiandien galėtų bu-
ti gyvi — sveiki ir linksmi — jeigu
jais būtų buvo tinkamai rūpinasi-
kas kalta? Suprantama, kad ne ku-
dikis. Taigi atsakomybė priklauso
tiems, kurių pareiga yra žiūrėti, kad
viskas kas galima būtų būvę padaryta
— pirmia lygiai kaip ir paskui gimimo
— kad apsaugojus kūdikio sveikatą ir
gyvybę.
Paprastai motina yra kaltinama už
netinkamą kūdikio priežiūrą. Kai-
kada ji užsielpo šitos kritikos, bet
daugeli sykų ir ne. Tėvas daugely
atvejų lygiai kalta, o kai-kada jis
tik vienas ir tėra kalta už kūdikio
apleidimą, arba ir mirtį. Bet nepai-
sykite kas kalta? Visi tiek kūdikis
turi nukentėti. Ar tai gali skaityti
teisingu apsiėjimu su kūdikiu? Žino-
ma, kad ne.
Todel del žmonijos labo bukite žmo-
niški ir duokite savo kūdikiui teisin-
gą progą gyventi, būti sveiku ir link-
smu, kad galėtų vėliau netik pats sa-
vimi pasirūpinti, bet aprūpinti gali
but ir tėva ir motina. Atminkite, kad
jūsų kūdikis nieko negalėjo sakyti nei
už, nei prieš atėjimą į šį pasaulį —
jus jį čionai įvedėte — taigi duokite
jam dabar progą.

Aprūpinimas Motinos
Gyvybė, sveikata ir sveikas kūdikio
išsivystymas priklauso daugumoje nuo
sveikatos ir apsaugojimo motinos. Mo-
tina gali pažeisti kūdikį, kurį ji nešio-
ja lygiai pirm devynių mėnesių prieš
gimdymą kaip ir devynių mėnesių
po. Kūdikio išgyvenimo progą pri-
klauso nuo šeimynos uždabio, tėvų
sveikatos ir teisingo gyvenimo, ap-
saugojimo nešios motinos nuo persi-
dirbimo, nedapenėjimo, ir rūpestis,
nuo motinos gero prižiūrėjimo laike
nešimo ir gyvenimo, pasileidimo, ne-
laikymo penėjimo iš krūties, ir supar-
tyvos motiniškos priežiūros namuose.
Daugiau pusės tų kūdikių, kurie
miršta pirmame mēto savo amžiaus,
miršta iš priežasčių sąlygų, kurios esi-
ti pas motinas. 1916 metais surašę
mes daugiau kaip 70 nuosimčių Svie-
nyty Valsčių gyventojų, buvo daugiau
kaip 75,000 mēčių kūdikių jaunesnių
nei vienas mėnuo (jie sudarė 45.9
nuosimčių visų kūdikių mišrų). Didži-
ma šitų kūdikių buvo tokie, kurie gi-
mė šilpnai delei ligų ar sužeidimų. Ne-
kurie iš jų mirė delei, kad motinos
nežinojo kaip apsaugoti savo krūtų
pieną arba nesuprato svarbos penėj-
mo krutimis. Šitie kūdikiai buvo be-
reikalinga auka ignorancijai ir blo-
goms gyvenimo sąlygoms.
Motinos apsaugojimas nebegalimas
išvengti. Aikvojimas gyvasių prie
gimdymo turi būti sustabdytas, nes
kiekvienas naujagimis yra netik bu-
siantis pilietis, bet tos pačios sąlygos,
kurios numarina pusę mirstančių kū-
dikių kasmet, kenkia sveikatai ir gy-
vybei tų, kurie išlieka gyvi. Ir rei-
kia kreipti domę ne į tuos, kurie jau
ndrė, bet į tuos, kurie gyvena.

Kl. Jurgelonis
ADVOKATAS
DUODA TEISIŲ PATARIMUS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvie-
nų vakarų, išskyrus utarninką ir
ketvergą. Nedėlionis nuo 9 iki 12
ryto.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvie-
nų vakarų, išskyrus utarninką ir
ketvergą. Nedėlionis nuo 9 iki 12
ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2261 W. 22nd St., kerta Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 4 iki 6 po piet, ir nuo
7 iki 9 vakarų.
Veda visokias bylas visuose
teismuose. Ekzaminavoja Abstrak-
tus ir padirba visokius Dokument-
tus, perkant arba parduodant Lo-
tus, Namus, Farmas ir Biznius.
Skolina Pinigus ant pirmo morg-
tiaus ant lengvų išlygų.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisai vidurmiestij.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1308
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3895

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 550
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago
Tel. Yards 4681

JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.,
Kamp. Milwaukee ir Ashland Ave.
Ofisai val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki
9 vakarų.

S. W. BĀNES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building,
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Herman P. Haase
ADVOKATAS
609-610 Chamber of Commerce
133 W. Washington St.,
Phone Main 1808
Chicago, Ill.

ADOLPH E. STASULANI
ADVOKATAS
Downtown office
3m 1104 Chamber of Commerce Bldg.
133 W. Washington St.,
Tel. Franklin 1176 & 4945
Evenings at 3236 So. Halsted St.,
(Eagle Music Co.) Tel. Baulevard 6737

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydotojas ir Chirurga-
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ry.
Telephone Central 3362
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakarų
Residencijos tel. Kedzie 7711

Dr. M. T. Strikol'is
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Lafayette 0263

Dr. M. M. Marbel
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3267 S. Halsted St. kamp. 33 gat.
Ofiso valandos: 9-10; 2-4 ir 6-9

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakarų
Residencijos Tel. Fairfax 5574
Chicago.

GARSINKITIES NAUJIENOSE
"Kuppenheimer" "L" sistemos ir
kiti gerai žinomi PLOŠČIAI
Jūsų Pasirinkimui
\$27.50
Kiekvienas ploščius turi but par-
duotas be atsižurėjimo į pelną ar
nuostolį. Kiti ploščiai visų pagedau-
jamų gelumbių, spalvų ir petrinų, vė-
liausių ir senovinių madų \$10.95, \$16.-
95 ir \$22.50.
Vyrams ir Jaunuoliams garniturai
1 ir 2 kelmėnis \$18.50, \$18.50, \$22.50,
\$27.50, \$32.50 ir \$37.50.
S. GORDON
(Pristatytas Smulkmenų Prekybai).
1401 S. Halsted St. 739 W. 14 St.
Atidara kasdien, vakarais ir
septintadieniais.

\$500.00 Vertės Dovanų
Šviesios Žvaigždės Draugystės
DIDELIS MASKINIS BALIUS
Šeštadienį sausio 6 d., 1923 m.
Columbia svetainėj, 48 ir So. Paulina gat.
Puiki muzika. Įžanga 50c.

Kas Dedas Lietuvoj

Inž. St. Kairio paskaita.

Kaunas. — Sekmadienį, 10 gruodžio 3 val. po pietų Rotušės salėje Seimo narys inž. St. Kairys laikė paskaitą tema "Busimoji Lietuva ir inteligento darbininko padėtis visuomenėje."

Reikia pažymėti, kad paskaita buvo labai įdomi ir turininga ir į susirinkusius, kurie beveik išimtinai buvo raštininių darbininkai, padarė gilių įspūdį. Savo arti dviejų valandų paskaitoje gerb. prelegentas tiksliai apibūdino dabartinę Lietuvos stovį, jos numatomą plėtotę ateityje ekonomijos, pramonės ir apšvietos srityse, dabartinę ir ateities Lietuvos darbininko inteligento padėtį visuomenėje ir t. t.

Trumpai suglaudus, paskaitos išvada tokia: Europos buržuazinio pasaulio valstybių politikoje aštrų konfliktų, kurie galėtų pakenkti Lietuvos ekonominiams išvystymui, nenumatyti, todėl Lietuvai bus galimybės išplėsti savo ūkį, pramonę ir kitose progreso šakoje. Įvykdytus St. Seimo pravesioji žemės reforma, turės sutvirtinti stambius Lietuvos ūkis ir per tai pakils žemės našumas, pagerės gyvulininkystė, pienininkystė, paukštininkystė ir t. t. Kylant ir pletojantis krašto ūkiui bei pramonės Lietuvoj atsiradus naujų įmonių, gi aptarnavimui tų visų įmonių galima tikėtis, kad inteligentinį jėgų bus reikalinga bent 5 syk daugiau negu dabar. Taigi už kokių 5—10 metų Lietuvoj atsirastų keliolika tukstančių mažųjų ir vidutinių inteligentų — tikrų proletarų. Aukštasis mokslas kaip dabar taip ir ateityje, galima spėti, tebus prieinamas tik turtingiesiems sluogsniams.

Medžiaginiai tokie inteligentai-proletarai nebus tinkamai aprūpinti ir už tinkamesnį atlyginimą jiems prisieis kovoti. Del pasekmingsnės kovos inteligentams reikėtų daugiau krypti į kairę, burtis į profesines sąjungas, o labiausiai į klasines partijas. Tik susiorganizavus tvirtai į partijas tebusi tinkamesnės galimybės pasekmingiau kovoti už geresnį buvį. Susispietimas į tokias politines partijas yra neišvengiama butenybė.

Pet. Klimka.

Radviliškis.

Spalių 29 įvyko Radviliškio gyventojų bendras susirinkimas, dalyvaujant apie 600 piliečių.

Buvo svarstoma:

1) Butų klausimas. Iš piliečių pranešimo paaiškėjo, jog tas klausimas tvarkomas namų savininkų sulig savo nuomonės. Valsčiaus Taryba šaltai žiūri į šito svarbaus klausimo tvarkymą, todėl nuominių ir savininkų tarpe santykiai labai aštrūs. Nuoma už katus inama sulig namų savininkų nuožiuos.

Po klausimų nutarta:

a) Pareikalauti iš Valsčiaus Tarybos perinkti taip vadintų butų komisiją, pakeičiant netinkamus asmenis t. t. kaimais.

b) Valsčiaus Taryba turi išdirbti ir apskelbus įvykdyti gyvenime butų kambarių ir kitų

gyvenimo patalpų nuomavimo taisykles dedant savo nutarimo pamatan jau išleistą valdžios ir St. Seimo įstatus šitam klausimui tvarkyti.

c) Griežtai reikalauti iš vykdomųjų organų pildyti V. T. išdirbtas taisykles ir traukti nepildančius teisman.

2) Kova su šmugeliu. Iš piliečių pranešimų matoma, kad visokių rūšių šmugelninkai ir supirkinėtojai gauda už miestelio rybų važiuojančius turkų kaimiečius ir supirkinėja maistą šmugelio kainomis. Tokiu būdu dirbtinai keliama kainos.

Nutarta:

d) Pareikalauti iš V. T. griežtai uždrausti toki supirkinėjimą ir išdirbti tam tikras bausmės taisykles šmugelninkams bausti. V. T. turi reikalauti iš milicijos organų griežtai vykdyti kovą su tokiais supirkinėtojais ir juos sugavus, rekvizuoti pirkėjai maistą perduodant į kooperatyvą išparduoti žmoniškoms kainomis. Pasikartojusius šmugelninkus išstremti iš Radviliškio valsčiaus.

3) Turgaus tvarka miestelyje. Šmugelninkai ir supirkinėtojai užpuola kaimiečių vežimus turgiavietėse ir keldami kuodžiausio triukšmo, beveik atima nuo moterų atvežtąjį maistą, kišdami pinigų ir rankas ir neprileidami prie vežimų paprastų piliečių pirkti maisto.

Nutarta:

e) V. T. turi uždrausti iki 12 valandos supirkinėtojų bei šmugelninkams supirkinėti maistą, apie ką turi būti iškabinta tam tikra iškaba turgiavietėse ir apskelbta kaina. V. T. turi įvesti metrinės sistemos svarus ir mastus. V. T. turi pareikalauti, kad visose krautuvėse ir kromeliuose višoms prekėms būtų pastatyti kainos. Nepildantieji turi būti baudžiami sulig tam tikrų įstatymų iki konfiskacijos prekes konfiskuojant.

f) Šiuos punktus V. T. turi įgyvendinti ir paskelbti visiems miestelio gyventojams dviejų savaitėjų laike. ["S.-d.]

Kupiškis.

Ketvirtadienį, gruodžio 7 d. Kupiškio buvo didelis turgus ir privežta daug maisto produktų. Produktų buvo šokių kainos: rugių pudui L3—L3.50, kviečių pudui L5.50—L6, žirnių pudui L4.50—L5, miežių pudui L3—L4, vikų pudui L3.50—L4, semenų pudui L8—8.50, linams mokėjo L20—28 už pudą; sviesto svarui sudyto L2, nesudyto šviežio L2.50, lašinių svarui L2.

Pažymėtina, kad ukiminkų gaminiai paskutiniu metu laiku pradėjo pigti, o krautuvėse, kaip manufaktura, oda ir kiti pramonės dirbiniai brangsta. Del to labai nepatenkinti kaimiečiai-ukiminkai skundžiasi savo sunkia padėtimi ir savotiškai aiškina to viso kaltininkus. Vieni jų kaltina už tai valdžią, kad ji nemokanti tinkamai sutvarkyti krašto reikalių, kiti gi kaltina žydus-pirklius. Girdi, jie kaip nori taip nusis ir išnaudoja, sužino, kad mums reik mokėti valdžiai už žemę mokesnius, tuojau ir numuša mūsų dirbinių kainas; ligi šiol, kol nereikėjo mokėti valdžiai mokesnių, tai rugiams

už pudą be žodžio mokėdavo 4 litus, kviečiams 6 litus, linams 20—30 litų ir t. p. Gi dabar, kada mums įsakyta mokėti valdžiai mokesnius, rugiams pudui bemoka 3 litus, kviečiams 5 litus 50c, linams patiems geresiems bemoka 25—28 litus už pudą.

Be to ukiminkai budami įbaugini valtių puolimu abejoja ir savųjų litų pastovumu ir laikinųjų nelabai nori nei imti už parduodamąsias prekes, nes, girdi jie tebusią apyvartoj tik lig Naujų Metų, tai esą duokit tikrųjų litų, kurie labiau yra užtikrinti, kad nebus, nes mus lig šiol jau labai skaudžiai pamokino rusų rubliai bei vokiečių markės — nevieną tiesiog paleido ubaga.

—Liet. pilietis.

Patvirtimas.

Lukšiai (Šakių aps.) — Lukšų miestelyje spalio mėnesį buvo šitoks atsitikimas valsčiaus raštinėje. Raštinės viršininkas ir sekretorius buvo išėję kažkur su reikalais; taigi ir milicijos nebuvu namie nė vieno, raštinėje buvo paliktas tik tas sargas Užupis. Taigi tas sargas susigavo dvylikos metų mergaitę, įsitempė ją į raštinę ir pradėjo draskyti, uždėjęs padušką ant burpos, kad ji neįsirektų. Bet kaip tik tuo karčiu pasitaikė ateičiai į raštinę žmogui, kuris ir pamatė, ką sargas išdarinėja su mergaite. Žmogus tuojau suskato šaukti miliciją, bet jai nesant ant vietos, griebėsi prie telefono ir pranešė milicijos viršininkui. Milicija greitai laiku pribuvo ir areštavo sargą. Teismas jį nuteisė penkiems metams sunkaus darbo. —X. S. S.

Diena 30c-37c (ir taksai).
Vakaras 40c-30c (ir taksai).

MAJESTIC THEATRE

Monroe gat. arti State Beperstoginis Vodevilius
Šeštadienį, Sekmad.
Sventėmis
45 ir 22c (ir taksai).
Seim. ratiliams
10c (išskiriant šeštadienį, sekmad. ir sventes).

8 Didelį komediniui aktai ir krut. paveikslai.
"Kur gauni pilną pinigų vertę."

Krutami Lietuvos Paveikslai

Ir Dantės Aprašymas Apie PRAGARĄ

Pamatykite Lietuvą, kaip ji šiandien išrodo

Bus rodoma Sausio 5 d., 1923 m.

LIBERTY HALL

kampas 14 St. ir 49th Ct., Cicero, Ill.

SAUSIO 8 d., 1923 m., MILDOS SVETAINĖJE, CHICAGO
SAUSIO 9 d., 1923 m., GARY, IND. PARAP. SVETAINĖJE
SAUSIO 13 d., 1923 m., SPRINGFIELD ILL. PARAP. SVETAINĖJE
SAUSIO 17 d., 1923 m., ROCKFORD ILL. MENDELSON SVET.
Paveikslus rodys Lietuvos Teatro Bendrovė.

Koncertas ir Baliaus

Su išdaliniu dovanų.

Rengia Chicago Lietuvos Savitarpinės Pašalpos Draugija

Septintadienį, Sausio 7tą dieną, 1923

SCHOENHOFFENO DIDŽIOJO SVETAINĖJ,

Kampas Milwaukee ir Ashland Ave.

Durys atsідarys 6:30 val. vak. Programas prasidės 7 val. vakarą.

Gerbiama visuomenė yra prašoma nepamiršti šito puikaus vakaro, kuris turės puikiausią programą su dainomis, šokiais, duetais, mandalinistais, choriais ir visokiais kitais pamarginimais. Atsilankę nesigailėsite. Tikietų kaina 50c ir 75c.

Kviečia Komitetas.

AR JUSŲ KUDIKIS MIEGA GERAI

Tyklus ir ramus miegojimas reiškia, jogei jūsų kūdikis yra sveikas ir gerai maitinamas.

Jeigu jis yra nepasailsjęs ir nuolatos verkia, tai galimas daiktas, kad valgis, kurį jūs duodate kūdikiui yra jam netinkantis. Jeigu jūs negalite savo kūdikio žindyti, bandykite duoti

Borden's EAGLE BRAND

Tuom pasidoma žysta, sveika, lengvai padidinti maistą, kuris yra pastatęs tukstančius kūdikių ir tvirtą ir gerą subrandimą.

Iškirpkite ir pasiūskite šitą apgarsinimą Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti lietuvių kalboje visai veidui, taigpi ir puikią kūdikių knygą.

DESIMTIES METŲ SUKAKTUVIŲ Šeimyniškas Vakarėlis

Puiki Vakarienė su Programu

RENGIA LIETUVOS DUKTERŲ DR-JA

Subatoj, Sausio 6 d., 1923 m.

MILDOS SVETAIN.,
3142 S. Halsted St.

Pradžia 7 val. vak. Įžanga 75c, ypatai
Puiki Muzika. — Visus prašome atsilankyti, busite užganėdinti.
Kviečia Valdyba.

Domės! Domės! Domės!

KONCERTAS IR BALIUS

Rengiamas

Rusų Literatinio Dramos Kluubo
Septintadienį, Sausio 7 d., 1923 m.
KOSCIUSZKOS SVETAINĖJE

Kampas 48 ir Wood gatvės.

Labai įdomus programos bus išpildytas vieno geriausio vaidlių Chicago.

Programas:

1. Rusų Lit. Dramos Kluubo Stygų Orkestra vedama p. Deduno
2. Deklamacija lenkų kalba p. S. Boss
3. Koncertina solo p. Novack
4. Deklamacija mažųjų kalba p. Porobey
5. Smuikas solo Ukrainės Mergaitės
6. Gitara solo p. Deduno
7. Trio M. Brusco, C. Matveičiuk ir K. Tzibula
8. Akompanuojant p-lei A. Pika
9. Solo M. Brusko
10. Solo K. Tzibula

Visas pelnas eis švietimo tikslams.
Muzika Jazz Band. Tikietas 35c.
Pradžia 3 val. po pietų. Po programui šokiai.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS

DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiuo skyriuje mes kalbame nuo kito gyvenimo reikalo įdomiausias motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikio aprūpinimas ir gerovė yra dalykas gyvos sviesos šaltinis ir tarsi ir mes žinome, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai tikrinti tarpais atitais ir laisvai persivaidinti.

STRAIPSNIS I

Motinystės Atsakomybė

Tukstančiai kūdikių kasmet miršta nuo apleidimo. Jie šitandien galetų būti gyvi — sveiki ir linksmi — jeigu jais būtų buvę tinkamai rūpinasi. Kas kaltas? Suprantama, kad ne kūdikis. Taigi atsakomybė priklauso tiems, kurių pareiga yra žiūrėti, kad viskas kas galima būtų būvę padaryta — pirma lygiai kaip ir paskui gimimo — kad apsaugotų kūdikio sveikatą ir gyvybę.

Paprastai motina yra kaltinama už netinkamą kūdikio priežiūrą. Kai kada ji užsiopino šitos kritikos, bet daugelį sykų ir ne. Tėvas daugely atvejų lygiai kaltas, o kai kada jis tik vienas ir tėra kaltas už kūdikio apleidimą, arba ir mirtį. Bet nepaisykite kas kaltas — vistiek kūdikis turi nukentėti. Ar tą gali sukelti teisingu apsiėjimu su kūdikiu? Žinoma, kad ne.

Todėl dėl žmonijos labo bukite žmoniški ir duokite savo kūdikiui teisingą progą gyventi, būti sveiku ir linksmu, kad galėtų vėliau netik pats savimi pasirūpinti, bet aprūpinti gali but ir tėvų ir motina. Atminkite, kad jūsų kūdikis nieko negalėjo sakyti nei už, nei prieš atėjimą į šį pasaulį — jus jį čionai įvedėte — taigi duokite jam dabar progos.

Aprupinimas Motinos

Gyvybė, sveikata ir sveikas kūdikio išsivystymas priklauso daugumoje nuo sveikatos ir apsaugojimo motinos. Motina gali pažeisti kūdikį, kurį ji nešioja lygiai pirm devynių mėnesių prieš gimdymą kaip ir devynių mėnesių po gimdymo. Kūdikio išgyvenimo progą priklauso nuo šeimynos uždarių, tėvų sveikatos ir teisingo gyvenimo, apsaugojimo nešios motinos nuo persidirbimo, nedapenėjimo, ir rūpesčių, nuo motinos gero priežiūrėjimo laike neštumo ir gimdymo, pasilsėjimo, palaikymo penėjimo iš krutų, ir supratlyvos motiniškos priežiūros namuose.

Daugiau pusės tų kūdikių, kurie miršta pirmame mete savo amžiaus, miršta iš priežasčių sąlygų, kurios esą iš motinos. 1916 metais surašęs daugiau kaip 70 nuosimčių Sovietų Valstijų gyventojų, buvo daugiau kaip 75,000 mirusių kūdikių jaunesnių nei vienas mėnuo (jie sudarė 45,9 nuosimčių visu kūdikių mirčių). Didžiulma šitų kūdikių buvo tokie, kurie gimi silpni dėl ligų ar sužeidimų. Ne kurie iš jų mirė delto, kad motinos nežinojo kaip apsaugoti savo krutų pieną arba nesurato svarbos penėjimui krūtimis. Šitie kūdikiai buvo be reikalinga auka ignorancijai ir blogoms gyvenimo sąlygoms.

Motinos apsaugojimas nebegalimas išvengti. Aikvojimas gyvasių prė gimdymo turi būti sustabdytas, nes kiekvienas naujagimis yra netik busiantis pilietis, bet tos pačios sąlygos, kurios numarina pusę mirstančių kūdikių kasmet, kenkia sveikatai ir gyvybei tų, kurie išlieka gyvi. Ir reiklia kreipti domę ne į tuos, kurie jau mirė, bet į tuos, kurie gyvena.

Tukstančiai ir tukstančiai kūdikių reikalauja ypatingos globos metuose tarp keturių ir šešiolikos. Jiems ypač reikalinga valgių, kurie maistingi. Jie reikalauja maisto, kuris padarys juos stipriais ir vikriais, kad stemis prieš ligas. Tėvams tokių kūdikių yra stipriai rekomenduojamas Borden's Eagle Brand Pienas. Budamas puikiu kiaušiu pienu sumažytu su geriausiu cukuru moksliškai, jis pakeičia nedapenėjusiems kūdikiams greitai atsigauti ir augti svaryn, kas reikalinga sveikatai ir stiprybei. Visiems tėvams yra tikras sutaupymas prižiūrėti, kad jų vaikai būtų tinkamai subudavę, kad galėtų nebijoti ligų, nes yra daug pigiau išlaikyti vaiką sveiku negu jį paskui gydyti. Šitokiems vaikams yra rekomenduojama duoti du šaukštus Eagle Pieno atmiesto trimis ketvirtadaliais puodelio lely. Šituo vandeniu gali žiūrėti ta duoti arba rytai arba po pietų tarp valgių sugerti. Senesni vaikai labiau myli jį su ginger ale, vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu del skonio.

Skaityti šituos straipsnius kas savaitė atydziai ir pasidėk juos atėčiai.

Dr. K. P. Miczoll, M. D. P. S.

parvažiuoja Decem-ber 20, 1922 m., į Chicago Kalėdų šventėms iš Ansonia, Conn.

Chicagoje adresas: 2359 S. Western av. Tel. Roosevelt 7795

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179

VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 5574
Chicago.

GARSINKITIES NAUJIENOSE

Kl. Jurgelonis
ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-15
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:
3823 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kerta Leavitt St.
Telephone Canal 2552

Valandos: 4 iki 6 po piet., ir nuo 7 iki 9 vakare.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekaminavoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morkgeiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4758

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyje.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1308

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas

29 So. La Salle St., Room 538
Tel.: Central 8390

Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago
Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669

JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves.
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakara.

S. W. BĀNES
ADVOKATAS

Val. 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Reiter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560

Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Herman P. Haase
ADVOKATAS

609-610 Chamber of Commerce
133 W. Washington St.,
Phone Main 1308
Chicago, Ill.

ADOLPH E. STASULANI
ADVOKATAS

Downtown office
3m 1104 Chamber of Commerce Bldg.
133 W. Washington St.
Tel. Franklin 1176 & 4945

Evenings at 3236 So. Halsted St.,
(Eagle Music Co.) Tel. Boulevard 6737

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurga

25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 3362
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakara
Rezidencijos tel Karolia 7711

Dr. M. T. Strikol'is
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7320
Namų Tel.: Lafayette 0263

Tel. Boulevard 0451.

Dr. M. M. Marbel
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3267 S. Halsted St. kamp. 33 gat.
Ofiso valandos: 9—10; 2—4 ir 6—9

\$50 \$60 \$70

"Kuppenheimer" "L" sistemos ir kiti gerai žinomi PLOŠČIAI

Jūsų Pasirinkimui \$27.50

Kiekvienas ploščius turi buti parduotas be atsižinėjimo į pelną ar nuostolį. Kiti ploščiai visų pagedaujamų gelumbių, spalvų ir petrinų, vėliausiu ir senovinių madų \$10.95, \$16.95 ir \$22.50.

Vyrųms ir Jaunuoliams garniturai 1 ir 2 keipėmis \$13.50, \$18.50, \$22.50, \$27.50, \$32.50 ir \$37.50.

S. GORDON
(Pristatytosios Smuklenų Prekybai).
1401 S. Halsted St., 739 W. 14 St.
Atidara kasdien vakarais ir septintadieniais.

\$500.00 Vertės Dovanų

Šviesios Žvaigždės Draugystės

DIDELIS MASKINIS BALIUS

Šeštadienį sausio 6 d., 1923 m.

Columbia svetainėj, 48 ir So. Paulina gat.

Puiki muzika. Įžanga 50c.

KORESPONDENCIJOS

SO. OMAHA, NEBR.

Zemaitis pasveiko.

Lietuvos šaulių atstovas p. A. Zemaitis žinutiniu būdu, kurs po laikytos čia savo prakalbos p. m. gruodžio 3 d. buvo sunkiai susirgęs ir gulėjo ligoninėje. dabar jau pasveiko. Gruodžio 28 dieną jis atsisveikino su So. Omaho lietuviais ir išvažiavo į Chicago. Ten jis dar sakėsi, noris kiek pasilsėti pas vieną lietuvių gyventoją.

A. A. Žalpis.

[Aprašymą prakalbų gruodžio 3 d. nebededame. Perseina žinia dienraščiui. — "N." Red.]

GRAND RAPIDS, MICH.

Mirė Jurgis Kupris.

Gruodžio 26 d. Camp Custer Battle Creek Legion ligoninėje pasimirė lietuvis Jurgis Kupris, 31 metų amžiaus. Mirties priežastis — garų užgavimas. J. K. buvo paimtas į kariuomenę pereinio pasaulinio karo laiku ir išvežtas į Pranciją, kur išbuvo 18 mėnesių karo lauke. Ten buvo pagautas gazu, taip kad pasiliosavęs iš kariuomenės visą laiką nesijautė gerai ir galų gale mirė mirtis pakirto jį pačioje jaunystėje. J. K. buvo amatu siuvėjas, gerai žinomas ne tik grand-rapide, bet ir kai kuriems chigagiečiams, nes ir Chicagoje prieš karą ilgą laiką gyveno. Reikia pažymėti, kad šiais metais Grand Rapids'e keli lygiai jauni lietuviai atsikyrė su šiuo pasauliu.

Didelis gaisras.

Iš gruodžio 30 į 31 naktį, 12 valandą, kilo didelis gaisras. Orpheum Teatru užsidegus pačiame miesto centre vos tik už 10 minučių po išsiskirstymo žmonių iš teatro, apėmė ugnis visą triobėsį taip, kad ugnies nagesiams prisiėjo dirbti per visą naktį, kad užgesintų. Nuostolių padaryta už 200,000 su viršum dolerių. Vien tik aktorių drabužių ir muzikos instrumentų sudegė už 15,000 dol. Apie 30 aktorių yra dabar be darbo. —S. Naudzius.

BINGHAMTON, N. Y.

"Suvienytas frontas" nenusisekė. — Bolševikų "kalbėtojas" nuvyltas nuo pagrindų.

Gruodžio 25 d. Binghamtone buvo "suvienytas frontas," t. y. kur vietiniai bolševikai su klerikalais jautėsi esą draugai — "tavorčiai".

Mūsų mieste yra dvi vaikų draugijės, viena klerikalų "Aniolo Sargo" — jai vadovauja vargonininkė, o antra "Ateities Ziedo," vadovauja mūsų bolševikių progresistų. Kadangi yra įsakymas iš Maskvos, jog reikia vienyti frontą, o jau pusėtinai laiko prabėgo kaip "vienija," bet niekas prie jų progresyviško elemento nesišlieja, tai bolševikai pradėjo derybas su klerikalais, kad čia eina sutartinė, tai sumanyta paverst mažų vaikų draugijes. Ir štai prieš pat Kalėdas komunistai su klerikalais sutaria parengti vaikams eglaitę.

Sumanymas imta vykdyti. Renkama aukos ir parengiama eglaitė. Atėjus paskirtam laikui žmonių prisirekia pilna Lietuvių Svetainė. Besirenkant publikai tuojau mūsų komunistės moterėlės leidosi į sale su savo "apšvieta" — "Motery Balsu" ir kitais "darbininkš-kais raštais."

Bet toks biznis labai nepatiko vietiniam klebonui kun. Skripkai. Jis tuojau rėkdamas dui pas gegnė komitetą. Ir komitetas matyt buvo privers-

EVANSTON, ILL.

Evanstonas yra nedidelis netoli Chicago miestelis palei pat Michigano ežerą. Čia oras labai tyras, ypatingai vasarą — net kvepia. Čia yra dideli žuolynai, kurių nematyti krašto. Ežero pakraščius geros maudynės, kur vasarą susirenka labai daug žmonių maudyti ir šiaip iki vėlomos susėdėti liuliuojantį vandenį su pasigėrėjimu žiuri, o tos bangos kiekvieną praėję vilioja vilioja, į krantus mušamos rodo sakytė sako: prisėsk ir į mus pažiūrėk...

Bėdinų žmonių čia mažai yra, gyvena daugiausia didelio turto žmonės. Be to, yra čia didelis klubas Evanstono golfininkų, kur nuo tamsos lig tamsos vasarą žaidžiama, — ir dabar, nors jau šalta, bet da vis po kelis matyt žaidžiančius šiltesnėmis dienomis. Taipgi yra čia didelė ligoninė tarp žuolynų, kur bus bene geriausia vieta turintis suirusi sveikatą pasveikti.

Lietuvių gyvena čia tik trys šeimos ir trys pavieniai. Laikraščių pareina "Naujienų" 3 egz., "Vilnės" 1, "Motery Balsu" 1, ir "Kardo" vienas. —Griunas.

"Kalėdinis Klubas"

Padaryk Kalėdas 1923 m. "Labai Linksmai" prisidėdamas šiandien prie mūsų Kalėdinio Taupos Klubo. Nieko nereikia mokėti prisirašant.

Iowa State Savings Bank

Namų Paskolos Bankas
Sioux City, Iowa

ŽIURĖK ŽENKLELIO SCOTT'S EMULSION

Kokybės ir gerumo norvegų "Žvėjo Ženklielis", bonkos užtikrina, vitaminus turinčią treskos kepenų alyvą tyriausioj formoj, maloniai imti, lengvai asimiliuojamą ir pakeičiamą stiprumą. "Žvėjo Ženklielis" turi būti ant kiekvienos emulsijos bonkos, kada pirkši. kuris yra ant kiekvienos

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

22-18

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Naujas "Aušros" Knygų Katalogas vos tik išėjo iš spaudos — visiems kurie tik pareikalaus šito Katalogo bus prisiustas dykai. "Aušros" Knygynas yra vienas iš didžiausių lietuvių knygynų pasauly. "Aušros" Knygynas yra atspirkes sekamus Knygynus:

A. Olszewskio, buvusį "Lietuvos" Knygyną su verte knygų \$150.000
"Naujienų" Knygyną su verte knygų 10.000
"Kardo" Knygyną su verte knygų 5.000

Visos geriausios knygos išleistos Amerikoje ir Lietuvoje yra galima gauti "Aušros" Knygynne. Taipgi, reikalingi agentai platinti mūsų knygų — nuosimtis geras. Reikalaujami "Aušros" Knygų Katalogo kreipkitės sekamu antraštu:

AUŠROS KNYGYNAS,
1614 WEST 46th STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVIŠKA VALGYKLA

Roselande

Mūsų valgykloj gaminami valgiai pagal lietuvių skonį — kaip viralai taip ir mėsos.

Greitas ir mandagus patarnavimas. Žemos kainos. Progai pasitaikius meldžiam užteiti.

MICHIGAN RESTAURANT

J. A. DEMENTIS, Sav.

10822 Michigan Ave.

KLEIN BROS

HALSTED 20TH ST. S AND CANALPORT AVE

Šeštadienis ir Pirmadienis yra dvi paskutinės dienos, kur galima dalyvauti Klein Bros. vaizbinių ženklių Jubilėjui! Atsimink, 50 pridėtinų ženklių dykai su pirkinii \$1.00 ar daugiau! Tai yra mūsų paprasti ženkliukai geri se-noms ar naujoms knygelėms.

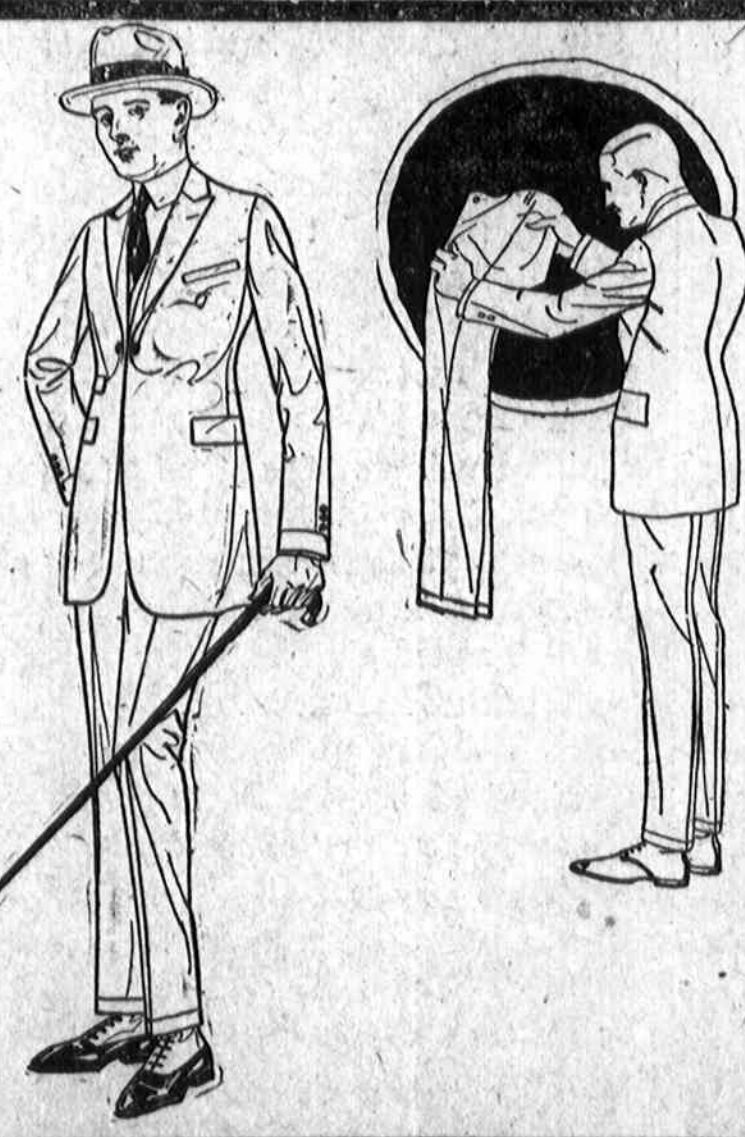
DRABUŽIŲ PIRKINYS, KURIAM SUNKU YRA PRILYGTI! VYRAMS GARNITURAI 2 KELINĖMIS IR PLOŠČIAI PO \$15!

Didelis pirkinys, apimas šimtus augšto laipsnio garniturų ir ploščių — nupirkta nepaprastai dideliu suėdinimu, todėl nustatyta jiems žemiausios kainos, kokios yra buvę Chicagoj pastaruojų laiku puikiems drabužiams! Išpardavimas prasideda tuojaus šeštadienio rytą 8:30 valandą.

GARNITURAI

Vyrams ir jaunuo-liams su 2 kelinėmis pavieniui ar pritaikytomis, abiem pu-sēm segamos ma-dos, kiti vienomis kelinėmis. Visi vil-nonų seržų, tvydų, kašmirų ir tamsių uestedų. Dydziai 33 iki 46, po

\$15

\$15

PLOŠČIAI

Ulsteriai, Ulsterei ir senoviniai ak-sominėmis apikak-lėmis modeliai. Dau-gelis naujų pinių nu-dirbimų, kaip va-grynų vilnų languo-tos išvirkščios pu-sės, taipgi puikys juodi kersai. Dydziai 32 iki 44, po

\$15

RUPTURA

IŠGYDOMA

Be Peilio \$25 Skausmo

Mokslas įieško tik teisybės. Jis paskelbia kiekvieną naują tiesą pasauliui, priverdamas mus atsisądėti visų klaidingų įsitikinimų. Tiesa, kad Ruptura ir išplėrusios Venos kojosse galima išgydyti be peilio vartojimo ir aš nesibijau pareikšti šitos tiesos visiems. Jūs esate skaitė čia įrodymus kartų kartus išgydytų žmonių užrašuose ir aš čia suteikiu jums naujus įrodymus. Pagalvokite gerai, ar nėra verta padaryti taip, kaip jie kad yra padarę ir šimtai kitų, kurie pasigydė ir taipgi pasigydė, jei esate apimti ligos.

RUPTUROS IŠGYDYMO ĮRODYMAS
Per trejis su puse metų aš sirgau ruptūra. Aš maniau nešioti diržą iki gyvenimo pabaigai, nes aš tikėjau, kad galima pasigydėti tik su peiliu ir operacijos pagalba. Bet kuomet aš išgirdau, kad Dr. Flint išgydo rupturą be peilio, aš nuėjau pas jį. Jis išgydė mane savo stebuklingu būdu be peilio ir gulėjimo lovoj. Aš esu lenkų tautinės draugijos narys ir aš pasistengsiu, kad visi mano draugai žinotų apie Dr. Flint'o šgebumą išgydyti rupturą.

Paul J. Widera,
1715 Brigham St.

ISPLERUSIAS VENAS

IŠGYDAU UŽ \$25.
Išgydau išplėrusias ir susisukusias venas kojosse be peilio, timpinų kojinių, ar kitų mechaninių įrenginių.

IŠGYDYMO ĮRODYMAS.

Aš turėjau išplėrusias venas kojosse per ketveris metus ir jose atsivėrė keturios labai baurios ir labai skaudžios opos. Man parejo nešioti timpinai kojiniui visą laiką. Aš nuėjau gydytis pas Dr. Flint'o ir po to baurios venos išnyko visai, opos užgijo taip, kad mano kojos yra tokios švarios ir švelnios kaip kudiokio. Aš nenešioju timpos kojinių jau du mėnesiai ir aš galiu vaikščioti ir bėgioti kaip kad seniasis vaiku budamas.

Joseph Altman,
1823 So. Ashland Ave.

PATARIMAS DYKAL. SPECIALIAI PATOGUMAI MOTERIMS.

Dr. E. N. Flint

322 S. State St., 4 augštas Chicago.

Valandos: nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų, penedėliais ir ketvergais iki 8:30 p. p., nedėliomis, uždaryta.

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating
Kaipo Lietuviai, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai.

M. Yuška,

3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Pinigai

iš Bridgeporto

LIETUVA

per NAUJIENAS

3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

PINIGAI

iš ROCKFORDO

Lietuvon

Rockfordiečiai lietuviai pinigams siųsti Lietuvon neturi patogesnės ir geresnės įstaigos kaip

Rockford Real Estate and Loan Co.

Čia ir visokius nuosavybės reikalus geriausia atliksite. Siųskite pinigus per

Rockford Real Estate and Loan Co.

809 So. Main St.,

Rockford, Ill.

MRS. A. MICHNIEVICZ, AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampana 31 gal

Telefonas Yards 1119

Baigusi Akušerijos kolegą; ilga praktika; Pensa-vanijos hospitalinė. Pasekmingai pataujau prie gimtymo. Dva-la rodą vi-sokiose li-gose ir ki-bokiuose rei-kauluose me-terims ir merginoms.

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Geralietybiams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo skausmą ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Flisk St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir nuo 6 iki 8 vakara.

Dienomis: Canal 8110 arba 367

Nakt. Drexel 950

Boulevard 4138

3313 So. Halsted St.

Val. 9-10 A. M. ir 8-9 val. vak.

PRANEŠIMAS

Ofisas Dr. G. M. Glaser pereinai į rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai aplykys apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties

DR. G. M. GLASER

Ofisas: 3149 S. Morgan St., kurtis 32 St.

OFISO VALANDOS:

Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metus

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

MRS. M. WATKIEWICZ

(Baniinė)

Akušerka

3113 S. Halsted St.

Tel. Blvd. 3138

Per 15 metų pakeikmingo praktikuojimo turinti patyrimo. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo Kiekvienam atsitikime teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Daug patarnavus moterims ir merginoms veltui.

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO

AKUŠERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligone ir kudi-ki laike ligos.

10929 S. State St. Chicago, Ill.

DR. C. Z. VEŽELIS

Lietuviai Dentistas

4712 South Ashland Ave., arti 47-tos gatvės

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-Spinduliu

Ofisas 2201 W. 22nd St., kampana 2

Leavitt St. Tel. Canal 6222.

Rezidentija 3114 W. 42nd St.

Tel. Lafayette 4988

Val. 1-4 ir 7-9. Ned. 10-12 v.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. Boulevard 4455

4449 S. Ashland Ave.

Kampana 47-tos gat.

2-ros lubos.

KORESPONDENCIJOS

SO. OMAHA, NEBR.

Zemaitis pasveiko.

Lietuvos Saulių atstovas p. A. Žemaitis-Žmuidzinavičius, kurs po laikytos čia savo prakalbos p. m. gruodžio 3 d. buvo sunkiai susirgęs ir gulėjo ligoninėje, dabar jau pasveiko. Gruodžio 28 dieną jis atsisveikino su So. Omahos lietuviais ir išvažiavo į Chicago. Ten jis dar, sakėsi, noris kiek pasisėdėti pas vieną lietuvių gyventoją.

A. A. Žalpis.

[Aprašymą prakalbų gruodžio 3 d. nebedėdame. Perseina žinia dienraščiui. — "N." Red.]

GRAND RAPIDS, MICH.

Mirė Jurgis Kupris.

Gruodžio 26 d. Camp Custer Battle Creek Legion ligoninėje pasimirė lietuvis Jurgis Kupris, 31 metų amžiaus. Mirties priežastis — garų užgavimas. J. K. buvo paimtas į kariuomenę pereinamojo pasaulinio karo laiku ir išvežtas į Pranciją, kur išbuvo 18 mėnesių karo lauke. Ten buvo pagautas gazu, taip kad pasiluosavęs iš kariuomenės visą laiką nesijautė gerai ir galų gale mirėties pakirto jį pačioje jaunystėje.

J. K. buvo amatu siuvinėjas, gerai žinomas ne tik grandrapiečiams, bet ir kai kuriems chigagiečiams, nes ir Chicago prieš karą ilgą laiką gyveno.

Reikia pažymėti, kad šiais metais Grand Rapids'e keli lygiai jauni lietuviai atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Didelis gaisras.

Iš gruodžio 30 į 31 naktį, 12 valandą, kilo didelis gaisras. Orpheum Teatrui užsidegus pačiame miesto centre vos tik už 10 minučių po išsiskirstymo žmonių iš teatro, apėmė ugnis visą triobėsį taip, kad ugnagesiams prisieję dirbti — per visą naktį, kad užgesintų. Nuostolių padaryta už 200,000 su viršum padaryta. Vien tik aktorių drabužių ir muzikos instrumentų sudėgė už 15,000 dol. Apie 30 aktorių yra dabar be darbo. —S. Naudžius.

BINGHAMTON, N. Y.

"Suvienytas frontas" nenusiekė. — Bolševikų "kalbėtojas" nuvytas nuo pagrindų.

Gruodžio 25 d. Binghamtone buvo "suvienytas frontas", t. y. kur vietiniai bolševikai su klerikalais jautėsi esą draugai — "favoritai".

Mūsų mieste yra dvi vaikų draugijėlės, viena klerikalų "Aniolo Sargo" — jai vadovauja vargonininkė, o antra "Atėties Ziedo", vadovaujama mūsų bolševikų progresistų. Kadangi yra įsakymas iš Maskvos, jog reikia vienyti frontą, o jau pusėtinai laiko prabėgo kaip "vienija", bet niekas prie jų progresyviško elemento nesilieja, tai bolševikai pradėjo derybas su klerikalais. O kad nebūtų taip aišku, kad čia eina sutartinė, tai sumanyta pavarťot mažų vaikų draugijėles. Ir štai prieš pat Kalėdas komunistai su klerikalais sutaria parengt vaikams eglaitę.

Sumanymas imta vykdyti. Renkama aukos ir parengiam eglaitė. Atėjus paskirtam laikui žmonių prisirenka pilna Lietuvių Svetainė. Besirenkant publikai tuojau mūsų komunistės moterėlės leidosi į sale su savo "apšvieta" — "Motery Baisu" ir kitais "darbininkiskais raštais."

Bet toks biznis labai nepatiko vietiniam klebonui kun. Skripkai. Jis tuojau rėkdamas dui pas rengimo komitetą. Ir komitetas matyt buvo privers-

EVANSTON, ILL.

Evanstonas yra nedidelis netoli Chicago miestelis palei pat Michigano ežerą. Čia oras labai tyras, ypatingai vasarą — net kvepia. Čia yra dideli žuolynai, kurių nematyt krašto. Ežero pakraščius geros maudynės, kur vasarą susirenka labai daug žmonių maudytis ir šiaip iki vėlumos susėdėti liuliuojantį vandenį su pasigėrėjimu žiūrėti o tos bangos kiekvieną praeivį vilioja. Čia, į krantus mušamos rodos sakyte sako: prisėsk ir į mus pažiūrėk...

Bėdinių žmonių čia mažai yra, gyvena daugiausia didelio turto žmonės. Be to, yra čia didelis klubas Evanstono golfinkų, kur nuo tamsos lig tamsos vasarą žaidžiama, — ir dabar, nors jau šalta, bet da vis po kelis matyt žaidžiančius šiltesnėmis dienomis. Taipgi yra čia didelė ligoninė tarp žuolynų, kur bus bene geriausia vieta turintims suirusią sveikatą pasveikti.

Lietuvių gyvena čia tik trys šeimos ir trys pavieniai. Laikraščių pareina "Naujienu" 3 egz., "Vilnės" 1, "Motery Baiso" 1, ir "Kardo" vienas. —Griunas.

"Kalėdinis Kliubas"

Padaryk Kalėdas 1923 m. "Labai Linksmai" prisidedamas šiandien prie mūsų Kalėdinio Tautos Klubu. Niekas nereikia mokėti prisirašant.

Iowa State Savings Bank

Namų Paskolos Bankas
Sioux City, Iowa

ŽIURĖK ŽENKLELIO SCOTT'S EMULSION

Kokybės ir gerumo norvegų "Žvėjo Ženklelis", bonkos užtikrina, vitaminus turinčią treskos kepenų alyvą tyriausioj formoj, malonią imti, lengvai asimiliuojamą ir pakeičiamą stiprumą. "Žvėjo Ženklelis" turi būti ant kiekvienos emulsijos bonkos, kada pirksi, kuris yra ant kiekvienos

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

22-18

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Naujas "Aušros" Knygų Katalogas vos tik išėjo iš spaudos — visoms kurie tik pareikalau šio Katalogo bus pristatytas dykas. "Aušros" Knygynas yra vienas iš didžiausių lietuvių knygynų pasauly. "Aušros" Knygynas yra atspiręs sekamus Knygynus:

A. Olšewskio, buvusį "Lietuvos" Knygyną su vertė knygų \$150.000
"Naujienu" Knygyną su vertė knygų 10.000
"Kardo" Knygyną su vertė knygų 5.000

Visos geriausios knygos išleistos Amerikoje ir Lietuvoje yra galima gauti "Aušros" Knygynne. Taipgi, reikalingi agentai platinimui mūsų knygų — nušimtis geras. Reikalaudami "Aušros" Knygų Katalogo kreipkitės sekamu antrašu:

AUSROS KNYGYNAS, CHICAGO, ILL.
1614 WEST 46th STREET,

LIETUVIŠKA VALGYKLA Roselande

Mūsų valgykloj gaminami valgiai pagal lietuvių skonį — kaip viralai taip ir mėsos.

Greitas ir mandagus patarnavimas. Zemos kainos. Progai pasitaikius meldžiam užteiti.

MICHIGAN RESTAURANT
J. A. DEMENTIS, Sav.

10822 Michigan Ave.

KLEIN BROS

HALSTED 20TH ST S AND CANALPORT AVE

Šeštadienis ir Pirmadienis yra dvi paskutinės dienos, kur galima dalyvauti Klein Bros. vaizbinių ženklelių Jubilėjui! Atsimink, 50 pridėtinųjų ženklelių dykai su pirkiniiu \$1.00 ar daugiau! Tai yra mūsų paprasti ženkleliai geri senoms ar naujoms knygelėms.

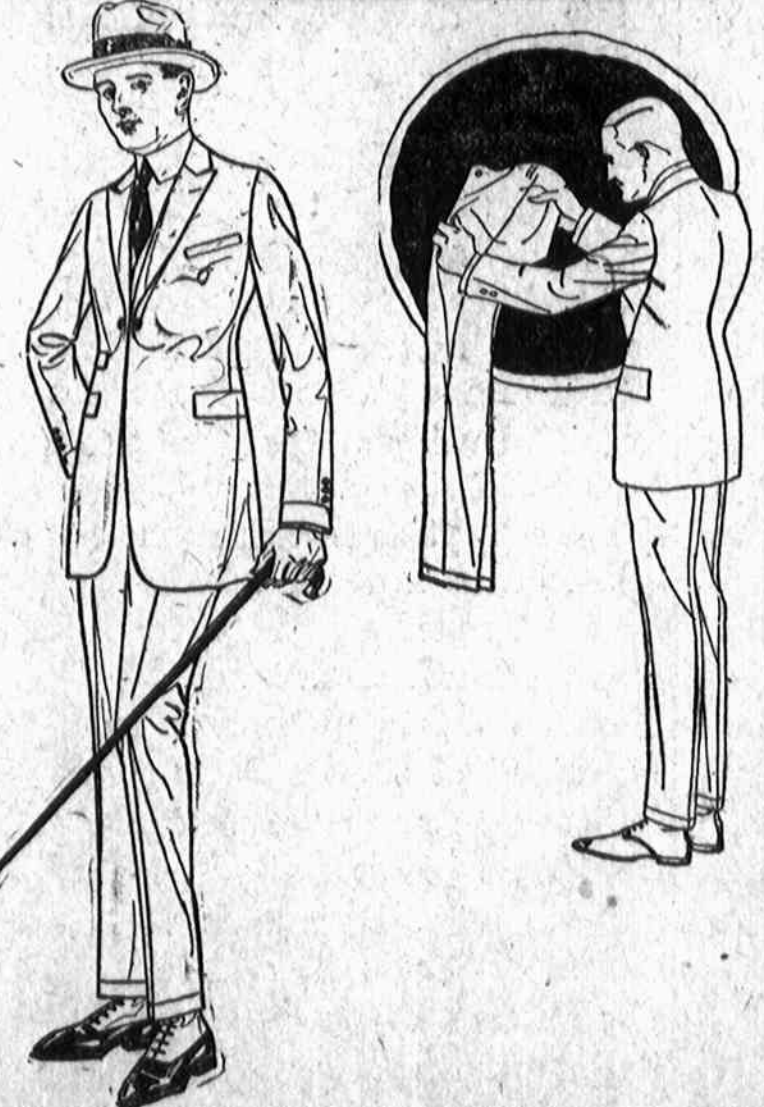
DRABUŽIŲ PIRKINYS, KURIAM SUNKU YRA PRILYGTI! VYRAMS GARNITURAI 2 KELINEMIS IR PLOŠCIAI PO \$15!

Didelis pirkinys, apimas šimtus augšto laipsnio garnitūrų plokščių — nupirktas nepaprastai dideliu suėdėnimu, todėl nustatyta jiems žemiausios kainos, kokios yra buvę Chicagoj pastaruoju laiku puikiems drabužiams! Išpardavimas prasideda tuojaus šeštadienio rytą 8:30 valandą.

GARNITURAI

Vyrams ir jaunuliams su 2 kelinėmis pavieniui ar pritaikytomis, abiem pusėm segamos mados, kiti vienomis kelinėmis. Visi vilnonių seržų, tvydu, kašmirų ir tamsių uestedų. Dydziai 33 iki 46, po

\$15

\$15

PLOŠCIAI

Ulsteriai, Ulsteriai ir senoviniai ak-sominėmis apikaklėmis modeliai. Daudelis naujų būnų nu-dirbimų, kaip va-grynų vilnų languo-tos išvirkščios pu-sės, taipgi puikus juodi kersai. Dydziai 32 iki 44, po

\$15

RUPTURA

IŠGYDOMA

Be Peilio \$25 Skausmo

Mokslas įieško tik teisybės. Jis paskelbia kiekvieną naują tiesą pasauliui, priversdamas mus atsižadėti visų klaidingų įsitikinimų. Tiesą, kad Ruptura ir Išplėrusias Vėnas kojosse galima išgydyti be peilio vartojimo ir aš nesibijau pareikšti šitos tiesos visiems. Jūs esate, skaite čia įrodymus kartu kartus išgydyti žmonių užrašuose ir aš čia suteikiu jums naujus įrodymus. Pagalvokite gerai, ar nėra verta padaryti taip, kaip jie kad yra padarę ir šimtai kitų, kurie pasigydė ir taipgi pasigydė, jei esate apimti ligos.

RUPTūros IŠGYDYMO ĮRODYMAS Per trejis su puse metų aš sirgau ruptūra. Aš maniau nešioti diržą iki gyvenimo pabaigai, nes aš tikėjau, kad galima pasigydėti tik su peiliu ir operacijos pagalba. Bet kuomet aš išgirdau, kad Dr. Flint išgydo rupturą be peilio, aš nuėjau pas jį. Jis išgydė mane savo stebuklingu būdu be peilio ir gulėjimo lovoje. Aš esu lenkų tautinės draugijos narys ir aš pasistengsiu, kad visi mano draugai žinotų apie Dr. Flint'o šėgumą išgydyti rupturą.

Paul J. Widera,

1715 Brigham St.

IŠPLĖRUSIAS VĖNAS

IŠGYDAU UŽ \$25. Išgydau išplėrusias ir susisukusias vėnas kojosse be peilio, timpinių kojinių, ar kitų mechaninių įmonių.

IŠGYDYMO ĮRODYMAS. Aš turėjau išplėrusias vėnas kojosse per ketveris metus ir jose atsivėrė keturios labai baltos ir labai skaudžios opos. Man parejo nešioti timpiniai kojiniai visą laiką. Aš nuėjau gydytis pas Dr. Flint'ą ir po to tos baltos vėnos išnyko visai, opos užėjo taip, kad mano kojos yra tokios švarios ir švelnios kaip kudiuko. Aš nenešioju timpos kojinių jau du mėnesiai ir aš galiu vaikščioti ir begioti kaip kad seniaus vaikui budamas.

Joseph Altman,

1823 So. Ashland Ave.

PATARIMAS DYKAL SPECIA-LIAI PATOGUMAI MOTERIMS.

Dr. E. N. Flint

322 S. State St., 4 augštas

Chicago.

Valandos: nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų, penedėliais ir ketveriais iki 8:30 p. p., nedėliomis, uždaryta.

Tel. Lafayette 4228

Phumbing, Heating

Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai.

M. Yuška,

3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Pinigai

iš

Bridgeporto

i

LIETUVĄ

per

NAUJIENAS

3210 So. Halsted St.,

Tel. Boulevard 9663.

PINIGAI

iš

ROCKFORDO

Lietuvon

Rockfordiečiai lietuviai pinigams siųsti Lietuvon neturi patogesnės ir geresnės įstaigos kaip

Rockford Real Estate and Loan Co.

Čia ir visokius nuosavybės reikalus geriausia atliksite. Siųskite pinigus per

Rockford Real Estate and Loan Co.

809 So. Main St.,

Rockford, Ill.

MRS. A. MICHNIEVICZ, AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gal

Telefonas Yards 1119

Baigus Akuseri- os koleg- as; ilga praktika- rai Penn- sylvanijos hospitali- se. Pasek- mingai pa- tarnauja orie gim- lymo. Dui- la rodą vi- sokiosse li- gose ir ki- lokiuose rei- kaluose me- terinis ir merginoma.

DR. HERZMAN

18 RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo aštriai ir chroniškai ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1026 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Canal

\$110 arba 357

Nakt. Drexel 950

Boulevard 4136

3313 So. Halsted St.

val.: 9-10 A. M. ir 8-9 val. vak.

PRANEŠIMAS

Ofisas Dr. G. M. Glaser pareina ir rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacientai ir draugai aplaiks apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties

DR. G. M. GLASER

3149 S. Morgan St., kerta 52 St.

OFISO VALANDOS:

Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metų

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir

Valikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. rytė, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

MRS. M. WAITKIEWICZ

(Baniėnė)

Akušerka

3113 S. Halsted st.

Tel. Blvd. 3138

Per 15 metų pa- sekmingo prak- tikavimo turu patyrimo. Pasek- mingai patarnau- ju prie gimdymo Kiekvienam at- stitikiu teikiu ypatingą užžiū- rėjimą. Daudo patarimus me- terinis ir mergi- noms veltui.

10929 S. State St.

Chicago, Ill.

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO

AKUSERKA

Turiu patyrimą

moterų ligose; ru- pestingai prižiū- ria ligone ir kudi- kų laike ligos.

10929 S. State St.

Chicago, Ill.

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuviai Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

arti 47-tos gatvės

DR. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. BOU Inward 6457

4649 S. Ashland Ave.

Kampas 47-tos gat.

2-ros lubos.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsienio kaina:
Chicagoje — pašto: \$8.00
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.00
Trims mėnesiams \$2.50
Dviem mėnesiams \$1.75
Vienam mėnesiui \$1.00

Chicagoje per neįklotus:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesiui 75c

Suvenytose Valstijose na Chicagoje
pašto:
Metams \$7.00
Pusei metų \$4.00
Trims mėnesiams \$2.50
Dviem mėnesiams \$1.50
Vienam mėnesiui \$1.00

Lietuvon ir kitur užsienio:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.00
Trims mėnesiams \$2.50

Pingus reikia įsiųti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Internacionalų vienijimasi.

Tarptautiniam kongresui
susirinkus Haagoje, įvyko
bendras Londono ir Vienos
socialistinių internacionalų
centrų posėdis, kuris priėmė
sekančią nutarimą:

„Vienos ir Londono
pildomųjų komitetų atsto-
vai, susiję Haagoje gru-
džio 10 d. 1922 m., parei-
škia savo bendrą pasiry-
mą darbuotis suvienodini-
mui socialistinio veikimo
ir organizacijos. Jie nu-
taria įsteigti bendrą veiki-
mo komitetą, susidedantį
iš aštuonių narių, kurio
vyriausias tikslas bus kaip
galint greičiau susaukti
internacionalę konferen-
ciją.”

Ten pat ant vietos tapo
sudarytas ir bendrasis ko-
mitetas, po lygų skaičių at-
stovų nuo kiekvieno interna-
cionalo.

Tuo būdu pradžia socialis-
tinių internacionalų susivie-
nijimui tapo padaryta.

Dvejopas imperializmas.

Imperializmas yra smur-
to, prievartos politika tarp-
tautiniuose santykiuose. Sti-
presnioji, geriausia apsigin-
lavusioji tauta stengiasi už-
dėti savo valią mažesnėms
arba silpniausios susiorganiza-
vusioms tautoms, kad galė-
jus išnaudoti jas.

Sitokią politiką seniai ve-
dė visos didžiosios kapitalis-
tinės pasaulio valstybės: An-
gliją, Vokietiją, Franciją,
Rusiją, Austro-Vengriją ir
t.t. Karas kai kurias tų val-
stybių sugriovė, bet tos jų,
kurios išliko, da ir šiandien
veda tokią pat politiką. Pa-
sinaudojusios pergalėtojų
valstybių sugriuvimu, jos
dabar veda silpnųjų tautų
spaudimu ir išnaudojimo
politiką net dar uoliaus, ne-
gu prieš karą.

Bet kaip yra su Rusija,
kuri kitąsyk laikė po savo
jungu visą eilę tautų ir kuri
šiandien kai kuriems žmo-

nėms išrodo teisingiausiai
susitvarkiusia (kad ir su-
vargusia) šalim?

Dabartinė Rusija skiriasi
nuo senosios Rusijos tuo,
kad nuo jos yra atsietusios
kelios tautos: suomių, estai,
latviai, lietuviai ir lenkai,
kurie įsteigė atskiras, nepri-
klausomas savo respublikas.
Visos šitos tautos guli vaka-
riniam senosios Rusijos pa-
kraštyje. Bet tautos, gyve-
nančios pietinėje ir rytinėje
Rusijos imperijos dalyse,
kaip buvo, taip ir tebėra su-
jungtos su Rusija: Ukraina,
Kaukazo tautos, Uralo kal-
nų ir Azijos tautos.

Ar jos nenorėjo atsiskirti
nuo Rusijos? Kur tau ne-
norės! Kai kurios jų buvo
jau atsietusios, panašiai
kaip Lietuva; buvo įsteigu-
sios savo valdžias; buvo net
padariusios sutartis su da-
bartine Rusijos valdžia, kaip
nepriklausomos valstybės
(pav. Gruzija). Bet šiandien
tų valstybių nebėra. Jos ta-
po panaikintos, kartais net
brutaliausios prievartos
keliu.

Rusijos tarptautinė poli-
tika, vadinasi, irgi yra impe-
rialistinė. Ji remiasi ne tau-
tų apsisprendimo principu, o
pajega.

Tuo būdu mes matome dvi
imperializmo rūši: kapitalis-
tinį imperializmą ir komuni-
stinį imperializmą.

Darbininkai turi kovot su
vienu ir su antru.

Apžvalga

NEDARBAS JAPONIJOJE.

Pasaulio karo padariniai
jaučiami ne tik Europoje ir
Amerikoje, o ir Azijoje. Eko-
nominė suirutė skaudžiai už-
gaavo industrines šalis. Jeigu ka-
ro metu fabrikai dirbo nepa-
prastu spartumu, tai tuoj po
karo paliaubų industrijos ak-
tingumas pradėjo silpnėti. Eu-
ropoje ir Amerikoje milijonai
darbininkų netenka darbo.
Nedarbo ryškė skaudžiai už-
gauna ir Japoniją. Ten irgi
nuo pat karo pabaigos pramonė
pradėjo menkti. Dalykų
padėtis nepasitaisė net ir da-
bar. Federuotosios presos ko-
respondentė, Gertrude Haes-
ler, štai ką rašo iš Japonijos:

„Nežiūrint į tai, kad japo-
nų valdžia skelbia džiugi-
nančius raportus apie tai,
jog Tokio mieste nedarbas
mažėja, — tikrąją daly-
kų padėtis eina blogyn, o ne
geryn.

„Biednuomenės distrik-
tuose bile dieną galima su-
tikti tukstančius bedarbių,
kurie, išbadėję ir sušalę, sto-
vi gatvėse ir tyko progos
darbo gavimui. Pasiūlymas
dalinti kinų teatrų apgarsi-
nimus už 25 centus dienai
yra noriai bedarbių priima-
mas. Vienas žmogus parei-
škė, jog stovėti ir dalinti vi-
są dieną apgarsinimus yra
taip jau lengva, kaip ir sto-
vėti ištisą dieną be darbo.

„Valdžios departamentai
mažina savo darbininkų skai-
čių. Finansų departamen-
tas iki kovo mėnesio ryžosi
paliuosuoti apie 1,000 žmo-
nių. Žemdirbystės departa-
mentas irgi paliuosuosias kai
kurį skaičių savo darbinin-
kų. Valdžios geležinkelio
departamentas atleisias 1,-
000 žmonių. Privatinės į-
staigos irgi bando ekonomis-
kai gyventi. Choseno ban-
kas jau atleido porą šimtų
darbininkų, o vėliau rengia-
si atleisti ir daugiau.

„Biznis ir pramonė ne
kiek nepagerėjo. Laukų dar-
bai jau pasibaigė ir atliku-
siejį nuo tų darbų darbinin-
kai negali susirasti sau dar-
bo.

„Vienok, vidaus reikalų
departamentas turi pakanka-
mai pinigų, kad siųsti į žmo-
nes finansininkus, moksi-
ninkus ir švietėjus skelbi-
mui pačedumo principų. Ne-
senai ministerių kabinetas
susidomėjo klausimu, ar pa-
prastas žmogus gali suprasti
Einsteinio teoriją. To rei-
kalo svarstymui buvo pa-
švesta visa diena.

„Bet darbininkai nesiliau-
ja kovoje. Tokio elektros
biuro 165 darbininkams bu-
vo pranešta mesti darbą ir
užleisti savo vietas jaunes-
niems darbininkams. Jie at-
sisakė tatau padaryti. Hon-
jo miesto Mitatsuchi Gumos
kompanija pasisamdė visas
sales, kad neleidus savo fa-
brikų streikininkams protesto
mitingų laikyti. Streikinin-
kai visvien atsisakė grįžti į
darbą.

„Oshima plieno liejyklos
darbininkai laimėjo streiką.
Kompanija buvo pradžėjusi
mokėti \$500 už kiekvieną
streikininką, suimtą laike i-
sibirovinių į fabriką. Bet iš
to niekas neišėjo. Kompani-
ja turėjo išpildyti darbinin-
kų reikalavimus.

„Nusiginėjimo obalsis
pasidarė labai populiarus
žmonių tarpe. Kareivių ir
jūreivių liaudis nekentė. Ne-
žiūrint į tai, jog siaučia
nedarbas, valdžia turi daug
keblumų surinkti reikiama
skaičių rekrutų laivynui.
Sakoma, kad Washingtono
konferencija prisidėjo prie
sukurimo žmonės tokio nu-
sistatymo į laivyną.”

DARBO FEDERACIJOS “PAKAIRĖJIMAS”.

Krikščioniškoji Darbo Fede-
racija stengiasi visus įtikinti,
kad ji dabartiniam Seime lai-
kysis kitokios pozicijos, negu
St. Seime. Apie tuos Fede-
racijos žmonių “manevrus” “So-
cialdemokratas” rašo seka-
niai:

„Kai Seime prasidėjo svar-
stymas projekto apie “meti-
stas samdinių sutartis”, kur
gyvai liečiami, einamieji
darbininkų reikalai, D. Fede-
racija pradėjo dar labiau
“storotis”. Ji visą laiką
balsavo išvien su socialde-
mokratais ir palaikė visas
musų pasiūlytas pataisas. Ji
nesispyšdama kirtosi su
krikščioniškais ukininkais,
kai teko ginti ukininkų sam-
dinių reikalus.

„Kai žmogus prisimeni,
kaip D. Federacija St. Sei-
me visuomet budavo tyli, ir
ukininkams jauki, kuomet
ten užėdavo kalbą del uki-
ninkų samdinių, tai darosi
bent kiek klaidu. Iš kur pas
D. Federaciją uolumas ir
proletarinė dviasia atsirado?
Kam ji, kai reikia ir nerei-
kia, grėžia savo užpakali
“mamos” pusėn ir rodosi no-
rinti gimtajai ispiirti?

„Tas visas cūdaukas pasi-
keitimas turi gilesnių prie-
žasčių. Lietuvos darbinin-
kai, net tie, kurie tuo tar-
pu sekta paskui D. Federaci-
ją, pradeda vis aiškiau su-
prasti klasinius savo reika-
lus. Katoliškieji darbinin-
kų pamatė, kad jiems nepa-
tinka su musų “krikščioni-
mis”, kurie visą laiką varė da-
rbininkams priešingą politiką.
Federacijos darbininkai ma-
tė, kaip jų vadai visą laiką
trynėsi apie rankoves ir da-
rė tai, kas jiems, “krikščio-
nių” buvo įsakoma. Darbi-
ninkuose tvinko gilus nepa-
tenkinimas ir net piktnaktas.
Kai kurie federatininkų or-
ganizacijos žmonės pradėjo
bėgti pas ciciukus.

„Kai atėjo Seimo rinki-
mai, Federacijos darbininkų
pasipiktinimas prasiveržė vi-
su smarkumu. D. Fede-
racijoje, ir viešuose mitinguo-
se D. Federacijos vadams
darbininkai pastatė griežtą
reikalavimą: nieko bendra
su krikščionimis! arba gin-
kit musų reikalus, arba liki-
tės sveiki. Federantų va-
dai, prisipirti prie sienos, “ba-
žinosi” ir žėgniojosi, kaip či-
gonas arklų turguje, kad jie
likšią vieni darbininkų rei-
kalams ir tik juos ginsia.

„Dabar D. Federacijos va-
dai ir pradeda rodyti tą da-
rbininkams vienuumą. Sek-
dami socialdemokratus, jie
stoją opozicijon, atsisakė da-
lyvauti valdžioje, atsisakė
rinkti prezidentą, bando sa-
vo motę ir tėvą vadinti bur-
žuais. Žodžiu, rodo Seime
visokių komedijų. Pačiam
Seime, kur federantus visi
pažįsta kaip išvilktus, tos
jų komedijos sukelia links-
mo juoko net pačių krikščio-
nių tarpe. Bet tos federan-
tų “predstavlenijų” yra ski-
riamos “dla prostoi narod”,
skiriamos tai Federacijos se-
kėjų miniai, kurią Federaci-
jos vadai skaito galima ap-
gauti tokiu pigiu, balagani-
niu būdu.

K. Bielinis.

Lietuvos darbininkų vargas.

Darbininkų samdymo laikas
Lietuvoje tęsiasi nuo pradžios
metų iki Jurginių. Ukininkai
ir dvarininkai bėgyje tų ketu-
rių mėnesių sutaria su darbi-
ninkais visas darbo apmokėji-
mo sąlygas visiems metams iš-
kalno. Esant normalioms są-
lygoms, gal tame nebūtų nie-
ko blogo, bet dabar dėl tų su-
tarčių darbininkai tiek nuken-
tėjo, kad sunku įsivaizdinti vi-
są jų nuostolių sumą.

Pradžioje 1922 metų už do-
lerį galima buvo gauti apie
150-250 vokiškų markių. Dar-
bininkai, žinoma, nesekdavo
pinigų vertybės keitimosis ir,
darydami su darbdaviais su-
tartis, reikalaudavo sau algų
pinigais nuo 1000 iki 3000
markių metams, žiūrint pragy-
venimo brangumą. Dvarų
darbininkams — ordinarnin-
kams, net tam tikrų įstatymų
buvo nustatyta piniginė alga,
būtent, 1000 markių metams.
Atėjo ruduo. Vokiškų markių
už dolerį galima buvo pirkti ne
200, kaip pradžioje samdymo
metų, bet markė nustumko iki
9000 už vieną dolerį.

Šita apystova pasinaudojo
ne tik dvarininkai, bet ir krik-
ščioniškieji ir nekrikščioniš-
kieji ukininkai. Atėjus galui
metų, jie įbrukdavo darbinin-
kui kruvą niekam nevertų vo-
kiškų markių, kurias išsikei-
tęs darbininkas gaudavo ke-
lus lietuviškus centus, lygius
vienam, dviem ar keliems A-
merikos centams. Reikšia,
sunkus visų metų darbas Lie-
tuvos darbininkams nuėjo nie-
kais. Ukininkams ir dvari-
ninkams, kaip matote, aukso
dienos Lietuvoje!

Šitą, į dangų šaukiančią,
skriaudą pirmieji iškėlė so-
cialdemokratai savo susirin-
kimuose ir laikraščiuose. Į
tą balsą atsiliepė tos darbinin-
kų profesinės sąjungos (uni-
jos), kurios gyvai dabojo sa-
vo narių reikalus. Sujudo ir
sukruto visa darbo Lietuva.
Tašai klausimas galop pateko
Lietuvos Seimui. Seimas pra-
dėjo svarstyti tam tikrą įstaty-
mą, kuriuo žadama aptvarkyti
metinių samdinių sutarčių
apmokėjimo klausimą.

Seimo įstatymo sumanymas
nustatė, kad visos samdinių su-
darbdaviais sutartys, padarytos
markėmis (auksiniais) iki
birželio mėn. 1 dienos pr. me-
tų apmokamos litais šiuo bū-
du: atlyginimas markėmis
dalinamas iš 15 ir gautas skai-
čius skaitomas litais. Sutartys,
kurios buvo apmokėtos mar-
kėmis nuo liepos mėn. 1 die-

nos iki metų galui, apmo-
kamos papildomu mokesniu, da-
linant mokesnio sumą iš 50 ir
gautasai skaičius skaitomas
papildomu mokesniu litais.
Tai reikšia, kad metinė darbi-
ninko alga, pavyzdžiui, 1000
markių, jei ji buvo apmokėta
po liepos mėn. 1 d. metų, da-
linama į 50, gautasai skaičius
20 skaitomas litais t. y. dar-
bininkas gauna ne 1000 mar-
kių, kuri suma dabar yra lygi
1 litui, bet 20 litų. Social-
demokratų frakcija pasiūlė da-
linti mokesčių sumą į 25, tuo
būdu samdinsys turi gauti dvi-
gubai didesnę apmokėjimą li-
tais. Ir šitas pasiūlymas bu-
vo antruoju skaitymu priim-
tas.

„Ar tik pasiseks?”

„Pamatysime. Bet D. Fe-
deracijos šitame Seime lau-
kia ne visai lengvos dienos.
Socialdemokratai ruošia in-
čėti Seimui visą eilę projektų,
kurie lies reikalus ir ukinin-
kų darbininkų. Kaip kada,
ypač jei Seime pasilikty ku-
bickininkų grupė, Seime ga-
li susidaryti toks balsų su-
skirstymas, kad federan-
tams prisidėjus prie social-
demokratų, būtų galima kai-
kas laimėti ir darbininkams.
Kaip tuomet apsisvers D. Fe-
deracija, pamatysime pagy-
venę. Federantai Seime del-
to taip pikti puola kubicki-
ninkus, kad juos išvarius iš
Seimo, federantams būtų
mažiaus pavojaus vaidinti
“piktas” prieš ukininkus ir
krikščionis komedijas.

„Darbininkams iš visos
tos pasakos yra vienas pasi-
mokinimas: jei darbininkai
pradės suprasti savo reika-
lus ir išmokys juos ginti, tai
net Darbo Federacija, kas
klebonijos versluokas, gali į-
kasti savo penėtojų pirštą.
Tai taip reikišiai ant svieto
Dievo galybė.”

K. Bielinis.

Lietuvos darbininkų vargas.

nos iki metų galui, apmo-
kamos papildomu mokesniu, da-
linant mokesnio sumą iš 50 ir
gautasai skaičius skaitomas
papildomu mokesniu litais.
Tai reikšia, kad metinė darbi-
ninko alga, pavyzdžiui, 1000
markių, jei ji buvo apmokėta
po liepos mėn. 1 d. metų, da-
linama į 50, gautasai skaičius
20 skaitomas litais t. y. dar-
bininkas gauna ne 1000 mar-
kių, kuri suma dabar yra lygi
1 litui, bet 20 litų. Social-
demokratų frakcija pasiūlė da-
linti mokesčių sumą į 25, tuo
būdu samdinsys turi gauti dvi-
gubai didesnę apmokėjimą li-
tais. Ir šitas pasiūlymas bu-
vo antruoju skaitymu priim-
tas.

Skaitant ir svarstant Seime
šitą įstatymą antruoju skaity-
mu, kova susimetė tarp da-
rbininkų ir ukininkų atstovų.
Toje kovoje liaudininkai pra-
džioje laikėsi nuosaliai, bet pa-
skui ir jų ukininkiškosios šif-
dys neišlaikė. Dalis jų prisidė-
jo prie krikšč.-dem., ir tuo bū-
du vienas įstatymo paragrafas
liko visai atmetas. Tai buvo
antrasis skaitymas, bet kas dē-
josi su ukininkais, kuomet
įstatymą svarstė trečiuoju skai-
tymu, pamatysime kelioms
dienoms pralinksus. Prieš da-
rbininkus visi darbdaviai sutar-
tinai žinksniuoja, nežiūrint
nusistatymui ir partijos pri-
klausomybės.

Pasilieka dar vienas dalykas:
kaip Lietuvos darbininkai
moksė pasinaudoti tuo įstaty-
mu, kurį Seimas priims. Tai
klauskimas darbininkų organi-
zacijoms. Čionai turime didelę
spragą. Daug skriaudų turi
Lietuvos darbininkai veik tik
todel, kad jiems trūksta orga-
nizacijos. Iš tos padėties nau-
dojasi tik darbdaviai ir išna-
dotojai.

Peštynės.

Sintautai, šakių apskr. Sek-
madieniję, lapkričio 12 d. Sin-
tautuose ties Rimkienės trak-
tieturiu ištiko muštynės; papi-
vė 2 jau subrendusius, žėnotus
vyrus iš Sintautų Dėdyną, ir
išdagų Mažeiką. Vienas mirė
vietoje, o kitas da pajėgė na-
mo pareiti. Nužudytojai tuo-
jau tapo suimti [“L. Uk.”]

NEW YORK, sausio 3. —
Pereitais metais New Yorke
apsivedimai ir gimimai suma-
žėjo, bet užtai padidėjo miri-
ni. Apsivedimų buvo 2,654
mažiau, negu 1921 m., gim-
imų 4,557 mažiau, o mirimų
5,432 daugiau.

CITA.

Sibiras dar iš caro laikų lie-
tuvams tebėra baisus žodis.
Budavo, prasižėngi žmogus
prieš Rusijos valdžią ir varo-
tų jėgoms Sibira, į kator-
gą praeiktąjį kalėt ilgiausius
metus, kasti požemius, urvuose
geležį, šviną.

Ir dabar, revoliucijos metu,
visas Sibiro rytų kraštas no-
rom norom padidvusiems
čion lietuviams pasilieka ku-
ne tikras kalėjimas, lyg pri-
verstina apsigyvenimui vieta.
Ir varu atvarytiesiems, ir iš
gero noro atvykusiems, ir kė-
ro metu išstremtiems, pabėgė-
liams — visiems lietuviams grįž-
tėvynėn: bent, toji valdžia ne-
išleidžia iš šios šalies išvažiūt
į vakarus, į Maskoliją, taipgi ir
į Lietuvą.

Dalykas štai kame. Nun ca-
ro Rusija, kaip visiems žino-
ma, yra suskilusi bene į tužią
valstijų, valstijėlių. Kaip Eu-
ropos vakaruose, prie Baltijos
jurių, prisikėlė iš numirusių
laisva Lietuva, taip ir Sibiro
rytuose susitarus Japonijai su
Maskva, įkurta dvi nauji vals-
tybi. Jų viena — tat mažutė
Vladivostoko valstybėlė prie
pat Didžiojo Vandensyno, ir an-
tra — taip vadinama Tolimųjų
Rytų Respublika (T.R.R.) su
savo sostine Čita. Pastaroji
tęsiasi kaip plati juosta išilgai
Amuro upės nuo ežero Baikalo
iki Chabarovsko miestui ir ne-
va iki miestui Nikolajevskui
prie Amuro žioties; tat didė-
liausi sritis — milijonas kvadr.
varstų.

Jau treči metai, kaip buržu-
zinis Vladivostokas piamasi su
pusiaukomunistine Čita ir, aiš-
ku, su komunistine Maskva:
mažytis Vladivostokas tartum
pasiryžęs atgaivint Visarusijos
imperiją. Tuo tarpu pasaulis
nepripažįsta tą naują Sibiro
valstijų. Ir Lietuva neranda
galimybės pripažinti jas. Ligi
šiam laikui Lietuvos vyriausy-
bė nėra užmezgusi diplomati-
nių ryšių bent su T.R.R. — Čitos
valdžia. Tiesa, musų Lietuvos
užsienio reikalų ministeris dar
1920 m. buvo paskyręs p. Juo-
zą Vaitiekaitį, gyvenantį Vla-
divostoke, Lietuvos Respubli-
kos Igaliotiniu Sibiriui, o šis
pastarasis — mane, Čeph, savo
agentu Čitoje. T.R.R. užs.
reik. ministeris buvo bepripa-
žįstas mudu abudu; bet nesu-
silaukęs pats atatininkamo rašto
iš Kauno, likvidavo savo pri-
pažinimą. Po to p. Vaitiekai-
tis, o dabar jo vietininkas Ka-
zys Jociis pasiliko Igaliotiniu
tik Vladivostokijoje, o aš likau
paskirtas Lietuvos Igaliotiniu
T.R.R. kraštui. Vienok Čitos
valdžia, negaudama tam tikro
rašto iš musų Vyriausybės ne-
besutinka pripažinti manęs.
Todel T.R.R. krašte tuo tarpu
nėra kam oficialiai gint vietni-
jų lietuvių reikalai.

Del tos tai priežasties T.R.R.
valdžia neišleidžia iš savo ša-
lies, o Maskvos vyriausybė ne-
leidžia į savo teritoriją lietu-
vių, keliaujančių į Panemunį.

Sibiro rytų lietuviams yra
dar kelias į Lietuvą aplink žė-
mės ritulį. Vaziuok geležkelio
vagonu vieną, du tukstančių
varstų, į rytus, įlipk Vladivos-
toke į garlaivį, plauk jurėmis
vandenynais aplink Kiniją, In-
diją, aplink Arabiją, Turkiją,
Grekiją, sakysim į Italijos
miestą Triestą, sėsk vėl į vago-
ną, risksis per Austriją, Vokie-
tiją, dar sykį lipk į garlaivį
Dancigę, plauk į Klaipėdą ir iš-
ten geležkelio, vieškelio pasieksi
savo tėviškę.

Bet kiek vargo siulo šitas
kelias žmogui, ypač kalban-
čiam vien lietuviškai ir šiek-
tiek rusiškai! Tačiau ši ke-
lonė išnešama tik piniguočio
kišenei. Sibiro gij rytų krašte
tebesitąs tarpusavy raudonie-
ji su baltaisiais, tebesižudo gy-
ventojai, tebenyksta sodžiai,
miestai. Be to T.R.R. šalį

Siemiet Lietuvos Seime kle-
rikalai kaip tik jaučiasi lai-
mėje. Jie drąsiai pareiškia,
kad, girdi, dabar aiškiu aiš-
kiausia, kad Lietuvos visuome-
nės dauguma klerikalinė, nes
antri rinkimai tai parodė ir
pradėjo daug drąsiau seiminin-
kaut.

Kaip tik laike rinkimų pa-
aiškėjo, kad klerikalai — po
krikšč. dem., darbo federac-
ukininkų sąjung., ir kitokiais
vardais pramanytų šmėklų
skraiste laimės, tuoj pasisku-
bino užimti valdžios organą
“Lietuva”. Tuoj atėjo d-ras
K. Jokantas su savo klerikali-
niu štabu ir užėmė “Lietuvos”
redakcijos apartamentus. Ir
žinoma, apie tai niekam nė
žodžio nepaskelbęs, pradėjo sa-
viškai, klerikališkai redaguoti.
Kol kas dar laikosi ir kumigis-
kų poterių neva dar nespau-
sina, bet kasdien skaitančiam
tuojau jaučiasi, kad kasdien ko-
kia permaina, evoliucijos ke-
liu dešinėn pusėn krypta. My-
kolas Biržiška, kaip perkairių
pažiūrų žmogus, turėjo pasi-
traukti.

Paimdami Lietuvos valdžios
organą, neklerikalų žmonių
jau 4-tus metus vedamą “Lie-
tuvą”, Lietuvos klerikalai tik-
rai amerikonišką “triksą” su-
galvojo: pastatė kainą tik 1
lietuvišką centą numerui. Vie-
nas centas laikraštis ir dar 6
ar 8 puslapių, kuomet duonos
svaras 40 centų, degtukų dėžutė
6 centai, o batai (kamašai)
50 litų kainuoja. Liaudis nel
priežodį susidarė — pigu, kaip
“Lietuva”. Nors sakoma: pi-
gių mėšą šunes ēda, bet visgi
pigumas yra neblogas dalykas.
Tik tiek piliečiams skaityto-
jams stebėtina, kad kitų laik-
raščių kainos 10, 12 ir net 15
centų Nr., nes tik vien spaus-
tuvės išlaidos numerui 7—8
centai kainuoja, tai čia ir ak-
lam kyla abejonė, ar tik nebus
iš pilnos bakos semiamas ir
į tuščią pilama...

Taip, taip! Klerikalai Lie-
tuvą užponavo. Klerikalų sei-
mas susirinkęs persižegnojo ir
pradėjo poterių... Na, ir po-
teriaus, poteriaus... Leis įsta-
tymus nuo vardandievo tėvo
pradėdami. Krašto apsaug.
ministerija karo stoviu ope-
ras. Finansų ministerija ma-
nipolė po 2 litų buteliuką, ir
po 1 centą “Lietuvą” parduvi-
nės. Susisiekiama ministerija
tiltų skyles lopus. O klerikalų
ministerija visus Lietuvos pi-
liečius už nosies vadžios...

—Pranės brolis.

nacionalizuota beveik visa di-
džioji pramonė, prekyba, visa
žemė. Ekonominis gyvenimas
visai išsirsęs. Šimet ir čia šiu-
tur apsieikt badas, nedarbas.
Darbininkai valdininkai ne-
gama pilnų algų. Tokiose ap-
linkybėse vos duonai tegalima
užsidir

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimeklėjimo kainos:
Chicagoje — pašto:
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25
Dviem mėnesiams — 1.75
Vienam mėnesiui — 1.00

Chicagoje per neštotojus:
Viena kopija — 3c
Savaitė — 15c
Mėnesiui — 75c

Suvenytose Valstijose na Chicagoje
pašto:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25

Pingus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Internacionalų vienijimasi.

Tarptautiniam kongresui
susirinkus Haagoje, įvyko
bendras Londono ir Vienos
socialistinių internacionalų
centrų posėdis, kuris priėmė
sekančią nutartimą:

“Vienos ir Londono
pildomųjų komitetų atsto-
vai, susiję Haagoje gruodžio
10 d. 1922 m., pareiškia
savo bendrą pasiryžimą
darbuotis suvienodinti
socialistinio veikimo
ir organizacijos. Jie nu-
taria įsteigti bendrą veikimo
komitetą, susidedantį
iš aštuonių narių, kurio
vyriausias tikslas bus kaip
galint greičiaus sušaukti
internacionalų konferen-
ciją.”

Ten pat ant vietos tapo
sudarytas ir bendrasis komi-
tetas, po lygų skaičių at-
stovų nuo kiekvieno interna-
cionalo.

Tuo būdu pradžia socialis-
tinių internacionalų susie-
nimui tapo padaryta.

Dvejopas imperializmas.

Imperializmas yra smur-
to, prievartos politika tarp-
tautiniuose santykiuose. Sti-
presnioji, geriausia apsigink-
lavusioji tauta stengiasi už-
dėti savo valią mažesnėms
arba silpniausios susiorganiza-
vusiomis tautomis, kad galė-
jus išnaudoti jas.

Šitokią politiką seniai ve-
dė visos didžiosios kapitalis-
tinės pasaulio valstybės: An-
glijai, Vokietijai, Francijai,
Rusijai, Austro-Vengrijai ir
t.t. Karas kai kurias tų val-
stybių sugriovė, bet tos jų,
kurios išliko, da ir šandien
veda tokią pat politiką. Pa-
sinaudojusios pergalėtojų
valstybių sugriuvimu, jos
dabar veda silpnųjų tautų
spaudimo ir išnaudojimo
politiką net dar uoliaus, ne-
gu prieš karą.

Bet kaip yra su Rusija,
kuri kitąsyk laikė po savo
jungu visą eilę tautų ir kuri
šandien kai kuriems žmo-

nėms išrodo teisingiausią
susitvarkiusią (kad ir su-
vargusią) šalį?

Dabartinė Rusija skiriasi
nuo senosios Rusijos tuo,
kad nuo jos yra atsimesiusios
kelios tautos: suomių, estai,
latviai, lietuviai ir lenkai,
kurie įsteigė atskiras, nepri-
klausomas savo respublikas.
Visos šitos tautos guli vaka-
riniam senosios Rusijos pa-
kraštyje. Bet tautos, gyve-
nančios pietinėje ir rytinėje
Rusijos imperijos dalyse,
kaip buvo, taip ir tebėra su-
jungtos su Rusija: Ukraina,
Kaukazo tautos, Uralo ka-
nų ir Azijos tautos.

Ar jos nenorėjo atsiskirti
nuo Rusijos? Kur tau ne-
norės! Kai kurios jų buvo
jau atsimesiusios, panašiai
kaip Lietuva; buvo įsteigu-
sios savo valdžias; buvo net
padariusios sutartis su da-
bartine Rusijos valdžia, kaip
nepriklausomos valstybės
(pav. Gruzija). Bet šandien
tų valstybių nebėra. Jos ta-
po panaikintos, kartais net
brutaliausios prievartos
kelu.

Rusijos tarptautinė poli-
tika, vadinasi, irgi yra impe-
rialistinė. Ji remiasi ne tau-
tų apsisprendimo principu, o
pajiega.

Tuo būdu mes matome dvi
imperializmo rūšis: kapitalis-
tinį imperializmą ir komuni-
stinį imperializmą.

Darbininkai turi kovot su
vienu ir su antru.

Apžvalga

NEDARBAS JAPONIJOJE.

Pasaulio karo padariniai
jauciami ne tik Europoje ir
Amerikoje, o ir Azijoje. Eko-
nominė suirutė skaudžiai už-
gavo industrines šalis. Jeigu ka-
ro metu fabrikai dirbo nepa-
prastu spartumu, tai tuoj po
karo paliaubų industrijos ak-
tingumas pradėjo silpnėti. Eu-
ropoje ir Amerikoje milijonai
darbininkų netenka darbo.
Nedarbo ryškė skaudžiai už-
gauna ir Japoniją. Ten irgi
nuo pat karo pabaigos pramonė
pradėjo menkėti. Dalykų
padėtis nepasitaisė net ir da-
bar. Federuotosios presos ko-
respondentė, Gentrude Haes-
ler, štai ką rašo iš Japonijos:

“Nežiūrint į tai, kad japo-
nų valdžia skelbia džiugi-
nančius raportus apie tai,
jog Tokio mieste nedarbas
mažėja, — tikrąją daly-
kų padėtį eina blogyn, o ne
geryn.

“Biednuomenės distrik-
tuose bile dieną galima su-
tikti tukstančius bedarbių,
kurie, išbadę ir sušalę, sto-
vi gatvėse ir tyko progos
darbo gavimui. Pasiūlymas
dalinti king teatrų apgarsi-
nimus už 25 centus dienai
yra noriai bedarbių priima-
mas. Vienas žmogus pareiškė,
jog stovėti ir dalinti vi-
są dieną apgarsinimus yra
taip jau lengva, kaip ir sto-
vėti ištisą dieną be darbo.

“Valdžios departamentai
mažina savo darbininkų skai-
čių. Finansų departamen-
tas iki kovo mėnesio ryžosi
paliuosuoti apie 1,000 žmo-
nių. Žemdirbystės departa-
mentas irgi paliuosuosias kai
kurį skaičių savo darbinin-
kų. Valdžios geležinkelio
departamentas atleisias 1,
000 žmonių. Privatinės į-
staigos irgi bando ekonomis-
kai gyventi. Choseno ban-
kas jau atleido porą šimtų
darbininkų, o vėliau rengia-
si atleisti ir daugiau.

“Biznis ir pramonė ne-
kiek nepagerėjo. Laukų dar-
bai jau pasibaigė ir atliku-
siejai nuo tų darbų darbinin-
kai negali susirasti sau dar-
bo.

“Vienok, vidaus reikalų
departamentas turi pakanka-
mai pinigų, kad siųsti į žmo-
nes finansininkus, mokslin-
inkus ir švietėjus skelbi-
mui padėdumo principu. Ne-
senai ministerių kabinetas
susidomėjo klausimu, ar pa-
prastas žmogus gali supras-
ti Einsteino teoriją. To rei-
kalo svarstymui buvo pa-
švesta visa diena.

“Bet darbininkai nesiliau-
ja kovoje. Tokio elektros
biuro 165 darbininkams bu-
vo pranešta mesti darbą ir
užleisti savo vietas jaunes-
niams darbininkams. Jie at-
sisakė tatau padaryti. Hon-
jo miesto Mitatsuchi Gumos
kompanija pasisamdė visas
sales, kad neleidus savo fa-
brikų streikininkams protesto
mitingų laikyti. Streikinin-
kai visvien atsisakė grįžti į
darbą.

“Oshima plieno liejyklos
darbininkai laimėjo streiką.
Kompanija buvo prizadėjusi
mokėti \$500 už kiekvieną
streikininką, suimtą laike į
sibiovimų į fabriką. Bet iš
to niekas neišėjo. Kompani-
ja turėjo išpildyti darbinin-
kų reikalavimus.

“Nusiginklavimo obalsis
pasidarė labai, populiarius
žmonių tarpe. Kareivių ir
jūreivių liaudis nekencia.
Nežiūrint į tai, jog siaučia
nedarbas, valdžia turi daug
keblumų surinkti reikiamą
skaičių rekrutų laivynui.
Sakoma, kad Washingtono
konferencija prisidėjo prie
sukurimo žmonės tokio nu-
sistatymo į laivyną.”

DARBO FEDERACIJOS “PAKAIREJIMAS”.

Krikščioniškoji Darbo Fede-
racija stengiasi visus įtikinti,
kad ji dabartiniam Seime lai-
kysis kitokios pozicijos, negu
St. Seime. Apie tuos Fede-
racijos žmonių “manevrus” “So-
cialdemokratas” rašo seka-
mai:

“Kai Seime prasidėjo svar-
stymas projekto apie ‘meti-
nes samdinių sutartis’, kur
gyvai liečiami cinamięji
darbininkų reikalai, D. Fede-
racija pradėjo dar labiau
‘storotis’. Ji visą laiką
balsavo išvien su socialde-
mokratais ir palaikė visas
musų pasiūlytas pataisas. Ji
nesišypsodama kirtosi su
krikščioniškais ukinkais,
kai teko ginti ukinkų sam-
dinių reikalus.

“Kai žmogus prisimeni,
kaip D. Federacija St. Sei-
me visfomet budavo tyli, ir
ukinkams jauki, kuomet
ten užėdavo kalbą dėl ukin-
kų samdinių, tai darosi
bent kiek klauku. Iš kur pas
D. Federaciją uolumas ir
proletarinė dviasia atsirado?
Kam ji, kai reikia ir nere-
ikia, grėžia savo užpakali-
‘mamos’ pusės ir rodosi no-
rinti gimtajai įspirti?

“Tas visas cudaunas pasi-
keitimas turi gilesnį prie-
žastą. Lietuvos darbinin-
kai, net tie, kurie tuo tar-
pu seka paskui D. Fede-
raciją, pradeda vis aiškiau su-
prasti klasinius savo reika-
lus. Katalikiškieji darbinin-
kai pamatė, kad jiems nepa-
kelini su mūsų ‘krikščioni-
mis’, kurie visą laiką varė da-
bininkams priešingą politiką.
Federacijos darbininkai ma-
tė, kaip jų vadai visą laiką
trėnėsi apie rankoves ir da-
rė tai, kas jiems, ‘krikščio-
nių’ buvo įsakoma. Darbi-
ninkuose tvinko gilus nepa-
tikinimas ir net piktlumas.
Kai kurie federatininkų or-
ganizacijos žmonės pradėjo
bėgti pas cicilikus.

“Kai atėjo Seimo rinki-
mai, Federacijos darbininkų
pasipiktinimas prasiveržė vi-
su smarkumu. D. Fede-
racijoje, ir viešose mitinguo-
se D. Federacijos vadams
darbininkai pastatė griežtą
reikalavimą: nieko bendra
su krikščionimis! arba gin-
kit mūsų reikalus, arba liki-
tės sveiki. Federantų va-
dai, prisipirti prie sienos, ‘ba-
žinosi’ ir žegnojosi, kaip či-
gonas arklų turguje, kad jie
likši vieni darbininkų rei-
kalams ir tik juos ginsia.

“Dabar D. Federacijos va-
dai ir pradeda rodyti tą dar-
bininkams vienumą. Sek-
dami socialdemokratu, jie
stoją opozicijon, atsisako da-
lyvauti valdžioje, atsisako
rinkti prezidentą, bando sa-
vo motę ir tėvą vadinti bur-
žuais. Žodžiu, rodo Seime
visokių komedijų. Pačiam
Seime, kur federantus visi
pažįsta kaip išvilktus, tos
jų komedijos sukelia links-
mo juoko net pačių krikščio-
nių tarpe. Bet tos federan-
tų ‘představenijos’ yra ski-
riamos ‘dla prostojo narod’
skiriamos tai Federacijos se-
kėjų miniai, kurią Federaci-
jos vadai skaito galima ap-
gauti tokiu pigiu, balagani-
niu būdu.

“Ar tik pasiseks?

“Pamatysime. Bet D. Fe-
deracijos šitame Seime lau-
kia ne visai lengvos dienos.
Socialdemokratai ruošia įne-
sti Seiman visą eilę projektų,
kurie lies reikalus ir ukinin-
kų darbininkų. Kaip kada,
ypač jei Seime pasilikty ku-
bickininkų grupė, Seime ga-
li susidaryti toks balsų su-
skirstymas, kad federan-
tams prisidėjus prie social-
demokratų, būtų galima kai-
kas laimėti ir darbininkams.
Kaip tuomet apsisvers D. Fe-
deracija, pamatysime pagy-
venę. Federantai Seime del-
to taip pikti puola kubicki-
ninkus, kad juos išvarius iš
Seimo, federantams būtų
mažiaus pavojaus vaidinti
‘piktas’ prieš ukinkus ir
krikščionis komedijas.

“Darbininkams iš visos
tos pasakos yra vienas pasi-
mokinimas: jei darbininkai
pradės suprasti savo reika-
lus ir išmokti juos ginti, tai
net Darbo Federacija, tas
klebonijos versluikas, gali į-
kasti savo penėtojų pirštą.
Tai taip reiškiasi ant svieto
Dievo galybė.”

K. Bielins.

Lietuvos darbininkų vargas.

Darbininkų samdymo laikas
Lietuvoje tęsiasi nuo pradžios
metų iki Jurginių. Ukinkai
ir dvarininkai bėgyje tų ketu-
rių mėnesių sutaria su darbi-
ninkais visas darbo apmokė-
mo sąlygas visiems metams iš-
kalno. Esant normalioms są-
lygoms, gal tame nebūtų nieko
bloga, bet dabar dėl tų su-
tarčių darbininkai tiek nuke-
nėję, kad sunku įsivaizdinti vi-
są jų nuostolių sumą.

Pradžioje 1922 metų už do-
lerį galima buvo gauti apie
150-250 vokiškų markių. Dar-
bininkai, žinoma, nesekdavo
pinigų vertybės keitimosi ir,
darydami su darbdaviais su-
tartis, reikalaudavo sau algų
pinigais nuo 1000 iki 3000
markių metams, žiūrint pragy-
venimo brangumą. Dvarų
darbininkams — ordinarinin-
kams, net tam tikru įstatymu
buvo nustatyta piniginė alga,
betent, 1000 markių metams.
Atėjo ruduo. Vokiečių markių
už dolerį galima buvo pirkti ne
200, kaip pradžioje samdymo
metų, bet markė nusmuko iki
9000 už vieng dolerį.

Šita apystova pasinaudojo
ne tik dvarininkai, bet ir krik-
ščioniškieji ir nekrikščioniš-
kieji ukinkai. Atėjus galui
metų, jie įbrukdavo darbinin-
kui kruvą niekam nevertų vo-
kiškų markių, kurias išsikei-
tęs darbininkas gaudavo ke-
lius lietuviškus centus, lygius
vienam, dviem ar keliems A-
merikos centams. Reikšia,
sunkus visų metų darbas Lie-
tuvos darbininkams nuėjo nie-
kais. Ukinkams ir dvari-
ninkams, kaip matote, aukso
dienos Lietuvoje!

Šita, į dangų šaukiančią,
skriaudą pirmieji iškėlė so-
cialdemokratai savo susirin-
kimuose ir laikraščiuose. Į
tą balsą atsiliepė tos darbinin-
kų profesinės sąjungos (uni-
jos), kurios gyvai dabojo sa-
vo narių reikalus. Sujūdo ir
sukruto visa darbo Lietuva.
Tasai klausimas galop pateko
Lietuvos Seiman. Seimas pra-
dėjo svarstyti tam tikrą įstaty-
mą, kuriuo žadama aptvarkyti
metinių samdinių sutarčių
apmokėjimo klausimą.

Seimo įstatymo sumanymas
nustato, kad visos samdinių su-
darbdaviais sutartys, padarytos
markėmis (auksiniais) iki
birželio mėn. 1 dienos pr. me-
tų apmokamos litais šiuo bu-
du: atlyginimas markėmis
dalinamas iš 15 ir gautas skai-
čius skaitomas litais. Sutartys,
kurios buvo apmokėtos mar-
kėmis nuo liepos mėn. 1 die-

nos iki metų galui, apmo-
kamos papildomu mokesniu, da-
linant mokesnio sumą iš 50 ir
gautasai skaičius skaitomas
papildomu mokesniu litais.

Tai reiškia, kad metinė darbi-
ninko alga, pavyzdžiui, 1000
markių, jei ji buvo apmokėta
po liepos mėn. 1 d. metų, da-
linama į 50, gautasai skaičius
20 skaitomas litais t. y. dar-
bininkas gauna ne 1000 mar-
kių, kuri suma dabar yra ly-
gi 1 litui, bet 20 litų. Social-
demokratų frakcija pasiūlė da-
linyti mokesčių sumą į 25, tuo
būdu samdinyturi gauti dvi-
gubai didesnę apmokėjimą li-
tais. Ir šitas pasiūlymas bu-
vo antruoju skaitymu priim-
tas.

Skaitant ir svarstant Seime
šita įstatymą antruoju skaity-
mu, kova susimet tarp dar-
bininkų ir ukinkų atstovų.
Toje kovoje liaudininkai pra-
džioje laikėsi nuosaliai, bet pa-
skui ir jų ukinkininkosios šit-
dys neišlaikė. Dalis jų priside-
jo prie krikšč.-dem., ir tuo bu-
davo vienas įstatymo paragrafas
liko visai atmetamas. Tai buvo
antrasis skaitymas, bet kas d-
josi su ukinkiniais, kuomet
įstatymą svarstė trečiuoju skaity-
tymu, pamatysime kelioms
dienoms praslinkus. Prieš dar-
bininkus visi darbdaviai sutar-
tinai žinksniuoja, nežiūrint
nusistatymo ir partijos pri-
klausomybės.

Pasilieka dar vienas dalykas:
kaip Lietuvos darbininkai
mokės pasinaudoti tuo įstaty-
mu, kurį Seimas priims. Tai
klausimas darbininkų organi-
zacijos. Čionai turime didelę
spragą. Daug skriaudų turi
Lietuvos darbininkai veik tik
todel, kad jiems trūksta orga-
nizacijos. Iš tos padėties na-
dojasi tik darbdaviai ir išna-
dotojai.

Pestynės.

Sintačiai, šakių apskr. Sek-
madienį, lapkričio 12 d. Sin-
tautuose ties Rimkienės trak-
tieturi ištiko muštinės; papio-
vė 2 jau subrendusius, ženotus
vyrus iš Sintačių Dėdyną, ir
išdagu Mažeiką. Vienas mirė
vietoje, o kitas da pajiegė na-
mo pareit. Nužudytąjį tuo-
jau tapo suimti [“L. Uk.”]

NEW YORK, sausio 3. —
Pereitais metais New Yorke
apsivedimai ir gimimai suma-
žėjo, bet užtai padidėjo miri-
mų. Apsivedimų buvo 2,654
mažiau, negu 1921 m., gim-
imų 4,557 mažiau, o mirimų
5,432 daugiau.

CITA.

Sibiras dar iš caro laikų lie-
tuvams tebėra baisus žodis.
Budavo, prasižengė žmogus
prieš Rusijos valdžią ir varo
tave į tolimąjį Sibirą, į kato-
gą prakeiktąją kalėt ilgiausius
mėtus, kasti požemį, urvuose
geležį, švina.

Ir dabar, revoliucijos metu,
visas Sibiro rytų kraštas no-
rom nenorom pakliuvusiems
čion lietuviams pasilieka ku-
ne tikras kalėjimas, lyg pri-
verstina apsigyvenimui vieta.
Ir varu atvarytiesiems, ir iš
gero noro atvykusiems, ir ka-
ro metu ištremtiems, pabėgė-
liams — visiems lietuviams grįžt
tėvynėn: bent, toji valdžia ne-
išleidžia iš šios šalies išvažiuot
į vakarus, į Maskoliją, taipgi ir
į Lietuvą.

Dalykas štai kame. Nun ca-
ro Rusija, kaip visiems žino-
ma, yra suskilusi bene į tužina
valstijų, valstijėlių. Kaip Eu-
ropos vakaruose, prie Baltijos
jurių, prisikėlė iš numirusių
laisva Lietuva, taip ir Sibiro
rytuose susitarus Japonijai su
Maskva, įkurta dvi naftų val-
stybi. Jų viena — tat mažutė
Vladivostoko valstybėlė prie
pat Didžiojo Vandenyno, ir an-
tra — taip vadinama Tolimųjų
Rytų Respublika (T.R.R.) su
savo sostine Čita. Pastaroji
tęsiasi kaip plati juosta išilgai
Amuro upės nuo ežero Baikalo
iki Chabarovsko miestų ir ne-
va iki miestui Nikolajevskui
prie Amuro žioties; tat didie-
liausi sritis — milijonas kvadr.
varstų.

Jau treči metai, kaip buržu-
zinis Vladivostokas piaunasi su
pusiaukomunistine Čita ir, aiš-
ku, su komunistine Maskva:
mažytis Vladivostokas tartum
pasiryžęs atgaivinti Visarusijos
imperiją. Tuo tarpu pasaulis
nepripažįsta tų naujų Sibiro
valstijų. Ir Lietuva neranda
galimybės pripažinti jas. Lig
šiam laikui Lietuvos vyriausy-
bė nėra užmezgusi diplomati-
nių ryšių bent su T.R.R. — Čitos
valdžia. Tiesa, mūsų Lietuvos
užsienio reikalų ministeris dar
1920 m. buvo paskyręs p. Juo-
zą Vaitiekaitį, gyvenantį Vla-
divostoke, Lietuvos Respubli-
kos Įgaliotiniu Sibiro, o šis
pastarasis — mane, Čepų, savo
agentu Čitoje. T.R.R. užs.
reik. ministeris buvo beprapa-
žistas mudu abudu; bet nesu-
silaukęs pats atatinamo rašto
iš Kauno, likvidavo savo pri-
pažinimą. Po to p. Vaitiekai-
tis, o dabar jo vietininkas Ka-
zys Jociš pasilikio Įgaliotiniu
tik Vladivostokijoje, o aš likau
paskirtas Lietuvos Įgaliotiniu
T.R.R. kraštui. Vienok Čitos
valdžia, negaudama tam tikro
rašto iš mūsų Vyriausybės ne-
besutinka pripažinti mane.
Todel T.R.R. krašte tuo tarpu
nėra kam oficialiai gint vietni-
nių lietuvių reikalai.

Del tos tai priežasties T.R.R.
valdžia neišleidžia iš savo ša-
lies, o Maskvos vyriausybė ne-
leidžia ir savo teritoriją lietu-
vių, keliaujančių į Panemunį.

Sibiro rytų lietuviams yra
dar kelias į Lietuvą aplink žo-
nės ritual. Vaziuok gelžkelio
vagonu vieng, du, tukstančių
varstų, į rytus, ilipk Vladivos-
tokes aplink Kiniją, In-
diją, aplink Arabiją, Turkiją,
Grekiją, sakysim į Italijos
miestą Triestą, sėsk vėl į vago-
ną, risks per Austriją, Vokie-
tiją, dar sykį lipk į garlaivį
Dancige, plauk į Klaipėdą ir iš
ten gelžkelio, vieskelių pasieksi
savo tėviskę.

Bet kiek vargo siulo šitas
kelias žmogui, ypač kalban-
čiam vien lietuviškai ir šiek
tik rusiškai! Tačiau šis ke-
lionė išnešama tik piniguočio
kišenei. Sibiro gį rytų krašte
tebesitąso tarpusavy raudonie-
ji su baltaisiais, tebesizudo gy-
ventojai, tebenyksta sodžiai,
miestai. Be to T.R.R. šalį

nacionalizuota beveik visa di-
džioji pramonė, prekyba, visa
žemė. Ekonominis gyvenimas
visai išsišręs. Šimet ir čia šiu-
tur apsieikt badas, nedarbas.
Darbininkai valdininkai ne-
gauna pilnų algų. Tokiose ap-
linkybėse vos duonai tegalima
užsidirbti. Apie šimtus aukso
rublių tokiai kelionei negal bu-
ti kalbos.

Motiejus Čepas,
Smolenskaja ul., 13,
Čita, Siberia.

Klerikalų šeimininkavimas Lietuvoje

Šaltas Lietuvos vakaras. Vė-
jas kaukdamas langines barskė-
na. O aš sėdžiu žiburi užsiži-
binęs savo kambarėlyje ir per-
žiurinėju visą pluoštą gavęs
Amerikos “Naujienų”. Štai puo-
la akysna No. 270-me karika-
tura su parašu “Tikrai nesma-
gi klerikalams naujiena”. Joje
koks tai juokdarys pučia ar
tribija į bauriųjų rupužišką sto-
vyklą su kryžium ant pilvo, tai
reik suprasti — klerikalų su jo
išperomis “Darbininku” ir
“Draugu”, o į klerikalo sioną
komunistas įsisėges; iš triubos
eina spinduliai su garsais:
“Klerikalai pralaimėjo Lietu-
vos Seimo rinkimuose!” Ef-
ektinga ir juokinga.

Juokai — juokais, o tikreny-
bė — tikrenybė.

Siemet Lietuvos Seime kle-
rikalai kaip tik jaučiasi lai-
mėje. Jie drąsiai pareiškia,
kad, girdi, dabar aiškiu aiš-
kiausia, kad Lietuvos visuome-
nės dauguma klerikalinė, nes
antri rinkimai tai parodė ir
pradėjo daug drąsiau šeiminin-
kaut.

Kaip tik laike rinkimų pa-
aiškėjo, kad klerikalai — po
krikšč. dem., darbo federac.,
ukinkų, sąjung, ir kitokiais
vardais pramanytų smėklų
skraiste laimės, tuoj pasisku-
bino užimti valdžios organą
“Lietuvą”. Tuoj atėjo d-ras
K. Jokantas su savo klerikali-
niū štabu ir užėmė “Lietuvos”
redakcijos apartamentus. Ir
žinoma, apie tai niekam ne
žodžio nepaskelbęs, pradėjo sa-
viskai, klerikališkai redaguoti.
Kol kas dar laikosi ir kunigiš-
kų poterių neva dar nespau-
sina, bet kasdien skaitančiam
tuojaus jaučiasi, kad kasžin ko-
kia permaina, evoliucijos ke-
liu dešinėn pusėn krypstą. My-
kolas Biržiška, kaip perkairių
pažiūrų žmogus, turėjo pasi-
traukti.

Paimdami Lietuvos valdžios
organą, neklerikalų žmonių
jau 4-tus metus vedamą “Lie-
tuvą”, Lietuvos klerikalai tik-
rai amerikonišką “triksą” su-
galvojo: pastatė kairią tik 1
lietuvišką centą numerui. Vie-
nas centas laikraštis ir dar 6
ar 8 puslapį, kuomet duonos
svaras 40 centų, degutų dėžu-
tė 6 centai, o batai (kamašai)
50 litų kainuoja. Liaudis net
priežodį susidarė pigu kaip
“Lietuva”! Nors sakoma: pi-
gią mėsą šunes ėda, bet visgi
pigumas yra neblogas dalykas.
Tik tiek piliečiams skaityto-
jams stebėtina, kad kitų laik-
raščių kainos 10, 12 ir net 15
centų Nr., nes tik vien spaus-
tuvės išlaidos numerui 7—8
centai kainuoja, tai čia ir ak-
lam kyla abejonė, ar tik nebus
iš pilnos bačkos semiamia ir
į tuščią pilama...

Taip, taip! Klerikalai Lie-
tuvą užponavojo. Klerikalų sei-
mas susirinkęs persižegnojo ir
pradėjo poteries... Na, ir po-
teriaus, poteries... Leis ista-
tymus nuo vardandievo tėvo
pradėdami. Krašto apsaug.
ministerija karo stoviu ope-
racijoms. Finansų ministerija ma-
nipolė po 2 litų buteliuką, ir
po 1 centą “Lietuvą” pardavi-
nė. Susisiekimio ministerija

Lietuvių Ratelluose

Kipro Bielinio prakalbos

Publika buvo labai užinteresuota Lietuvos darbininkų atstovo prakalba.

Užvakar, sausio 3 d., Lietuvių Liausybės svetainėje, Cice-roj, įvyko labai įdomios drg. Kipro Bielinio prakalbos. Drg. K. Bielinis, kaip jau yra žinoma, neseniai atvyko iš Lietuvos kaip Socialdemokratų Partijos atstovas ir žada pasakyti visą eilę prakalbų visose Amerikos lietuvių kolonijose.

Prakalbos prasidėjo apie aštuntą valandą vakaro. Pirmininkavo Dulickas. Pirmininkas, padarę įžanginę kalbą, ir paaiškinęs prakalbų tikslą, pristatė kalbėtoją gerbiama sveičia, Lietuvos darbininkų klasės atstovą, drg. Kipro Bielinį.

Sveikinimai Amerikos, lietuviams darbininkams.

Drg. Bielinis kalbėjo tema "Darbininkų klasės padėtis Lietuvoje". Pirmiausiai, pradėdamas savo kalbą, Bielinis pasveikino susirinkusius Lietuvos Socialdemokratų Partijos vardu ir išreiškė padėką nuo partijos tarybos lietuviams amerikiečiams darbininkams už jų suteiktą medžiaginę paramą Lietuvos darbininkams. Pasveikinimas ir padėka buvo priimta griausmingais publi-kos aploūdimais.

Proletariato skaičius Lietuvoje.

Po to kalbėtojas apibūdino kiekybę bei skaičių proletaria-to Lietuvoje. Pasak kalbėtojo, Lietuvos proletariatas, suside-dantis iš miesto, kaimų ir dvarų darbininkų, sudaro apie 35

nuošimčius visų Lietuvos gy-ventojų. Tai reiškia proletaria-tas sudaro daugiau negu trečdali visos Lietuvos liaudies.

Darbininkų padėtis prieš karą. Toliau kalbėtojas ėjo prie nušvietimo darbininkų klasės padėties Lietuvoje prieš pasau-linį karą. Tuolaiką padėtį Lietuvoje jis paskirstė į tris dalis: kultūrinę, politinę ir ekonominę.

"Prieš pasaulinį karą — te-sė kalbėtojas — kultūrinė pa-dėtis darbininkų klasės Lietu-voje stovėjo ant žemiausio laipsnio. Tuomet nebuvo jokios darbininkų kultūrinės organi-zacijos ir nebuvo daroma didelių pastangų dėl įkūnijimo tokių organizacijų. Proletaras — kaimuose ir miestuose — bu-vo patenkintas tuo, ką jis tu-rėjo. Išvystytos politinės or-ganizacijos Lietuvos darbinin-kai prieš karą irgi neturėjo. Jokio viešo politinio judėjimo nebuvo. Jei buvo daromas koks nors politinis veikimas, tai jis buvo slaptas — nuo visų slepiamas, varomas skle-puose ir panašiose vietose. Čia išimtinai darbas prasilejė darbininkai. Apskritai imant, toks politinis veikimas buvo nežymus, nes neturint tvirtos politinės organizacijos ir ne-galint viešai veikti, nebuvo galima daryti didelio progre-sso taja kryptimi. Ekonominė padėtis darbininkų klasės Lie-tuvoje prieš karą taipgi buvo sunki ir prasta. Darbo velan-dos buvo gana ilgos. Kaimo darbininkams darbo laiką nu-statydavo gudrusis, paukštis gaidys — darbininkai dirbdavo nuo tamsos iki tamsos, daž-niausiai apie šešiolika valandų dienos. Miestų darbininkai dirbdavo trumpiau negu kai-mų — paprastai dvyliką valan-dų ir daugiau paroj.

"Darbininkų algos prieš ka-rą, ypatingai kaimuose ir dvaruose, buvo labai žemos. Pa-vyzdžiui, Suvalkijoje 1905 me-tais buvo mokamos maždaug sekamos algos: bernams 45 rubliai metams, merginoms 20 rublių, pusebėmams 14 rub-lių ir piemenims po 7 rub."

Sita prakalbos dalis buvo la-bai įdomi ir susirinkusieji bu-vo ja labai užinteresuoti. Butų geistina, kad drg. Bielinis tą patį pakartotų ir kitose kolo-nijose.

Darbininkų padėtis karo metu.

Toliau kalbėtojas ėjo prie apibūdinimo Lietuvos darbi-ninkų padėties karo metu. Čia jis nurodė, kad darbininkų pa-dėtis karo metu buvo labai keblė, nepakenčiama ir apgai-klėta. Kalbėtojas tęsė: "Pramonė tapo visiškai suardyta. Traukdamosi Rusų armija iš-griovė pabirkus ir išvežė pab-rikų mašinas Rusijon. Ne-mažai tuo pačiu keliu buvo iš-gabenta ir žalos medžiagos. Pramonės darbininkai paliko be darbo. Užėjus vokiečiams Lietuvą padėtis ne kiek nepa-gerėjo. Vokiečiai okupantai pramonės neorganizavo, visus reikalingus daiktus ir išdirbi-nius parsigabendavo iš Vokie-tijos. Tokia padėtis vyravo miestuose; ji nebuvo geresnė dvaruose ir pas ukininkus. Dvarininkai su gyvuliais ir da-limi kito inventoriaus išbėgo Rusijon. Ačiu tam dvarų darbininkai liko be darbo. Pas ukininkus, ačiu vokiečių rek-vizicijai, darbai irgi sustoję. Visais atžvilgiais darbininkų klasės padėtis Lietuvoje karo metu buvo labai sunki. Netru-kus darbininkai pradėjo ba-dauti. Vokiečiai užėmė dvar-us juose įsitvirtino ir įsteigė uktverius, kuriems buvo pa-vesta prižiūrėti ir tvarkyti vi-

lų dvarų reikalus. Tuoj ta-po įvesta priverstinis darbas ir maisto norma: darbinin-kams buvo skiriama ne dau-giau vieno svoro duonos die-nai."

Padėtis bermontininkų ir bol-ševikų okupacijos metu.

Toliau kalbėtojas aiškino darbininkų padėtį Lietuvoje bermontininkų ir bolševikų okupacijos laikui. "Kaip vienį, taip ir antrį nesuteikė Lietu-vos darbininkams jokio page-rinimo. Duona ir kiti maisto produktai sumažėjo, ypatingai miestuose, taip jog ir už pi-nigus nebuvo galima gauti. Vi-sais atžvilgiais ekonominė dar-bininkų padėtis žymiai pablo-gėjo. Badas pradėjo albiau į-sivyrėti.

Padėtis besitveriant Lietuvos respublikai.

Po to drg. Bielinis perėjo prie ketvirtosios darbinin-kų padėties Lietuvoje, — prie padėties besitveriant nepri-klausomai Lietuvai. "Pirmiau-siai — aiškino kalbėtojas dar-bininkuose buvo didelis upo-pakilimas, didelis noras page-rinti savo buvį. Prasidėjo tyrtis profesinės darbininkų sąjungos. Darbininkai į ja-ėjo buriams ir tai darė many-dami greitai pataisyti ekono-minę padėtį — pralaužti skur-dą ir nelaimę... Vienok ne-žiūrint to, profesinės darbi-ninkų sąjungos negalėjo įleis-ti savo šaknų giliai. Jose tuoj pasireiškė vidutinė kova, pra-sidėjo politiniai kiverčiai — kurstymai vieny prieš kitus. Čia daugiausiai darbavosi bol-ševikai, kurie vėliau ir išėjo pergalėtojai — užkariavo pro-fesinės sąjungas. Įsivyravus bolševikų politikai profes-išes sąjungose, pasifosios pra-dėjo irti. Mat bolševikai pra-dėjo išnaudoti profesines są-jungas savo politiniams tiks-lams... Nuo to darbininkų buvis ne kiek nepagerėjo. Iš antros pusės Lietuvos buržu-azija buvo priešinga kiekvie-nam profesinių sąjungų ju-dėjimui ir su valdžios pagal-ba pradėjo jas žlugdyti... Prie nepriklausomos Lietuvos dar-bininkų klasės padėtis nepa-gerėjo, bet priešingai — pablo-gėjo daugeliu kitų sąlygų: markės kursas pradėjo pul-ti algos negalėjo pasivyti kilstan-čios brangenybės ir darbinin-kai pradėjo labiau badauti."

Aiškinant tuos visus darbi-ninkų klasės pergyventus pe-riodus Lietuvoje, publika užsi-laikė nepaprastai ramiai ir su didžiausiu įdomumu klausė

drg. Bielinio prakalbos — no-rėjo pagauti kiekvieną jo žo-dį. Susirinkusieji išgirdo daug tokių dalykų, kokį jiems nie-kad neteko girdėti. Ir, su prantama, jie buvo labai pa-tenkinti kalbėtoju.

Darbo įstatymdavystė Lietuvoje

Toliau kalbėtojas ėjo prie darbo įstatymdavystės Lietu-voje. Čia jis suminėjo keturis svarbiausius darbo ir darbinin-kus paliečiančius įstatymus: Pirmas, darbo inspektoriato įstatymas su įvedimu penkioli-ko darbo inspektorių. Tuo į-sitvymu buvo organizuotas dar-bo departamentas, inspektori-ams pavesta žiūrėti įstaty-mo vykdinimą darbo srity ir buti tarpininkais tarp darbo ir kapitalo.

Antras, aštuonių valandų darbo dienos miestų pramonėje įstatymas. Įstatymas nustato aštuonių valandų darbo dieną tose pramonėse, kur dirba daugiau trijų darbininkų, iš-skiriant žemės, miškų ūkį ir susiekimą.

Trečias, atlyginimo darbinin-kams paluosuojamiems nuo darbo įstatymas. Jei darbinin-kai paluosuojami iš priežas-ties duodamos kompensacijos: dirbusiems 3 mėnesius už dvi savaites, dirbusiems 6 mėne-sius už tris savaites, dirbu-siems metus už keturias savai-tes ir dirbusiems iki 20 metų vienoj dirbtuvėj už kiekvienus metus po dvi savaites mokama pirmyn.

Kelvirtas, dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įsta-tymas: darbo dienos ilgumas dvaruose, minimum alga ir ap-rūpinimas našlių ir invalidų. Šituo įstatymu, dėka krikščio-nims demokratams pašalinta iš dvarų našlės ir karo aukos.

Pasak kalbėtojo, nors tie į-sitvymai gana svarbūs, bet jų gyvenimam nevykdoma. Esą delto, kad darbininkų kla-sė yra silpna, suskaldyta ir neorganizauta. Kalbėtojo nuo-mone, pirmu negu tuos įstaty-mus pradėti vykdyti, yra rei-

(Tęsa ant 6to pusl.)

Vyriausiasis Lietuvos Gynimo Komitetas.

1920 m. Rugsėjo 27 — 1921 m. Gruodžio 31.

(Tęsinys)

4. Amerikiečiai.

Vienas pirmųjų K-to žygių — tai kreipi-masis per mus Atstovus į mus brolius Ameri-koj. Ir Amerikos lietuviai šį kartą ypač jautriai užgirdo šauksmą — iš savo senos Tėvynės gausiai ir įvairiai parėmė K-to darbus, gyvai atsiliopė į tolimos Tėvynės skausmo balsą sunkioj mus visuomenės gyvenimo valandoj, nupynė sau ne-vystantį garbės vainiką, kaip tikri ir jautrus mus žemės sunys. Be Amerikos paramos Ko-mitetas, tur but, ir pusės savo darbų nebūtų pa-daręs. V. L. G. Komitetui, be abejo, tik lieka dar kartą tarti mus broliams Amerikoj nuošir-dos padėkos žodis!

5. Propaganda.

Prie Komiteto tuojau suorganizavo pro-pagandos būras, kuris ėmė leisti daugybę li-teratūros lietuvių, gudų, žydų ir kitomis kalbo-mis — didelių plakatų atsišaukimų, brošiūrėlių, vienadienių laikraščių, atsišaukimų ir t. t. ir toji literatūra šimtais tukstančių egzempliorių skleidėsi po visą nepriklausomą Lietuvą, siekė priešo pavergtosios Lietuvos, — Vilniaus, Gar-dino ir toliau, sėdama ten Lietuvos nepriklausomybės idėją, nešdama rimtos suirutės į prie-šų eiles.

Gyvenimo praktika parodė, kad Komitetas turi tampaiai susirūšti savo įgaliojinius, instruk-toriais bei propagandininkais su visa mus vi-suomene provincijoje, susisiekti su liaudimi, da-ryti mitingus ir t. t. Todėl pradėta siuntinėti savo instruktoriai, propagandininkai, organiza-toriai, kurie užkliudavo ir želgėvskio paverg-tajin kraštan. Informacijoms, mitingams ir t. t. labai plačiai pasinaudota St. Seimo nariais: di-delė jų dauguma, sekant savo frakcijų nutari-mu, išvažiavo provincijon sulig K-to nutari-mais (tečiau tik nepriklausomos Lietuvos ry-bose). Visa Lietuva propagandos reikalais bu-vo išskirstyta į atskiras sritis. Ypač buvo kreipiama dėmesį į naujai priskirtas prie nepriklausomos Lietuvos sritis. Komiteto propaganda apėmė beveik visą visuomenę.

Dalinai deliai propagandos, dalinai deliai paties momento, į Komitetą ėmė kreiptis su daugybe skundų dėl priešvalstybinių įvairių as-menų darbų: varininkų, lenkuojančių ar tik-rų lenkų, netikusių valdininkų darbų ir t. t. Komitetas visas tas skundas pasiusdavo į atatin-kamas valdžios įstaigas, pridėdamas kartais sa-vo patirtųjų žinių, rūpinamasis, kad skundus būtų patenkintos ir t. t. Propaganda trumpu

laiku taip buvo suorganizuota, kad kai kurie atsišaukimai ir t. t. kuone visoj Lietuvoj pasi-rodėdavo vėliausiai už 2—3 dienų po jų iš-spausdinimo.

Vienas propagandos tikslų buvo, tai regu-liuoti kovą: neleisti pirm laiko nuslugti, nelei-siti kovai nukrypti į netikruosius kelius, palaikyti rimtą nusistatymą, apsaugoti visuomenę nuo ekscesų bei išsiokimų prieš priešus ir t. t. Ir tas, galima sakyti, Komitetui žymiai pavyko.

6. Aukos.

Tečiau klystų tas, kas manytų, kad Lietu-voje nepriklausomybės dvasia taip pakilo ačiu kieno nors propagandai: visuomenė, Komite-tui besitveriant, jautėsi didelis upo pakėlimas, bet sykiu jautėsi ir lyg koks ieškojimas savim nepasitikejimas, lyg klaidžiojimas, kartais di-džiausias abejojimas. Komiteto obalsis žymiai padėjo visuomenei susiburti, atsigauti, savimi, pasitikėti. Lyg reikėjo tik žodį tarti, paspausti slapta spiruoklį, kad viskas atgytų, pasiryžtų, stotų kovon ir... laimėtų.

Tik pirmą žodį Komitetui tarus, tik jam paskelbus — jau visuomenė į jį atsiliopė: žinia dar nespėjo pasiekti provincijos, tai Kaune pa-sipylė aukų, nešė aukso, sidabro, brangenybių, įvairios rūšies bei įvairių valstybių pinigų. Skubiai prisiejo organizuoti savo iždinę — pi-nigų priėminėjimą, skirstymą ir t. t. Pinigai nutarta laikyti Valstybės Iždinę Kaune (eina-mosiosios sąskaitos 43 Nr.). (Prekybos ir Pra-monės bankuose, ir Tarptautiniame atsirado tik maža pinigų dalis). Valstybės Iždinė, remian-tis savo bendrąja taisykle, % Komitetui už įde-tus pinigus nemokėjo, taigi tie apyskaitoj pa-minėti 7.068 a. 51 sk. % gauta tik už kapita-lą privačiuose bankuose. Gautieji svetima ja valiuta pinigai (doleriai, svarai ir t. t.) tuojau bu-vo mainomi į ostus; tečiau Komitetas svetima valiuta gavo labai mažą sumą: iš Amerikos Komitetas beveik išimtinai gavo vokiečių mar-kėmis.

Komitetas, lyg norėdamas išmėginti visuo-menės upą bei jos pasiryžimą, sumanė kreiptis į ją prašydamas aukoti iš turto tai, kas papras-tai yra labiau brangiama, prie ko žmogus as-meniskai prisirišęs, butent: anksio, sidabro, įvairių kity brangenybių. Visa tai turėjo eiti valstybės aukso fondo sudarymui. Visuomenė pritarė šiam Komiteto iškeltam sumanymui: ėmė nešti aukso, sidabro, įvairiausių pinigų, kartais iš kažkokių slapty kertelių ištrauktų, kartais vargais negalais iš bolševikų atgabendų — tai vėl aukso žiedą, laikrodėlį, sidabro in-dų, atsižymėjimo ženklų... 1921 XII-10 d. visos tos brangenybės perduotos Valstybės Iždinėn ir apkaunotos tik žemu valdžios kursu — 272.461 a. 16 sk. t. y. maždaug trečdali tikros kai-nos. Darome trumpą ištrauką iš tų brangeny-bių perdavimo akto:

(Bus daugiau)

H. H. VON SCHLICK žmogus, kuris pagelbsti žmonėms pasveikti.

Dvidešimt metų atgal aš pasakiau sergantiems žmonėms, kad mano Bul-gariškoji Arbatą Kraujui pagelbsti gamtai pašalinti vidurių užkietėjimą, išvaro nuodus iš inkstų, pašalina skil-vį ir vidurius ir pagerina kraują.

Aš pasakiau jiems, kad mano Bul-gariškoji Zolinė Arbatą, geriant karš-tą prieš eisiant gulėti padeda prava-tyti didžiausį šalį ir padeda ap-saugoti juos nuo posargų ir pneumo-nijos.

Šiandien milijonai žmonių vartoja Bulgarišką Zolinę Arbatą kaip myli-mą naminį vaistą namuose.

Gausi sunkia išvirsta iš šaknų, žie-vių, sėklų, lapų, uogų ir žiedų var-tojant ją kartą ar du kartus savaitė-jė pagelbsti kiekvienam palaikyti sveikata.

Atpiekininkams malonu ji laikyti sergantiems nes žmonėms, kurie varto-ja Bulgarišką Arbatą Kraujui ateina vėl ir pasako jiems, kad ji jiems daug pagelbėjo.

Tik paprašyk jos pas savo aptie-kininką šiandien — arba aš pasiūsiu jums apmokėti paštą viena didele šeimene dėkote už \$1.25, arba 3 už \$3.15, ar 6 už \$6.25.

Adresas: H. H. Von Schlick, Presi-dent, 25 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Jis linksmas, nes turi

BAMBINO

Valstadenkis Reg. S. V. Pat. Biure

Kudikiai mėgsta jį!

Jis prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gy-duolė nuo užkietėjimo, die-gimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių drau-gas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisinečiame tiesiai iš labara-torijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Kodel jus nešiojate akinius? Kad negalite su jais matyti? Delko jums galva skauda kada nešiojate akinius? Todėl kad jie neturite priskirti te-singai akinius. Atleiskite mums mane, o aš jums pagelbsiu. Delko jums einate migroti ir negalite užmigti? Atlei-kite pas mane, o aš turiu patyrimus.

Peter A. Miller

2128 W. 22nd St.
Tel. Canal 5333

JUS AKYS

Yra jums brangesnės už viską. Neap-leiskite jų. Jėgu kenti galvos skau-dėjimą, jei turi akis uždegtas, jei skaitant ar siuvant akys skauda, tuo-met atleiskite pas mane pasitarti.

Patariamai suteikiami dovanai. Vien-telėlis lietuvis akių daktaras (Opto-metrist) ant Bridgeporto.

DR. SERNER, SERNAS
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Ofiso valandos: tik vakare nuo 6 iki 9. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Nature Cure Institute

DR. J. A. VELONIS

Osteopaths, Chiropirats,
Naturopaths

Gydan įvairias ligas, o ypatingai užsisėjusias, be vaistų ir opera-cijų, — naujaisiais būdais.

4225 Archer Ave. — Brighton Park.

Theater Bldg., 2-ros lubos.

Valandos: nuo 9 iki 12 dienų.

Nuo 6 iki 8 vakarais.

Nedėliomis nuo 9 iki 12.

Tel. Lafayette 5698.

Telephone Boulevard 5052

DR. A. JUOZAITIS

DENTISTAS

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-re. Nedėlioj nuo 10 iki 12 ryto.

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. Anelė Kaushillas D. C.

CHIROPRACTOR

Gydan be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas li-gas: nervų, reumatizmo, paraly-žų, naktinių susižalėjimų, dusulį ir visas kitas ligas; vyru, moterų ir vaikų. Patariamai dykai.

2159 W. 21 St., kampas Leavitt St.

Telefonas Roosevelt 3135

Val.: 5:30 iki 9 p. m. Sub. 1 iki 5, nuo 6 iki 9 p. m. Ned. 9 iki 12 a. m.

Dr. V. A. Simkus

Gydytojas, Chirurgas ir Akuėras

3261 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 5052

Val. 10—12 A. M. 1—3 ir 6—9 P. M.
Ned. 10—12 A. M.

Residence Canal 2118

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare, ir

2816 So. Michigan Ave.
Tel. Victory 9082

Nuo 1 iki 3 val. po piet.

Residencijos tel. Van Buren 0294

Ofiso tel. Boulevard 9695

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moterikų, Vyriakų,
Vaikų ir visų chronikų ligų.

Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet,
7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Tel. Austin 787

DR. MARYA DOWIATT—SASS

5208 W. Harrison St.

Valandos 8—12 kasdien ir 6—8 vakare išskiriant nedėliomis.

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėliomis nuo 10 iki 1 val. po pietų.

Canal 0257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Valandos: 11 iki 4 po piet,
6 iki 9 vakare.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Office Hours: 10 iki 12 pietų
5 iki 7 vak.

Tel. Canal 2118

Dr. A. L. Yuska

PHYSICIAN AND SURGEON

1900 So. Halsted St.

Gyvenimo vieta:

4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų

Tel. Lafayette 0098

Dr. Natalija Žukauskas

Gydan be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas li-gas; taipgi ir nervų ligas: vyru, moterų ir vaikų. Specialistė mo-terikų ir merginų ligų.

943 W. 33rd Place

Phone Boulevard 0313

Patariamai dovanai.

Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

Telephone Yards 5032

DR. M. STUPNICKI

2107 So. Morgan St.,
CHICAGO, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakare.

Nedėliomis ofisas yra
uždarytas

Telephone Yards 5334

DR. P. G. WIEGNER

Prisimino valandos nuo 8 iki 12 ir
ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 1532

Lietuvių Ratelluose

Kipro Bielino prakalbos

Publika buvo labai užinteresuota Lietuvos darbininkų atstovo prakalba.

Užvakar, sausio 3 d., Lietuvių Liausybės svetainėje, Cicerio, įvyko labai įdomios drg. Kipro Bielino prakalbos. Drg. K. Bielinis, kaip jau yra žinoma, neseniai atvyko iš Lietuvos kaip Socialdemokratų Partijos atstovas ir žada pasakyti visą eilę prakalbų visose Amerikos lietuvių kolonijose.

Prakalbos prasidėjo apie aštuntą valandą vakaro. Pirmąninkavo Dulickas. Pirmąninkas, padarė įžanginę kalbą, ir paaiškino prakalbų tikslą, pristatė kalbėtoją gerbiama svečią, Lietuvos darbininkų klasės atstovą, drg. Kipro Bielį.

Sveikinimai Amerikos, lietuviams darbininkams.

Drg. Bielinis kalbėjo tema "Darbininkų klasės padėtis Lietuvoje". Pirmiausiai, pradėdamas savo kalbą, Bielinis pasveikino susirinkusius Lietuvos Socialdemokratų Partijos vardu ir išreiškė padėką nuo partijos tarybos lietuviams amerikiečiams darbininkams už jų suteiktą medžiaginę paramą Lietuvos darbininkams. Pasveikinimas ir padėka buvo priimta griausmingais publiki aplodismentais.

Proletariato skaičius Lietuvoje.

Po to kalbėtojas apibūdino kiekybę bei skaičių proletariato Lietuvoje. Pasak kalbėtojo, Lietuvos proletariatas, susidedantis iš miesto, kaimų ir dvarų darbininkų, sudaro apie 35

nuosimėjus visų Lietuvos gyventojų. Tai reiškia proletariatas sudaro daugiau negu trečdali visos Lietuvos liaudies.

Darbininkų padėtis prieš karą.

Toliau kalbėtojas ėjo prie nušvietimo darbininkų klasės padėties Lietuvoje prieš pasaulinį karą. Tuolaiką padėtį Lietuvoje jis paskirstė į tris dalis: kultūrinę, politinę ir ekonominę.

"Prieš pasaulinį karą — tęsė kalbėtojas — kultūrinė padėtis darbininkų klasės Lietuvoje stovėjo ant žemiausio laipsnio. Tuomet nebuvo jokios darbininkų kultūrinės organizacijos ir nebuvo daroma didelių pastangų del įkūnimo tokių organizacijų. Proletaras — kaimuose ir miestuose — buvo patenkintas tuo, ką jis turėjo. Išvystytos politinės organizacijos Lietuvos darbininkai prieš karą irgi neturėjo. Jokio viešo politinio judėjimo nebuvo. Jei buvo daromas koks nors politinis veikimas, tai jis buvo slapas — nuo visų slepiamas, varomas skelptuose ir pašauose vietose. Čia išimtinai darbuose prasileidę darbininkai. Apskritai imant, toks politinis veikimas buvo nežymus, nes neturint tvirtos politinės organizacijos ir negalint viešai veikti, nebuvo galima daryti didelio progreso taja kryptimi. Ekonominė padėtis darbininkų klasės Lietuvoje prieš karą taipgi buvo sunki ir prasta. Darbo velandos buvo gana ilgos. Kaimo darbininkams darbo laiką nustatydavo gudinai, paskaitis gaidys — darbininkai dirbdavo nuo tamsos iki tamsos, dažniausiai apie šešiolika valandų dienos. Miestų darbininkai dirbdavo trumpiau negu kaimų — paprastai dvylika valandų ir daugiau parą.

"Darbininkų algos prieš karą, ypatingai kaimuose ir dvaruose, buvo labai žemos. Pavyzdžiui, Suvalkijoje 1905 metais buvo mokamos maždaug sekamos algos: bernams 45 rubliai metams, merginoms 20 rublių, pusbemiams 14 rublių ir piemenims po 7 rub." Šita prakalbos dalis buvo labai įdomi ir susirinkusieji buvo ja labai užinteresuoti. Butų geistina, kad drg. Bielinis tą patį pakartotų ir kitose kolonijose.

Darbininkų padėtis karo metu.

Toliau kalbėtojas ėjo prie apibūdimo Lietuvos darbininkų padėties karo metu. Čia jis nurodė, kad darbininkų padėtis karo metu buvo labai keblė, nepakenčiama ir apgailėtina. Kalbėtojas tęsė: "Pramonė tapo visiškai suardyta. Traukdamosi Rusų armija išgriovė pabirkus ir išvežė įvairių mašinų Rusijon. Ne mažai tuo pačiu keliu buvo išgabenta ir žalos medžiagos. Pramonės darbininkai paliko be darbo. Užmus vokiečiams Lietuva padėtis ne kiek pagerėjo. Vokiečiai okupantai pramonės neorganizavo, visus reikalingus daiktus ir išdirbinius parsigabendavo iš Vokietijos. Tokia padėtis vyravo miestuose; ji nebuvo geresnė dvaruose ir pas ukininkus. Dvarininkai su gyvuliais ir daimin kito inventorium išbėgo Rusijon. Ačiu tam dvarų darbininkai liko be darbo. Pas ukininkus, ačiu vokiečių rekvizicijai, darbai irgi sustojo. Visais atžvilgiais darbininkų klasės padėtis Lietuvoje karo metu buvo labai sunki. Netrukus darbininkai pradėjo badauti. Vokiečiai užėmė dvarus juose įsitvirtino ir įsteigė uktverius, kuriems buvo pavesta prižiūrėti ir tvarkyti vi-

sus dvarų reikalus. Tuoj tapo įvesta priverstinis darbas ir maisto norma: darbininkams buvo skiriama ne daugiau vieno svaro duonos dienai."

Padėtis bermontininkų ir bolševikų okupacijos metu.

Toliau kalbėtojas aiškino darbininkų padėtį Lietuvoje bermontininkų ir bolševikų okupacijos laikui. Kaip vienai, taip ir antri nesuteikė Lietuvos darbininkams jokio pagerinimo. Duona ir kiti maisto produktai sumažėjo, ypatingai miestuose, taip jog ir už pinigų nebuvo galima gauti. Visais atžvilgiais ekonominė darbininkų padėtis žymiai pablogėjo. Badas pradėjo albiau įsivyrėti.

Padėtis besitveriant Lietuvos respublikai.

Po to drg. Bielinis perėjo prie ketvirtą periodą darbininkų padėties Lietuvoje, — prie padėties besitveriant nepriklausomai Lietuvai. "Pirmiausiai — aiškino kalbėtojas darbininkuose buvo didelis upo pakilimas, didelis noras pagerinti savo buvį. Prasidėjo tvertis profesinės darbininkų sąjungos. Darbininkai ir jas ėjo burias ir tai darė manydami greitai palaisyti ekonominę padėtį — prašalinti skurdą ir nelaimę. Vienok nežiūrint to, profesinės darbininkų sąjungos negalėjo įleisti savo šaknų giliai. Jose tuoj pasireiškė vidutinė kova, prasidėjo politiniai kivičiai — kurstymai vienų prieš kitus. Čia daugiausiai darbuose bolševikai, kurie vėliau ir išėjo pergalėtojai — užkariavo profesines sąjungas. Įsivyravo bolševikų politikai, profesinė sąjunga, pasitarosios pradėjo irti. Mat bolševikai pradėjo išnaudoti profesines sąjungas savo politiniams tikslams. Nuo to darbininkų buvis ne kiek pagerėjo. Iš antros pusės Lietuvos buržuazija buvo priešinga kiekvienam profesiniam sąjungų judėjimui ir su valdžios pagalba pradėjo jas žlugdyti. Prie nepriklausomos Lietuvos darbininkų klasės padėtis nepagerėjo, bet priešingai — pablogėjo daugeliu kitų sąlygų: markės kursas pradėjo pulsti algos negalėjo pasivyti kilstančios brangenybės ir darbininkai pradėjo labiau badauti." Aiškinant tuos visus darbininkų klasės pergyventus reikšdus Lietuvoje, publika užsilaikė nepaprastai ramiai ir su didžiausiu įdomumu klausė

drg. Bielino prakalbos — norėjo pagauti kiekvieną jo žodį. Susirinkusieji išgirdo daug tokių dalykų, kokių jiems niekad neteko girdėti. Ir, su prantama, jie buvo labai patenkinti kalbėtoju.

Darbo įstatymdavytė Lietuvoje.

Toliau kalbėtojas ėjo prie darbo įstatymdavytės Lietuvoje. Čia jis suminėjo keturis svarbiausius darbo ir darbininkų paliečiančius įstatymus: Pirmas, darbo inspektoriato įstatymas su įvedimu penkiolika darbo inspektorių. Tuo įstatymu buvo organizuotas darbo departamentas, inspektoriams pavesta žiūrėti įstatymo vykdinimą darbo srity ir buti tarpininkais tarp darbo ir kapitalo.

Antras, aštuonių valandų darbo dienos miestų pramonėje įstatymas. Įstatymas nustato aštuonių valandų darbo dieną ties pramonėje, kur dirba daugiau trijų darbininkų, išskiriant žemės, miškų ūkį ir susiėkimą.

Trečias, atlyginimo darbininkams paliosuojamiems nuo darbo įstatymas. Jei darbininkai paliosuojami iš priežasčių duodamos kompensacijos: dirbusiems 3 mėnesius už dvi savaites, dirbusiems 6 mėnesius už tris savaites, dirbusiems metus už keturias savaites ir dirbusiems iki 20 metų vienoj dirbtuvėj už kiekvienus metus po dvi savaiti mokama pirmyn.

Ketvirtas, dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įstatymas: darbo dienos ilgumas dvaruose, minimum alga ir apūpinimas našlių ir invalidų. Šituo įstatymu, dėka krikščionių demokratams pašalinta iš dvarų našlės ir karo aukos.

Pasak kalbėtojo, nors tie įstatymai gana svarbūs, bet jų gyvenimam nevykdoma. Esą delto, kad darbininkų klasė yra silpa, suskaldyta ir neorganizuota. Kalbėtojo nuomone, pirm negu tuos įstatymus pradėti vykdyti, yra reiki-

(Tęsia ant 6to pusl.)

Vyriausias Lietuvos Gynimo Komitetas.

1920 m. Rugsėjo 27 — 1921 m. Gruodžio 31.

(Tęsinys)

4. Amerikiečiai.

Vienas pirmųjų K-to žygių — tai kreipimasis per mus Atstovus į mus brolius Amerikoj. Ir Amerikos lietuviai šį kartą ypač jautriai užgirdo šauksmą iš savo senos Tėvynės gausiai ir įvairiai parėmė K-to darbus, gyvai atsiliepė į tolimos Tėvynės skausmo balsą sunkioj mus visuomenės gyvenimo valandoj, nupynė sau nevystantį garbės vainiką, kaip tikri ir jautrūs mus žemės sunys. Be Amerikos paramos Komitetas, tur but, ir pusės savo darbų nebūtų padaręs. V. L. G. Komitetui, be abejo, tik lieka dar kartą tarti mus broliams Amerikoj nuosirdos padėkos žodis!

5. Propaganda.

Prie Komiteto tuojau susiorganizavo propagandos būras, kuris emė leisti daugybę literatūros lietuvių, gudų, žydų ir kitomis kalbomis — didelių plakatų atsisaukimų, brošiūrėlių, vienadienių laikraščių, atsisaukimų ir t. t. Ir toji literatūra šimtais tukstančių egzempliorių skleidėsi po visą nepriklausomą Lietuvą, siekė priešo pavergtosios Lietuvos, — Vilniaus, Gardino ir toliau, nešdama rimtos suirutės į priešo eiles.

Gyvenimo praktika parodė, kad Komitetas turi tamptiai susirūšti savo įgaliotiniams, instruktoriams bei propagandininkams su visa mūs visuomene provincijoj, susisiekti su liaudimi, daryti mitingus ir t. t. Todėl pradėta siuntinėti savo instruktoriai, propagandininkai, organizatoriai, kurie užklūdavo ir želigovskio pavergtajin kraštan. Informacijoms, mitingams ir t. t. labai plačiai pasinaudota St. Seimo nariais: dideli jų dauguma, sekant savo frakcijų nutarimu, išvažiavo provincijon sulig K-to nutarimais (tečiau tik nepriklausomos Lietuvos rybos). Visa Lietuva propagandos reikalais buvo išskirstyta į atskiras sritis. Ypač buvo kreipiamas domės į naujai priskirtas prie nepriklausomos Lietuvos sritis. Komiteto propaganda apėmė beveik visą visuomenę.

Dalinai deliai propagandos, dalinai deliai paties momento, į komitetą emė kreiptis su daugybe skundų del priešvalstybinių įvairių asmenų darbų: varininkų, lenkuojančių ar tikrų lenkų, netikusių valdininkų darbų ir t. t. Komitetas visas tas skundas pasiusdavo į atatin-kamas valdžios įstaigas, pridėdamas kartais savo patirtųjų žinių, rupindamasis, kad skundos būtų patenkintos ir t. t. Propaganda trumpu

laiku taip buvo suorganizuota, kad kai kurie atsisaukimai ir t. t. kuone visoj Lietuvoj pasirodydavo vėliausiai už 2-3 dienu po jų išspausdinimo.

Vienas propagandos tikslų buvo, tai reguliuoti kovą: neleisti pirm laiko nuslūgti, neleisti kovai nukrypti į netikruosius kelius, palaikyti rimtą nusistatymą, apsaugoti visuomenę nuo ekscesų bei išsiokimų prieš priešus ir t. t. Ir tas, galima sakyti, Komitetui žymiai pavyko.

6. Aukos.

Tečiau klystų tas, kas manytų, kad Lietuvoj nepriklausomybės dvasia taip pakilo ačiu kieno nors propagandai: visuomenė, Komitetui besitveriant, jautėsi didelis upo pakilimas, bet sykiu jautėsi ir lyg koks ieškojimas savim nepasitikėjimas, lyg klaidžiojimas, kartais didžiausias abejojimas. Komiteto obalsis žymiai padėjo visuomenei susiburti, atsigausti, savimi pasitikėti. Lyg reikėjo tik žodį tarti, paspausti slapta spiruoklį, kad viskas atgytų, pasiryžtų, stotų kovon ir... laimėtų.

Tik pirmą žodį Komitetui tarus, tik jam paskelbus — jau visuomenė į jį atsiliepė: žinia dar nespėjo pasiekti provincijos, tai Kaune papiplė aukų, nešė aukso, sidabro, brangenybių, įvairios rūšies bei įvairių valstybių pinigų. Skubiai prisiėjo organizuoti savo išdinę — pinigų priėmėninėjimą, skirstymą ir t. t. Pinigai nutarta laikyti Valstybės Išdinėj Kaune (eina-mosiosios sąskaitos 43 Nr.), (Prekybos ir Pramonės bankuose, ir Tarptautiniame atsirado tik maža pinigų dalis). Valstybės Išdinė, remiantis savo bendrąja taisykle, Komitetui už įdeus pinigų nemokėjo, taigi tie apyskaitoj paminėti 7.068 a. 51 sk. % gauta tik už kapitalą privačiuose bankuose. Gautieji svetima valūta pinigai (doleriai, svarai ir t. t.) tuojau buvo mainomi į ostus; tečiau Komitetas svetima valiuta gavo labai mažą sumą: iš Amerikos Komitetas beveik išimtinai gavo vokiečių markėmis.

Komitetas, lyg norėdamas išmėginti visuomenės upą bei jos pasiryžimą, sumanė kreiptis į ją prašydamas aukoti iš turto tai, kas paprastai yra labiau branginama, prie ko žmogus asmeniškai prisirišęs, butent: aukso, sidabro, įvairių kitų brangenybių. Visa tai turėjo eiti valstybės aukso fondo sudarymui. Visuomenė pritarė šiam Komiteto iškeltam sumanymui: emė nešti aukso, sidabro, įvairiausių pinigų, kartais iš kažkokių slapų kertelių ištrauktų, kartais vargais negalais iš bolševikų atgabentų — tai vėl aukso žieda, laikrodėlių, sidabro indų, atsiųmėjimo ženklų... 1921 XII-10 d. visos tos brangenybės perduotos Valstybės Išdinėj ir apkaunuotos tik žemu valdžios kursu — 272.461 auks. 16 sk. t. y. maždaug trečdali tikros kainos. Darome trumpą ištrauką iš tų brangenybių perdavimo akto:

(Bus daugiau)

H. H. VON SCHLICK Žmogus, kuris pagelbsti žmonėms pasveikti.

Dvidešimtis metų atgal aš pasakiau sergantiems žmonėms, kad mano Bulgariškoji Arbatą Kraujui pagelbsti gantai pašalinti vidurių užkietėjimą, išvaro nuodus iš inkstų, pašalina skilvi ir vidurius ir pagerina kraują. Aš pasakiau jiems, kad mano Bulgariškoji Zolnė Arbatą, geriant karštą prieš eisiant gulti padeda pravariti didžiausį šaltį ir padeda apsaugoti juos nuo posargų ir pneumonijos.

Šiandien milijonai žmonių vartoja Bulgarišką Zolnė Arbatą kaip mylimą naminį vaistą namuose. Gausi sunkia išvirsta iš kakno, žiedų, skilvi, lajų, uogų ir žiedų vartojant ją kartą ar du kartus savaitėje pagelbsti kiekvienam palaikyti sveikata.

Aptiekininkams malonu ji laikyti sergantiems ir žmonėms, kurie vartoja Bulgarišką Arbatą Kraujui ateina vėl ir pasako jiems, kad ji jiems daug pagelbėjo.

Tik paprašyk jos pas savo aptiekininką šiandien — arba aš pasiūsiu jums apmokėtu paštu vieną didelę dėžutę už \$1.25, arba 3 už \$3.15, ar 6 už \$6.25.

Adresas: H. H. Von Schlick, President, 25 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Jis linksmas, nes turi

BAMBINO

Valstybinis Reg. S. V. Pat. Biuro

Kudikiai mėgsta jį!

Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių surimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių draugas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Kodel jus nešiojate akinius? Kad negalite su jais matyti? Delko jums galva skauda kada nešiojate akinius? Kodel jūs neturite prikritus teisingai akinius. Ateikite pas mane, o aš jums pagelbsiu. Delko jūs einate miegoti ir negalite užmigti? Ateikite pas mane, o aš turiu patyrimus.

Peter A. Miller 2128 W. 22nd St. Tel. Canal 5838

JUS AKYS Yra jums brangesnės už viską. Neapleiskite jų. Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi alkų uždegimą, jei skaitant ar siuvant alyks skauda, tuomet ateikite pas mane pasirūti. Patarimai suteikiami dovanai. Vienintelis lietuvis akių daktaras (Optometrist) ant Bridgeport.

DR. SERNER, SERNAS 3315 So. Halsted St. Chicago, Ill. Ofiso valandos: tik vakare nuo 6 iki 9. Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Nature Cure Institute DR. J. A. VELONIS Osteopaths, Chiroprats, Naturopaths Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisėjusias, be vaistų ir operacijų, — naujaisiais būdais. 4225 Archer Ave. — Brighton Park. Theater Bldg., 2-ros lubos. Valandos: nuo 9 iki 12 diena. Nuo 6 iki 8 vakarais. Nedėliomis nuo 9 iki 12. Tel. Lafayette 5698.

Telephone Boulevard 5062 **DR. A. JUOZAITIS** DENTISTAS Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12 ryto. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTASIUS PHYSICIAN AND SURGEON 3464 So. Halsted St. Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v. Ned. 9 iki 11 ryto. Tel. Boulevard 5913 Residencija: 3159 So. Union Ave. Tel. Yards 1699

DR. C. K. KLAUGA DENTISTAS 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kampas 18th St. Valandos: 9-12 ryto ir 1-8 vak. Phone Canal 0267

Dr. Anelė Kaushillas D. C. CHIROPRACTOR Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas ligas: nervų, reumatizma, paralyžių, naktinį susilapinimą, dusulį ir visas kitas ligas; vyrų, moterų ir vaikų. Patarimai dykal. 2159 W. 21 St., kampas Leavitt St. Telefonas Roosevelt 8135 Val.: 6:30 iki 9 p. m. Sub. 1 iki 5, nuo 6 iki 9 p. m. Ned. 9 iki 12 a. m.

Dr. V. A. Simkus Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras 3261 S. Halsted St. Tel. Boulevard 5062 Val. 10-12 A. M. — 1-3 ir 6-9 P. M. Ned. 10-12 A. M. Residence Canal 2118

A. L. DAVIDSON, M. D. 4643 So. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107 Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare, ir 2816 So. Michigan Ave. Tel. Victory 9082 Nuo 1 iki 3 val. po piet.

Residencijos tel. Van Buren 0294 Ofiso tel. Boulevard 9695 **Dr. A. A. Roth** Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Motoriką, Vyrišką, Vaikų ir visų chronikų ligų. Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po piet. 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Tel. Austin 787 **DR. MARYA DOWLIATT-SASS** 5208 W. Harrison St. Valandos 8-12 kasdien ir 6-8 vakare išskiriant nedėlienis.

Dr. Maurice Kahn GYDYTOJAS ir CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel. Yards 994 Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėlienis nuo 10 iki 1 val. po piet.

Canal 0257 Naktinis Tel. Canal 2118 **DR. P. Z. ZALATORIS** GYDYTOJAS ir CHIRURGAS Valandos: 11 iki 4 po piet. 6 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto 1821 So. Halsted St. Kampas 18 ir Halsted St.

Office Hours: 10 iki 12 pietu 5 iki 7 vak. Tel. Canal 2118 **Dr. A. L. YUSKA** PHYSICIAN AND SURGEON 1900 So. Halsted St. Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave. 2 iki 4 po pietu. Tel. Lafayette 0098

Dr. Natalija Žukauskas Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas ligas; taigai ir nervų ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Specialistė moterinkų ir merginų ligų. 943 W. 33rd Place Phone Boulevard 0318 Patarimai dovanai. Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

Telephonas Yards 5082 **DR. M. STUPNICKI** 3107 So. Morgan St., CHICAGO, Ill. VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis ofisas yra uždarytas

Telephone Yards 5834 **DR. P. G. WIEGNER** Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak. 3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 1532 **DR. J. KULIS** Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Ofiso val.: 9 iki 12 pietu, 6 iki 9 vakare. Nedėliomis ofisas yra uždarytas. 3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. A. J. BERTASIUS PHYSICIAN AND SURGEON 3464 So. Halsted St. Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v. Ned. 9 iki 11 ryto. Tel. Boulevard 5913 Residencija: 3159 So. Union Ave. Tel. Yards 1699

DR. C. K. KLAUGA DENTISTAS 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kampas 18th St. Valandos: 9-12 ryto ir 1-8 vak. Phone Canal 0267

Dr. Anelė Kaushillas D. C. CHIROPRACTOR Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigas ir kroniškas ligas: nervų, reumatizma, paralyžių, naktinį susilapinimą, dusulį ir visas kitas ligas; vyrų, moterų ir vaikų. Patarimai dykal. 2159 W. 21 St., kampas Leavitt St. Telefonas Roosevelt 8135 Val.: 6:30 iki 9 p. m. Sub. 1 iki 5, nuo 6 iki 9 p. m. Ned. 9 iki 12 a. m.

Dr. V. A. Simkus Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras 3261 S. Halsted St. Tel. Boulevard 5062 Val. 10-12 A. M. — 1-3 ir 6-9 P. M. Ned. 10-12 A. M. Residence Canal 2118

Specialis Kalėdinis Išpardavimas

Dovana Namams

1000 GIEDANČIŲ KANARAIČIŲ IR KALBANČIŲ PAPUGŲ \$6.95

Specialiai numazintos kainos tik šia savaitę. Tikros Andreassburgo ir Sieferio Kanaraitės Operos Giedančios. Populiariausi auksiniai liežuvis giedantis paukštelis pasulyti. Visi pinigai garantuojami, kad giedos. Paprastose vertės \$15.00, šia savaitę po \$6.95.

\$6.50

Jaujos meksikėnės raudonagalvės papugos, garantuojama kal kalbės, arba bus atmainytos per 3 mėnesius. Paprastai pardavinėjamos po \$15.00, dabar

MEYER'S BIRD COMPANY.

Importuotojai ir Exportuotojai. Didmenomis ir smulkmenomis. Pardavos Skyrius 4 Augštas, 404-405

189 North Clark Street., Chicago, Ill.

ELEKTRA

Sviecia ir pajęgia suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET Tel. Kedzie 0902

3514-16 Roosevelt Rd. Arli St. Louis Ave. EUCASO, ILL.

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 5-to pusl.)

kalinga sutvirtinti arba organizuoti didelę ir tamprą darbininkų organizaciją, prieš kurią Lietuvos buržuazija būtų priversta nusilenkti.

Darbininkų padėtis ir Socialdemokratų partija.

Paniškinės tą visą, drg. Bielinis ejo prie Lietuvos Socialdemokratų Partijos nusistatymo taisykloms. Jos nusistatymai maždaug tokie: Pirma, suorganizavimas profesinių sąjungų, kurios galėtų vystyti ir atlaikyti ekonominę darbininkų kovą su Lietuvos buržuazija; antras, žadinimas klasinės sąmonės Lietuvos darbininkuose; trečias, tolimesnė įstatymdavybė: apdraudimas ligoje, apdraudimas senatvėje, apdraudimas bedarbėje ir apdraudimas nuo nelaimingų atsitikimų. Tai stambiausi Lietuvos Socialdemokratų Partijos nusistatymai ir reikalavimai bei siekliai.

Drg. Bielinis, baigdamas savo pirmą kalbą, pareiškė, kad visa tai bus įvykdyta tuomet, kuomet darbininkų klasė Lietuvoj bus tvirtai organizuota ir galės išlaikyti kovą su Lietuvos buržuazija. Atsiekimui to, laimėjimo tos kovos — jis sakė, kad yra reikalinga Amerikos lietuvių darbininkų pagalba. Čia ant vietos jis kvietė susirinkusius prisidėti medžiagai prie laimėjimo tos kovos.

Pertraukoj buvo renkamos aukos. Viso aukų surinkta dvidešimt šeši doleriai su centais. Smulkmenos bus paskelbtos vėliau.

Naujieji pinigai, darbininkų skriaudai ir pinigų vertybė.

Antru kartą drg. Bielinis kalbėjo apie naujus Lietuvos pinigus — litus. Jis trumpai išaiškino, kodėl Lietuvos valdžia nesistengė įvesti savus pinigus anksčiau, kokių nuostolių turėjo Lietuvos darbininkų klasė nuo senųjų pinigų (markių), kaip dabar suorganizuotas pinigų leidimo darbas, ir nuo ko priklauso Lietuvos pinigų vertybė. Kalbėtojas pabrėžė, kad pinigų vertybė bus gera tuomet, kai Lietuvos ukis bus gerai pastatytas ir darbininkų klasė bus tinkamai apsupinta. "Ar Lietuvos valdžia ir buržuazija — tęsė kalbėtojas — tą sugebės padaryti, parodys ateitis. Iki šio laiko ji mokėjo tik eikvoti turtą, ką aiškiausiai liudija nevykęs par-

davimas lity, miškų ir kitų produktų bei medžiagų.

Aplamai imant, tai buvo ne paprasta prakalba, bet gerai apdirbta paskaita arba lekcija. Nors prakalbos tęsėsi dvi valandos su viršum, bet publika per visą laiką užsilaikė labai ramiai ir su didžiausia atidumu klausė kalbėtoją. Prakalbos užsibaigė 10:30 valandą vakaro. Kiek teko patirti, publika buvo labai patenkinta drg. Bielinio prakalba ir dauguma išsireiškė, kad norėtų išgirsti ir daugiau jo prakalbų.

— Vulkanas.

TOWN OF LAKE.

Labai svarbios prakalbos.

Ateinantį sekmadienį, sausio 7 d., J. Elias salėje, 4600 S. Wood gatvės, įvyks labai svarbios prakalbos. Kalbės drg. Kipras Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto narys, buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo atstovas ir narsus darbininkų klasišės kovotojas. Visiems town-of-lake'iams bus įdomu jį išgirsti.

Kiek man teko patirti, drg. K. Bielinis žada kalbėti labai svarbiais klausimais: apie Lietuvos darbininkų padėtį, žemės klausimus, kultūrą, apšvietą ir bendrą ekonominę padėtį. Vietos lietuviams darbininkams bus labai įdomu apie tai patirti. Todėl visi lietuviai turi tinkamai pasinaudoti šia nepaprasta proga — kuoskaitlingai atsilankyti į drg. K. Bielinio prakalbas. Visi tie, kurie girdėjo jo prakalbas, yra labai patenkinti ir nori dar daugiau išgirsti jo prakalbų. Visi į prakalbas. — Report.

A. P. KVEDARAS GAVO KIKĄ.

Mūsų kolonijoje naujienų netruksta. Ekstra kairieji pasakoja, kad jie davė kiką savo draugeliui A. P. Kvedarui. Kanklių choro mokytoji. Mat jis reikalauja už savo darbą per daug rublių ir buvęs per daug žiaurus arba storžievis su jais, na ir... lai palieka kitam kartui.

Bet A. P. Kvedaras ištrūkęs nuo tūžų diktatorių pasakojų kitaip apie tą patį dalyką. Jis sako, kad su bolševikais negalėjęs ilgiau sugyventi: jie nepažįstą dailės ir ji (Kvedara) pradėjo buržuji vadinti, kai jis užsivilkdavęs ilgą surdotą. Na, ir žinoma... pas komunistus nesą daug kapitalo...

Well, Rusijos "draugai" skaito rublius milijonais. Tai kam čia dar tų dolerių gailėtis. Juk ir patarlė sako: "kol yra tai griebk, kai nėra kentėk".

Barzdiskutis Gasiunas irgi išvažiavęs kam kur tūžų mokintis. Jam rublių irgi reikėjo duoti.

— Osip Groznyi.

Pranešimai

Pėnyčioj, sausio 5, drg. K. Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas ir buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys kalbės Town of Lake, J. Elias salėje, 4600 So. Wood St. Pradžią 2 val. po pietų. Įžanga lietuvių padėtimi — 15c. Draugai darbininkai, atleiskite visi į prakalbas Rengia LSS. Pildomasis Komitetas.

Nedėlioj, sausio 7 d. drg. K. Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas ir buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys kalbės Town of Lake, J. Elias salėje, 4600 So. Wood St. Pradžią 2 val. po pietų. Įžanga lietuvių padėtimi — 15c. Draugai darbininkai, atleiskite visi į prakalbas Rengia LSS. Pildomasis Komitetas.

Sim. D. D. J. laikys savo metinį susirinkimą sekmadienį, sausio 7 d., 1923 m., 1 val. po pietų, Mark White Square svet. Susirinkimas labai svarbus; yra daug svarbių reikalų svarstyti. Visi kviečiami prisidėti.

P. Kenutis.

PRANEŠIMAI

L. K. Mindaugo Draugijos metinis susirinkimas įvyks penktadienį sausio 5 d., 7:30 val. vakarą, D. Shemaičio svetainėje, 1750 S. Union Ave. Draugai susirinkti laiku, nes yra daug svarbių reikalų. A. Vargelės, sek.

"Gyvi nabašnikai" 3 veiksmų komedija stato pirmą kartą scenoje Draugija "Agimilis" Lietuvių Tautos vyru ir moterų, sekmadienį sausio 14 d., 1923 m., Micekovičiaus svetainėje. — Komitetas.

LSS. 81 kuopos metinis susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 6 d. lygiai nuo 8 val. vakarą, Liuosybės salėje, 1822 Wabansia Ave. Svarbių reikalų dalei visi kuopos nariai yra kviečiami laiku prisidėti. — J. Lapaitis, rašt.

Svarbios prakalbos sekmadienį, sausio 7 d., 3 val. po pietų, Socialistų Institute, 2644 LeMoine Ave. Kalbės S. M. Levitas, neseniai sugrįžęs iš Sovietų Rusijos, temoje "Darbininkų padėtis Sovietų Rusijoje". Prakalbas rengia Rusų Socialdemokratų grupės komitetas. — Komitetas.

Roseland. — L. S. M. Ratelis rengia puikų vakarų sekmadienį, sausio 7 d. Chas. Strumilo svetainėje. Bus perstatytas veiklas, "Ant Bedugnės Krašto" trijų veiksmų vaidelėlis iš Liaudies gyvenimo. Po lošimų šikių. Visus kviečia Komitetas.

Bridgeport. — Illinois Lietuvių Pašėlos Klubio metinis susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 6 d., 7:30 vakarą, paprastoj svetainėje, 3301 So. Morgan gatvėje. Vieni klubiečiai malonėkė pabūti laiku ir pasistengti atsivesti naujų narių norinčių prisidėti į mūsų klubą. A. J. Lazauskas, rašt.

Draugystės Liet. Taut. Tėvynės Miestojo No. 1 metinis mitygas bus sekmadienį, sausio 7 d., 1 val. p. p. Ežersko svet., 4600 S. Paulina St. Koznas narys privalo būtinai dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų. K. Chap, Nutar. Rašt.

S. L. A. 122 Kp. metinis susirinkimas bus sekmadienį, sausio 7 d., 2 val. po pietų, Letuko svet., 4523 So. Wood gatvėje. Visi nariai privalo prisidėti susirinkimui, nes paliko daug reikalų nuo pereinamo susirinkimo. Tai yra mūsų visų užduotis laukytis į susirinkimus ir svarstyti mūsų kuopos ir S. L. A. reikalus. — Valdyba.

Jaunuolių Choro, vedamo p. K. Sarpaliaus, repeticija įvyks nedėlioj, 10 val. ryte, Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Vaikai ir mergaitės, mylintys lavintis muzikos, gali prisirašyti. — Komitetas.

Bridgeport. — Nedėlioj vakare, 7:30 v., įvyks prakalbos su krutalais paveiklais Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Visi kviečiami atsilankyti. — Komitetas.

Teatrališko Klubio "Lietuva" draugiškas vakarėlis įvyks šeštadienį, sausio 6 d., 1923, 8 val. vak., J. J. Elias svet., 4600 So. Wood gatvėje. Visi nariai-rėis susirinkti. — Valdyba.

Dr-astė Sunų Lietuvos Vakaruose laikys susirinkimą sekmadienį, sausio 7 d., 1 val. po pietų, D. Shemaičio svet., 1750 So. Union Ave. ir 18th St. Malonėsite visi nariai prisidėti laiku. Chas. Klimavičia, Rašt.

Cicero. — S. L. A. 194 kp. susirinkimas bus 7 d. sausio, 2 val. po pietų, Tomuliuonienės svet., 1447 So. 49th Ave. Draugai ir draugės malonėsite laiku susirinkti ir užsimokėti mėnesines duokles. Yra svarbių dalykų aptarti. K. Genis, Fin. Sekr. 4726 W. 13th Street.

North Side. — S. L. A. 226 Kp. laikys mėnesinį susirinkimą septintadienį, sausio 7 d., 2 val. po pietų, Kopyno svet., 1822 Wabansia Ave. Visi nariai malonėkė laiku susirinkti, nes turim daug svarbių reikalų. Nauja valdyba nepamiršė užimt savo vietas. K. Markus, Kp. rašt.

Lietuvos Dukterų Draugija savo 10 metų sukaktuvėms pažymėti ruošia šeimynišką vakariene su programą — šeštadienį, sausio 6 d., 7 v. vak., Mildos svetainėje, 3142 S. Halsted St. Svečiai kviečiami gausiai atsilankyti. — Komitetas.

Pranešimas

Town of Lake: — Saldžiausios širdies Moterų ir Mergaičių Draugijos rengiama vakariene parapijos naudai, kuri turėjo įvykti sausio 7 d., 1923 m., yra atidėta dėl dviejų priežasčių: 1. Kad tą dieną dieną įvyksta Katalikų Seimas ir 2. Komiteto narės, vakaro rengėjos susirgo.

Tatari pranešame tiems, kurie esate pirke bilietus tai dienai, kad tie bilietai bus geri ir vas. 11 d., 1923 m., kada toji vakariene įvyks. Komitetas.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU tikro brolio Juozapo Damausko ir dviejų pusbrolių Kazimiero Miklauskas, girdėjau angliskai šis vadinasi Charles Smith ir 36-večio Trilupačio, visi trys Raseinų apskr., miestelio Girkalnio. Mėdžiui atsiųskite arba žinantį pranešti, turį svarbų reikalą. Stanley Damausko, 454-Allen Ave., Kenosha, Wis.

PAJIESKAU savo brolio Mikalo Jonačik septyniolika metų atgale gyvena Štoto Chicagoje, dabar nežinau kur. Norėčiau susirasti laisčiai, turį svarbų reikalą, prašau atsiųskite pats ar kas kitas praneškite, už tą busi dėkingas. MR. ANTANAS JONAITIS, Camp 12, Winagar, Wis.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU JONO BERČI, kuris kėlė metal atgal gyvena 3223 Time St., Chicagoje. Mėdžiui atsiųskite ar kas jį žino pranešti šiuo adresu: MR. FRANK KUPRIS, 109 W. Johnson St., Madison, Wis.

PAJIESKAU Jono Pavilo ir Elzbiotos Daučiū, paėmančių iš Kupreliškių miestelio, Biržų apskr., turį labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas apie juos žino malonėkė pranešti. JONAS BALCHUNAS, 1303 14th Ave., Rockford, Ill.

PAJIESKAU savo brolio, Justino Mandravickio. Nežinau kas atsitiko su juo, ar serga ar gal jau numirė, kad nuo jo negaunu jokių žinių. Pasukitį laiška nuo jo gavau October 13, 1922. Nuo to laiko jokios žinios negavau. Jo paskutinis antraštas buvo toks: 1609 N. Leavitt St., Chicago, Illinois. Jis rodo dažnai atsilaiskavę ir Naujienų redakcijai nusipirkti laikraštį. Kas žino, kur jis yra, malonėkė pranešti šiuo adresu: JOHN MANDRAVICKI, 36 S. Fremont Ave., Baltimore, Md.

JIESKAU Franko Baraskio, su kuriuo sykiu gyvenau New Havene, Connecticut, dabar įsai gyvena Detroit, Mich. Jis pats, arba kas kitas malonėkė apie jį pranešti, už ką busi dėkingas. Wm. Zemaitis, 4329 S. California Ave., Chicago, Ill.

JUOZAPAS BUNIS tapo užmuštas Michigan valstijos miškuose. Jis buvo vedęs, 43 metų, paėjo iš Lietuvos nuo šiaulių; Lietuvoj paliko du brolius Stanislavą ir Antaną, Amerikoj moterį ir 2 dukteris. Juozapas Bunis ilgus metus gyveno Westville, Ill., apie 6 ar 7 metų atgal; jo moteris aprašė jį. Nabašnikas atvažiavo į W. Va. ir dirbo angliu kasyklose. Lochgelly, W. Va. apėjo 3 mėnesiai tam atgal ir išvažiavo į Michigan miškus, kur gruod. 15 d. liko užmuštas. Jis paliko bankę pinigų. Moteris ir dukterys atsiųskite prie jo turto, kad netektų svetimiems. Platenės žinios kreipkitės adresu: Stanley Bunis, P. O. Box Lochgelly, W. Va.

APSIVEDIMAI.

PAJIESKAU apsigėdimui merginos, arba našlės, ne jaunesnės kaip 25 metų, be skurdo, tikėjimo. Aš esu vaikas 29 metų, 5 pėdų ir 6 colių aukštas, sveriu 195 svarus, gelvų plauku, mėlynų akių. Merginos, norinčios su manim susipažinti meldžiu atsiųskite. J. Genis, 618½ West Madison St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU apsigėdimui merginos ne senesnės kaip 33 metų. Gali būti ir našlė be vaikų. Esu iš amato kalvis ir gerai uždirbu. Malonėkė prisistatyti pavyksla, kurį pareikalavus sugrąžinsiu. Pranas Boividas, 47 Main St., Champaign, Ill.

JIESKAU apsigėdimui senyvos merginos, arba našlės, ar ir lenkės by tik paėmę iš Lietuvos, kad ir su 2 vaikais, ne jaunesnės kaip 37 metų ir ne senesnės kaip 45. Esu našlys be vaikų. Su pirmu laišku prašau prisistatyti savo pavyksla. Kiekvienai duosiu atsakymą ir pavyksla pareikalavus grąžinsiu. J. W., 3920 D St., Detroit, Michigan.

ISRENDAVOJIMUI

GARAZAS ANT RANDOS 8 automobiliams arba trokams garazas parandavojama su randa susitaikysime; randasi ant kampo 31st ir S. Throop Sts. Kreipkitės pas J. S. Czalkauską ir Central Manufacturing District Bank, 1112 W. 35th St., Chicago. Tel. Boulevard 6310 Vakarais: Republic 4066.

ANT RANDOS 6 ruimy flatus su visais patogumais Garazas vieneriui metui. Naujas baldingas ir gražioj vietoj. Kreipkitės P. Adomaitis, 6630 S. Talman Ave.

RANDON flatus 6 kambarių. Elektra, vana ir kiti parankumai. Šviesus kambariai ant 3 aukšto, iš priekio. Savininkas gyvena tame pačiame name 1 aukšte. 2119 S. Halsted St.

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

SIULYMAI KAMBARIŲ

PARANDAVOJU kambaryj dviejm vaiknam arba vienam, arba merginai ar vedusiai porai, arba pakeičiam žmonešms; kambarys d'elvis ir šviesus, apšildomas; su valgiu, ar be valgio. Mes gyvename ant 3 lubų iš priekio. J. K. 703 W. 21 Place, Chicago, Illinois.

JIESKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partneris prie didelio Rumang House biznio nesąsio \$2,000 pelno į mėnesį. Turi būti geras gaspadorius ir turi dasidėti su dviem tukstanciais dol. prie biznio. Kreipkitės ypatiskai, jeigu galit, arba laišku.

J. AMBROSE, 114 N. Sheldon St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERU

REIKIA merginos nesenesnės kaip 30 metų dirbti prie namu darbo. Nereikia virti nė skalbti; kambarys, valgis ir 10 dolerių į savaitę. Pasaukit per telefoną Boulevard 2489 tarpe 6 ir 7 val. vak.

REIKIA DARBININKŲ

VYRU

REIKALINGA VYRU Reikalauja lovoms springsų surinkėjų. Nuolatinis darbas per askritus metus. Atsiųskite: KINNEY-ROME CO., 1313 So. 55 Ct., Cicero, Ill.

REIKALAUJAMA padėjęjų į liejyklą; 43c. į valandą; nuolatinis darbas. Kreiptis. Samdy-mo skyrius Crane Co., So. Kedzie Ave. & 40th St.

REIKALAUJU kriaučių prie naujų ir senų siuvimų; taipgi prosytojo ant Hoffman prisimamos mašinos, darbas ant visados žmogui, norinčiam geros ir stedavos vietos ir gyventi ant šviežio oro. Malonėkė atsiųskite per laiška. Paul Kriksciun, New Milford, Conn.

REIKALAUJAMA darbininkų; darbas nuolatinis. CHICAGO TUBE & IRON CO., 2531 W. 48 St.

REIKALINGAS atsakantis barbery; turi mokėti savo darbą. Darbas ant visados. Atsiųskite L. Striupais, 1823 W. North Ave. Tel. Humboldt 0194.

REIKALAUJA langų plovėjų. Chicago Window Cleaning Co., 62 W. Washington St. Room 21.

REIKALINGAS senas žmogus arba jaunas vaikas prie išvežiojimo groserio. Kreiptis per telefoną: Prospect 0567.

LIETUVIŲ PARDAVINETOJU Reikalaujama mūsų Nelaimės ir Sveikatos Polisams pardavinėti. Geras mokėjimas, namas darbas. Kreipkitės 8 lubos 20 East Jackson Blvd. National Casualty Co. R. F. Morenus, vedėjas.

REIKALAUJAMAS VIREJAS Peoples Restaurant 1628 W. 47th St. Boulevard 2385.

REIKALINGAS apyvenis žmogus prie namu darbo pečiui apšildomam prižiūrėti, darbas nuolatinis geram žmogui; turi būti nevedęs; mokėjimas pagal žmogaus darbštumą. Atsiųskite prisirngus prie darbo. Chas Prast, 735 W. 73rd St. iš užpakalo.

REIKALAUJAMA 2 pardavėjų, inteligentiškų, plačia pažintimi, kurie yra turėję prityrimo pardavinėjime apdraudus, nekrutamo turto ar akcijų ir bonų garsinime Durante motorinės vertybės popierius pardavinėti. Augšta ir nuolatinė vieta. Pasimatyti su p. Ramsay, 1106 Tower Building, bet kuri rytą prieš 11 val.

REIKALINGAS KUKORIUS, kuris moka atsačindai virėjų darbą. Taip pat reikalinga veltėra, kuri atliktų švarandai savo darbą. Reikalinga moteris ar vyras prie indų plovimo. Kreipkitės: 2325 So. Leavitt St.

NAUJI METAU NAUJAS BIZNIS. Reikalaujama 4 agentų prie Real Estate ir Apdraudus biznio; pagedaujama, kad būtų apsižinę daug mažą su bizniu. Taipgi įješkau partnerio, kuris turi kiek pinigų. Platenės žinios kreipkitis: MILDRA REAL ESTATE CO., 751 W. 31 St., Tel. Yards 6296.

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGI AGENTAI Real Estate ofisui; geros sąlygos geriams vyrams. Atsiųskite pas J. Yushkevitz, 4034 Archer Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGAS DŽENITORIUI pagelbininkas; turi būti unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

PARDAVIMUI

GRAZUS \$400.00 Mahogėno Kimball pianas, turi būti parduotas už \$75.00. Kreipkitės: 3552 Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI salionas, sena išdirbta vieta. Parduosiu už pirmą teisingą pasiūlymą. Prašome atvažiuoti ir pasiteirauti arba patelefonuoti. Priežastis pardavimo turu tris bižnius. Kreipkitės: 929 W. Roosevelt Rd. Tel. Pullman 2600

PARDAVIMUI salionas su namu, arba be namu. Turu du bižnius, todėl ir su mažą suma pinigų gali kiekvienas pirkti. Savininkas duoda morkėlių, arba mainysiu ant namo, loto, ar kitokio dailto. 4502 So. Honore St.

PARDAVIMUI saldinių vežiotė su troku ir kostumeriais. Biznis išdirbtas per 3 metus; parduosiu pigiai; pardavimo priežastis; važiuoju į Lietuvą. Kreipkitės: 4459 So. Richmond St. Baker shop vakarais tarpe 6 — 8 val.

PARDAVIMUI salionas su svetaine. Gera vieta. Kreipkitės: 8428 Vincennes Ave.

PARSUDUODA pigiai aukštos rūšies pilno tono Player Pianas, vartotas tik 2 savaiti, vertas \$700.00, parduosiu už \$365.00 su 24 voleliais, gera proga įgyti geras pianas už pusę kainos. Price & Teeple Co. darbo, garantuojas 10 metų. 3343 So. Halsted Street

UŽ PUSĘ KAINOS parsiduoda Gramafonas vertas \$150.00, gražus mahogėno medžio, 4 springsu motoru ir su 15 rekordų parsiduoda už \$75.00. Atsiųskite tuojau: 3343 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučeriškas albsakšis, Kaladė mėsal kapoti, 2 piklali, 2 kiveriai, viskas kas tik reikia prie bučernės. Parduosiu pigiai, nes man nereikalinga. A. RANGELIS, 3537 Wallace St.

PARDUODAMA salionas turi būti parduotas į trumpą laiką del partnerių nesutikimo; geras biznis, išdirbtas per 20 metų. Galima pirkti visą ar pusę. Kreipkitės: 3934 W. 16 St.

PARDAVIMUI salionas gražioj apilinkėj apgyventoj viamokų tautų, biznis senas ir geras, ilgas lysas, bet esu priverstas parduoti, nes likau vienas, daugiau patirsite ant vietos. Atsiųskite: 2649 W. 47th St.

PARDUODAMA bučernė ir grosernė geroj vietoj, biznis eina gerai, vieta visokių tautų apgyventi prie biz-nevos gatvės. Kreipkitės: 2136 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė, viena geriausių prie Halsted ir gana geras biznis daromas. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. 3562 So. Halsted St.

DIDELIS GROSERNĖS BIZNIS baronai! Parduosiu labai pigiai didelio grosernės stakos ir visi prie biznio reikalingi dailtai (fiksčiai); partnerio, kuris turi kiek pinigų. Platenės žinios kreipkitis: MILDRA REAL ESTATE CO., 751 W. 31 St., Tel. Yards 6296.

PARDUODAMA bučernė ir grosernė geroj vietoj, biznis eina gerai, vieta visokių tautų apgyventi prie biz-nevos gatvės. Kreipkitės: 2136 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė, viena geriausių prie Halsted ir gana geras biznis daromas. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. 3562 So. Halsted St.

DIDELIS GROSERNĖS BIZNIS baronai! Parduosiu labai pigiai didelio grosernės stakos ir visi prie biznio reikalingi dailtai (fiksčiai); partnerio, kuris turi kiek pinigų. Platenės žinios kreipkitis: MILDRA REAL ESTATE CO., 751 W. 3

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 5-to pusl.)

kalinga sutvirtinti arba organizuoti didelę ir tamprą darbininkų organizaciją, prieš kurią Lietuvos buržuazija būtų priversta nusilenkti.

Darbininkų padėtis ir Socialdemokratų partija.

Paniškinės tą visą, drg. Bielinis ejo prie Lietuvos Socialdemokratų Partijos nusistatymo tais klausimais. Jos nusistatymai maždaug tokie: Pirma, suorganizavimas profesinių sąjungų, kurios galėtų vystyti ir atlaikyti ekonominę darbininkų kovą su Lietuvos buržuazija; antras, žadintimas klasinės sąmonės Lietuvos darbininkuose; trečias, tolimesnės įstatymdavystės: apdraudimas ligoje, apdraudimas senatvėje, apdraudimas bedarbėje ir apdraudimas nuo nelaimingų atsitikimų. Tai stambiausi Lietuvos Socialdemokratų Partijos nusistatymai ir reikalavimai bei siekliai.

Drg. Bielinis, baigdamas savo pirmą kalbą, pareiškė, kad visa tai bus įvykdyta tuomet, kuomet darbininkų klasė Lietuvos bus tvirtai organizuota ir galės išlaikyti kovą su Lietuvos buržuazija. Atsiekimui to, laimėjimo tos kovos — jis sakė, kad yra reikalinga Amerikos lietuvių darbininkų pagalba. Čia ant vietos jis kvietė susirinkusius prisidėti medžiagai prie laimėjimo tos kovos.

Pertraukoj buvo renkamos aukos. Viso aukų surinkta dvidešimt šeši doleriai su centais. Smulkmenos bus paskelbtos vėliau.

Naujieji pinigai, darbininkų skriaudai ir pinigų vertybė.

Antru kartu drg. Bielinis kalbėjo apie naujus Lietuvos pinigus — litus. Jis trumpai išaiškino, kodėl Lietuvos valdžia nesistengė įvesti savus pinigus anksčiau, kokių nuostolių turėjo Lietuvos darbininkų klasė nuo senųjų pinigų (markių), kaip dabar suorganizuotas pinigų leidimo darbas, ir nuo ko priklauso Lietuvos pinigų vertybė. Kalbėtojas pabrėžė, kad pinigų vertybė bus gera tuomet, kai Lietuvos ūkis bus gerai pastatytas ir darbininkų klasė bus tinkamai aprūpinta. „Ar Lietuvos valdžia ir buržuazija — tęsė kalbėtojas — tą sugebės padaryti, parodys ateitis. Iki šio laiko ji mokojo tik eikvoti turtą, ką aiškiausiai liudija nevykęs par-

lavimas lity, miškų ir kitų produktų bei medžiagų.

Aplamai imant, tai buvo ne paprasta prakalba, bet gerai apdirbta paskaita arba lekcija. Nors prakalbos tęsėsi dvi valandos su viršum, bet publika per visą laiką užsilaikė labai ramiai ir su didžiausia atidumu klausė kalbėtojo. Prakalbos užsibaigė 10:30 valandą vakaro. Kiek teko patirti, publika buvo labai patenkinta drg. Bielinio prakalba ir dauguma išsireiškė, kad norėtų išgirsti ir daugiau jo prakalbų.

— Vulkanas.

TOWN OF LAKE.

Labai svarbios prakalbos.

Ateinantį sekmadienį, sausio 7 d., J. Elias salė, 4600 S. Wood gatvės, įvyks labai svarbios prakalbos. Kalbės drg. Kipras Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto narys, buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo atstovas ir narsus darbininkų klasių kovotojas. Visiems town-offlakiečiams bus įdomu jį išgirsti.

Kiek man teko patirti, drg. K. Bielinis žada kalbėti labai svarbiais klausimais: apie Lietuvos darbininkų padėtį, žemės klausimus, kultūrą, apšvietą ir bendrą ekonominę padėtį. Vietos lietuviams darbininkams bus labai įdomu apie tai patirti. Todėl visi lietuviai turi tinkamai pasinaudoti šia nepaprasta proga — kuoskaitingiausiai atsilankyti į drg. K. Bielinio prakalbą. Visi tie, kurie girdėjo jo prakalbą, yra labai patenkinti ir nori dar daugiau išgirsti jo prakalbų. Visi į prakalbą. — Report.

A. P. KVEDARAS GAVO KIKĄ.

Mūsų kolonijoje naujienų netrūksta. Ekstra kairieji pasakoja, kad jie davė kiką savo draugui A. P. Kvedarui. Kanklių choro mokytoji. Mat jis reikalavęs už savo darbą perdaug rublių ir buvęs perdaug žiaurus arba storžievis su jais, na ir.... lai palieka kitam kartui.

Bet A. P. Kvedaras išstrūks nuo tūčių diktatūros pasakoją kitaip apie tą patį dalyką. Jis sako, kad su bolševikais negalėjęs ilgai sugyventi: jie nepažįstą dailės ir jį (Kvedarą) pradėję buržuji vadinti, kai jis užsivilkdavęs ilgą surdotą. Na, ir žinoma... pas komunistus nesą daug kapitalo...

Well, Rusijos „draugai“ skaito rublius milijonais. Tai kam čia dar tų dolerių gailėtis. Juk ir patarlė sako: „kol yra tai griebk, kai nėra kent“.

Barzdaskutis Gasiunas irgi išvaziavęs kaž kur tūčių mokintis. Jam rublių irgi reikėjo duoti. — Osip Groznyi.

Pranešimai

Pėnyčio, sausio 5, drg. K. Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas ir buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys kalbės Town of Lake, J. Elias salėje, 4600 So. Wood St. Pradžią 2 val. po pietų. Įžanga lietuvių padėtimi — 15c. Draugai darbininkai, atleiskite visi į prakalbą.

Nedėlio, sausio 7 d. drg. K. Bielinis, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas ir buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo narys kalbės Town of Lake, J. Elias salėje, 4600 So. Wood St. Pradžią 2 val. po pietų. Įžanga lietuvių padėtimi — 15c. Draugai darbininkai, atleiskite visi į prakalbą.

Lietuvių Laisvės Klubui metinis susirinkimas įvyks seštadienį, sausio 6 d., 7:30 val. vakare, J. Mazeliausko salėje, 3259 So. Union Ave. Klubiečiai meldžiamsi visai laiku prisibūti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus išduotas metinis raportas. Kurie dar neužsimeklėję, malonėkite užsimeklėti šiam susirinkimui.

K. J. Demereckis, Nut. rašt.

Sim. D. D-ia laikys savo metinį susirinkimą sekmadienį, sausio 7 d., 1923 m., 1 val. po pietų, Mark White Square svet. Susirinkimas labai svarbus; yra daug svarbių reikalų svarstyti. Visi kviečiami prisibūti.

PRANEŠIMAI

L. K. Mindaugo Draugijos metinis susirinkimas įvyks penktadienį sausio 6 d., 7:30 val. vakare, D. Šemaičio svetainėje, 1750 S. Union Ave. Draugai susirinkti laiku, nes yra daug svarbių reikalų. A. Vargulė, sek.

„Gyvi nabašnikai“ 3 val. po pietų komedija stato pirmą kartą scenoje Draugija Atgimties Lietuvių Tautos vyrų ir moterų sekmadienį sausio 14 d., 1923 m., Micevičiaus svetainėje. — Komitetas.

LSS. 81 kuopos metinis susirinkimas įvyks seštadienį, sausio 6 d., 10:30 val. vakaro, Liuosybės salėje, 1822 Wabansia Ave. Svarbių reikalų dėti visi kuopos nariai yra kviečiami laiku prisibūti. — J. Lapaitis, rašt.

Svarbios prakalbos sekmadienį, sausio 7 d., 3 val. po pietų, Socialistų Institute, 2644 LeMoyn Ave. Kalbės S. M. Levitas, nosenai surijęs iš Sovietų Rusijos, temoje „Darbininkų padėtis Sovietų Rusijoje“. Prakalbą rengia Rusų Socialdemokratų grupės komitetas. — Komitetas.

Roseland. — L. S. M. Ratelis rengia puikų vakarą sekmadienį, sausio 7 d., Chas. Strumilo svetainėje. Bus nerastytas veikalas, „Ant Bedutės Krašto“, trijų veiksnių vaidinimas iš Liaudies gyvenimo. Po lošimų škiel. Visus kviečia Komitetas.

Bridgeport. — Illinois Lietuvių Palsopos Klubui metinis susirinkimas įvyks seštadienį, sausio 6 d., 7:30 val. vakare, paprastose svetainėse, 3901 So. Morgan gatvė. Visi klubiečiai malonėkite prisibūti laiku ir pasistengti atsivesti naujų narių norinčių prisirašyti į mūsų Klubą.

A. J. Lazauskas, rašt.

Draugystės Liet. Taut. Tėvynės Miesto No. 1 metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 7 d., 1 val. p. p. Ežersko svet., 4600 S. Paulina St. Koznas narys privalo būtinai dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų. K. Chap, Nutar. Rašt.

S. L. A. 122 Kp. metinis susirinkimas bus, sekmadienį, sausio 7 d., 2 val. po pietų, Letuko svet., 4523 So. Wood gatvė. Visi nariai privalo prisibūti susirinkimui, nes paiko daug reikalų nuo pereinamo susirinkimo. Tai yra mūsų visų užduotis laukyti į susirinkimus ir svarstyti mūsų kuopos ir S. L. A. reikalus. — Valdyba.

Jaunuolių Choro, vedamo p. K. Sarpaliaus, repeticija įvyks nedėlio, 10 val. ryte, Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Vaikai ir mergaitės, mylintys lavintis muzikos, gali prisirašyti. — Komitetas.

Bridgeport. — Nedėlio vakare, 7:30 v., įvyks prakalbos su krutalais paveiklais Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Visi kviečiami atsilankyti. — Komitetas.

Teatrališko Klubui „Lietuva“ draugiškas vakarelis įvyks seštadienį, sausio 6 d., 1923, 8 val. vak. J. J. Elias svet., 4600 So. Wood gatvė. Visi nariai-rės susirinkite. — Valdyba.

Dr-stė Sūnų Lietuvos Vakaruose laikys susirinkimą sekmadienį, sausio 7 d., 1 val. po pietų, D. Semačio svet., 1750 So. Union Ave. ir 18th St. Malonėsite visi nariai prisibūti laiku. Chas. Klimavičia, Rašt.

Cicero. — S. L. A. 194 kp. susirinkimas bus 7 d. sausio, 2 val. po pietų, Tomulionienės svet., 1447 So. 49th Ave. Draugai ir draugės malonėsite laiku susirinkti ir užsimokėti mėnesines duokles. Yra svarbių dalykų aptarti. K. Genis, Fin. Sekr.

426 W. 13th Street.

North Side. — S. L. A. 226 Kp. laikys mėnesinį susirinkimą septyniadienį, sausio 7 d., 2 val. po pietų, Knygyno svet., 1822 Wabansia Ave. Visi nariai malonėkite laiku susirinkti, nes turim daug svarbių reikalų. Nauja valdyba nepamiršk užimt savo vietas. K. Markus, Kp. rašt.

Lietuvos Dukterų Draugija savo 10 metų sukaktuvėms pažymėti ruošia šeimynišką vakarienę su programą — seštadienį, sausio 6 d., 7 v. vak., Mildos svetainėje, 3142 S. Halsted St. Svečiai kviečiami gausiai atsilankyti. — Komitetas.

Town of Lake: — Saldžiausias širdies Moterų ir Mergaičių Draugijos vakarą rengia seštadienį, sausio 6 d., 7:30 val. vakare, J. Mazeliausko svet., 3259 So. Union Ave. Klubiečiai meldžiamsi visai laiku prisibūti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus išduotas metinis raportas. Kurie dar neužsimeklėję, malonėkite užsimeklėti šiam susirinkimui.

K. J. Demereckis, Nut. rašt.

Sim. D. D-ia laikys savo metinį susirinkimą sekmadienį, sausio 7 d., 1923 m., 1 val. po pietų, Mark White Square svet. Susirinkimas labai svarbus; yra daug svarbių reikalų svarstyti. Visi kviečiami prisibūti.

P. Kenutis.

ASMENŲ JEŠKOJIMAI

PAJIESKAU JONO BERCI, kuris keli metai atgal gyveno 3223 Time St., Chicago. Meldžiu atsišaukti ar kas jį žino pranešti šiuo adresu: MR. PRANK KOTIS, 109 W. Johnson St., Madison, Wis.

PAJIESKAU Jono Povilo ir Elzbietaus Daucikių, padėjančių iš Kupreikių miestelio, Birgų apskr., turū labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas apie juos žino malonėkite pranešti. JONAS BALCHUNAS, 1303 14th Ave., Rockford, Ill.

PAJIESKAU savo brolio, Justino Mandravickio. Nežinau kas atsitiko su juo, ar serga ar gal jau numirė, kad nuo jo negaunu jokių žinių. Pasukitini laiška nuo jo gavau October 13, 1922. Nuo to laiko jokios žinios negaunu. Jis paskutinis antrasis buvo toki: 1609 N. Leavitt St., Chicago, Illinois. Jis rodo dažnai atsilankytą į Naujienų redakciją nusipirkti laikraštį. Kas žino kur jis yra, malonėkite pranešti šiuo adresu: JOHN MANDRAVICKI, 36 S. Fremont Ave., Baltimore, Md.

JIESKAU Franko Baraskio, su kuriuo sykiu gyvenau New Haven, Connecticut, dabar įsai gyvena Detroit, Mich. Jis pats, arba kas kitas malonėkite apie jį pranešti, už ką busi dėkingas. Wm. Zemaitis, 4329 S. California Ave., Chicago, Ill.

JUOZAPAS BUNIS tapo užmuštas Michigan valstijos miškuose. Jis buvo vedęs, 43 metų, paėjo iš Lietuvos nuo šiaulių; Lietuvių paliko du brolius Stanislavą ir Antaną, Amerikoje moterį ir 2 dukteris. Juozapas Bunis ligus metus gyveno Vėlinių, Ill., apie 6 ar 7 meti atgal; jo moteris apėjo iš „Nabašnikas atvažiavo iš W. Va. ir virbo anglų kasyklose. Lochgelly, W. Va. apėjo 3 mėnesiai tam atgal ir išvažiavo į Michigan miškus, kur gruod. 15 d. liko užmuštas. Jis paliko bankę pinigų. Moteris ir dukterys atsišaukti prie jo turto, kad netektų svetimiems. Platenės žinios kreipkitės adresu: Stanley Banis, P. O. Box Lochgelly, W. Va.

APSIVEDIMAI.

PAJIESKAU apsigėdimui merginos, arba našlės ne jaunesnės kaip 25 metų, be skirtumo tikėjimo. Aš esu vaikas 29 metų, 5 pėdų ir 6 colų aukštas, svėriu 135 svarus, gelsvų plaukų, melynų akių. Merginos, norinčios su manim susipažinti, meldžiu atsišaukti. J. Genis, 618½ West Madison St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU apsigėdimui merginos ne senesnės kaip 33 metų. Gali būti ir našlė be vaikų. Esu iš amato kalvis ir gerai uždirbu. Malonėkit prisijusti paveikslą, kurį pareikalavus sugrąžinsiu. Pranas Boividas, 47 Main St., Champaign, Ill.

JIESKAU apsigėdimui senyvos merginos, arba našlės, ar ir lenkės by tik paeiti iš Lietuvos, kad ir su 2 vaikais, ne jaunesnės kaip 37 metų ir ne senesnės kaip 45. Esu našlys be vaikų. Su pirmu laišku pirmą kartą prisiųsi savo paveikslą. Kiekvienai duosiu atsakymą ir paveikslą pareikalavus grąžinsiu. J. W., 3920 D St., Detroit, Michigan.

ISRENDAVOJIMUI

GARAŽAS ANT RANDOS 8 automobiliams arba trokams garažas parandavojama su randa susitaikysime; randasi ant kampo 31st ir S. Throop Sts. Kreipkitės pas J. S. Czalkauską į Central Manufacturing District Bank, 1112 W. 35th St., Chicago. J. S. Czalkauska, 6310 Vakaruose Republic 4066.

ANT RANDOS 6 puikų flatas su visais patogumais Garažas vienai ar dviem. Naujas baldingas ir gražioji vietoj. Kreipkitės P. Adomaitis, 6630 S. Talman Ave.

RANDON fletas 6 kambarių. Elektra, vana ir kiti parankumai. Šviesus kambariai ant 3 aukšto, iš pryskai. Savininkas gyvena tame pačiame name 1 aukšte. 2119 S. Halsted St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PARANDAVOJU kambarį dviem vaikams arba vienam, arba merginai ar vedusiai porai, arba pakeičiamas žmonėmis; kambarys didelis ir šviesus, apšildomas; su valgiu, ar be valgiu. Mes gyvename ant 3 lubų šio prekio. J. K. 703 W. 21 Place, Chicago, Illinois.

JEŠKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partneris prie didelio Rundung House biznio nesąnco \$2,000 pelno į mėnesį. Turi būti geras gaspadorius ir turi dasidėti su dviem tukstanciais dol. prie biznio. Kreipkitės ypatingai, jeigu galit, arba laišku.

J. AMBROSE, 114 N. Sheldon St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginos nesenesnės kaip 30 metų dirbti prie namų darbe. Nereikia virti ne skalbti kambarius, valgių ir 10 dolerių į savaitę. Pasaukit per telefoną Boulevard 2489 tarpe 6 ir 7 val. vak.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGA VYRŲ Reikalauja lovoms springsų surinkėjų. Nuolatinis darbas per askritus metus. Atsišaukit: KINNEY-ROME CO., 1313 So. 55 Ct., Cicero, Ill.

REIKALAUJAMA padėjėjų liejyklą; 43c. į valandą; nuolatinis darbas. Kreipitis. Samdy-mo skyrius Crane Co., So. Kedzie Ave. & 40th St.

REIKALAUJU kraučių prie naujų ir senų siuvimų; taipgi prosyto ant Hoffman prisnamos mašinos, darbas ant visados žmogui, norinčiam geros ir stados vietos ir gyventi ant šviežio oro. Malonėkit atsišaukti per laiška. Paul Kriksien, New Milford, Conn.

REIKALAUJAMA darbininkų; darbas nuolatinis. CHICAGO TUBE & IRON CO., 2531 W. 48 St.

REIKALINGAS atsakantis barbery; turi mokėt savo darbą. Darbas ant visados. Atsišaukti L. Striupsas, 1823 W. North Ave. Tel. Humboldt 0194.

REIKALAUJA langų plovėjų. Chicago Window Cleaning Co., 62 W. Washington St. Room 21.

REIKALINGAS senas žmogus arba jaunas vaikas prie išvežiojimo groserio. Kreipitis per telfoną: Prospect 0567.

LIETUVIŲ PARDAVINETOJU Reikalaujama mūsų Nelaimės ir Sveikatos Polisams pardavinėti. Geras mokslis, malonus darbas. Kreipitis 8 lubos 20 East Jackson Blvd. National Casualty Co. R. F. Morenus, vedėjas.

REIKALAUJAMAS VIRE-jas Peoples Restaurant 1628 W. 47-th St. Boulevard 2385.

REIKALINGAS apysienis žmogus prie namų darbo pečių apšildomam prižiūrėti, darbas nuolatinis, geras žmogus; turi but nevedęs; mokslas pagal žmogaus darbštumą. Atsišaukti prisirngus prie darbo, Chas Prast, 735 W. 73rd St. iš užpakalio.

REIKALAUJAMA 2 pardavėjų, inteligentiškų, plačia pažintimi, kurie yra turėję prityrimo pardavinėjime apdraudos, nekrutamo turto ar akcijų ir bonų garsinime Duranto motorinės vertybės popierius pardavinėti. Augšta ir nuolatinė vieta. Pasimatyti su p. Ramsay, 1106 Tower Building, bet kurį rytą prieš 11 val.

REIKALINGAS KUKORIUS, kuris moka atsakančiai virėjų darbą. Taip pat reikalinga veiterka, kuri atliktų priderančiai savo darbą. Reikalinga moteris ar vyras prie indų plovimo. Kreipkitės: 2325 So. Leavitt St.

NAUJI METAI NAUJAS BIZNIS. Reikalaujama 4 agentų prie Real Estate ir Apdraudos biznio; pageidaujama, kad būtų apsišpažinę daug mažą su bizniu. Taipgi ješkau partnerio, kuris turi kiek pinigų. Platenės žinios kreipitis: MILDRA REAL ESTATE CO., 751 W. 31 St., Tel. Yards 6296.

REIKALINGAS DŽENTILORIui pagelbininkas; turi but unijistas. WILLIAM PUKAS, 4650 N. St. Louis Ave.,

REIKALINGI AGENTAI

Real Estate ofisui; geros sąlygos geriams vyrams. Atsišaukite pas J. Yushkevitz, 4034 Archer Ave., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

GERA BUCERNĖ PUIKIOJ vietoj, daranti gerą biznį parduodama del kitokių užsiėmimų. Matytis su Michael Zerb-in, 216 Carothers Ave., Carnegie, Pa.

PARDAVIMUI pigiai saliu-nas arti didelių dirbtuvių; biznis išdirbtas. Priežastį patir-sit ant vietos. 10556 Corliss Ave., Pullman, Ill.

PARDUODAMA ČEVEKY prie taisyimo dirbtuvė. Turi but parduota šią savaitę. Vertė \$500, parduosiu/tik už \$200. 3932 S. Rockwell St.

PARDAVIMUI

GRAZUS \$400.00 Mahogėno Kimball pianas, turi buti parduotas už \$75.00. Kreipkitės: 3552 Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI saliuonas, sena išdirbta vieta. Parduosiu už pirmą teisingą pasiūlymą. Prašome atvažiuoti ir pasiteirauti arba patefotnuok. Priežastis parduomo turū tris biznius. Kreipkitės 929 W. Roosevelt Rd. Tel. Pullman 2600

PARDAVIMUI saliuonas su namu, arba be namo. Turū du bizniu, todėl ir su mažą suma pinigų gali kiekvienas pirkt. Savininkas duoda morkių, arba mainysiu ant namo, loto, ar kitokio dailto. 4502 So. Honore St.

PARDAVIMUI saldinių vežiotė su troku ir kostumeriais. Biznis išdirbtas per 3 metus; parduosiu pigiai; parduomo priežastis; važiuoju į Lietuvą. Kreipitis 4459 So. Richmond St. Baker shop vakarais tarpe 6 — 8 val.

PARDAVIMUI saliuonas su svetaine. Gera vieta. Kreipkitės 8428 Vincennes Ave.

PARSIDUODA pigiai aukštos rūšies pilno tono Player Pianas, vartotas tikai 2 savaiti, vertas \$700.00, parduosiu už \$365.00 su 24 voleliais, gera proga įgyti geras pianas už pusę kainos. Price & Teeple Co. darbo, garantuotas 10 metų. 3343 So. Halsted Street

UŽ PUSE KAINOS parsiduoda Gramafonas vertas \$150.00, gražus mahogėno medžio, 4 springsu motoru ir su 15 rekordų parsiduoda už \$75.00. Atsišaukite tuojau: 3343 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučeriškas aišbalsis, Kaladė mėsal kapoti, 2, piklial, 2 kilvial, viskas kas tik reikia prie bučernės. Parduosiu pigiai, nes man nereikalinga. Ateiktį ir gausite bargena. A. RANGELIS, 3537 Wallace St.

PARDUODAMA saliuonas turi but parduotas į trumpą laiką del partnerių nesutikimo; geras biznis, išdirbtas per 20 metų. Galima pirkti visą ar pusę. Kreipitis—3934 W. 16 St.

PARDAVIMUI saliuonas gražioj aplinkėj apgyventoj visokių tautų, biznis senas ir geras, ilgas lysas, bet esu priverstas parduoti, nes likau vienas, daugiads patirsite ant vietos. Atsišaukit: 2649 W. 47-th St.

PARDUODAMA bučernė ir grosernė geroj vietoj, biznis eina gerai, vieta visokių tautų apgyventa prie bizneso gatvės. Kreipitis 2136 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė, viena geriausių prie Halsted ir gana geras biznis daromas. Priežastis parduomo patirsite ant vietos. 3562 So. Halsted St.

DIDELIS GROSERNĖS BIZNO bargenai Parduomui labai pigiai grosernės stakas ir visi prie biznio reikalingi dailtai (fikštereriai); parduosiu viską labai pigiai, nes namas likosi parduotas ir butinai reikia kraustytis. Parduosiu viską sykiu už \$450, atsilankykite greitai sekančiu adresu: 3029 W. 38th St., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI čeverkyk taisyimo dirbtuvė su mašinomis, įrankiais ir rakandais. Biznevoje vietoje ant Bridgeporto. Parduosiu pigia kaina. Priežastis parduomo patirsite ant vietos. Kreipkitės: 332 W. 58th St. Tel. Wentworth 2835.

PARDAVIMUI Mastinių Prekių ir vyriškų drapanų krautuvė. Gera biznio vieta ir geras pyras tiems, kurie kalba lietuviškai ir lenkiškai. Visi reikalingi rakandai štorai, 60 pėdų vieta ir geri langai. Klauskit per telfoną Boulevard 9215.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI Stearns Knight Limo geras del taxi, su visais pritaissimais ir geras sportams karas geram stov; turū du automobilius, vieną turū parduoti arba mainysiu ant nedidelio namo, loto ar Bakery Shop. Atsišaukit po pietų 5:30, Th. S., 1221 N. Dickson St., Tel. Brunswick 3047.

RAKANDAI

BARGENAS. Turi parduoti tuojau, vėliausios mados seklyčios eile, valgomio eile, miegamųjų eiles, kilimai, aslinė lempa, ranka piešti paveikslai ir didelis dvigubų springsu fonografas su rekordais, turi stebėtiną balsą ir groja visokio padarymo rekordus. Parduos iša sykiu ar atskirai už pirmą pasiūlymą. Nepraleisk šito didelio bargeno. 1926 S. Kedzie Ave.

NAMAI-ŽEME

PARDAVIMUI 80 akrų farma Wisconsin valstijoje. Visi nauji būdinkai, sodas su daug gražių medžių. Arti prie miesto ir geleikelių ir visų įstaigų farmeriams reikalingų. Ukis visas labai gražus. Parduosiu arba mainysiu ant Chicago prapertės. Kreipkitės pas savininką nuo 6 val. vakarais; visą dieną šventadieniais, 2 lubos. 8418 So. Wallace St., Chicago, Ill.

NE VISADOS TOKIA PROGA PASITAIKO Parduomui beveik naujas murinis namas 2½ pagyvenimū 5-6 kambariai, elektra, maudybės, aukštas cimentuotas sklepas, alaižynas, garažas 2 mašinoms pečiais apšildomas, randos \$102 mėnesiui, kaina tikai \$9,500; pirmisio loto, arba automobilį kaipda įmokėjimo.

F. J. SZEMET & CO., 4180 Archer Ave., Tel. Lafayette 6824

NEPAPRAST